

*Dana a Rudolf
Mentzlovi*

***BENZÍNKA NA
IAPETU***

***3. díl série
Astrocesty***

Benzínka na Iapetu

Věnováno Juliu Endersovi

Text © Dana a Rudolf Mentzlovi
Grafika a obálka © Dana Tenzler

Obsah

Iapetus
V prachu
Přílet
Havárie
Sami
Naděje
Tierra del Fuego

Iapetus

Alan

„Herberte, pozor!“ Elias se řítí na saních vyrobených z víka přepravního kontejneru z dvanáctimetrové haldy ledové tříště. Materiál na ni svědomitě sypal pár měsíců dopravní pás přímo od vrtné věže. A právě z téhle haldy se Elias řítí. Řítí! To slovo jsem si vypůjčil z pozemského slovníku. V gravitaci Iapeta se neřítí nic. Naštěstí, jinak by byly naše skafandry už dávno na maděru.

„Bez obav,“ přeskakuje Herbert na poslední chvíli Eliase. Elias ho chytá za nohu a už se oba válí a zajíkají smíchem.

„Jestli mi ty sáně roztřískáte, tak s vámi nebudu kamarádit!“

„Pomoc, Alane, příteli, zachraň nás.“ Ani nevím, který z těch dvou šašků na mne řve. Saně s oběma dojíždí ke kráteru naplněnému kapalným metanem. Ne všechen metan, který tu těžíme, končí v rezervoárech, všechno se prostě odchytit nedá, něco uteče, něco se samovolně uvolňuje ještě z haldy tříště, navíc je to směska s oxidem uhličitým a bůhví čím dalším, nehodící se do raketových motorů.

„Musíte veslovat.“

„Není tu vesel!“

„Tak pádlujte... nebo napněte plachtu.“

Víko vyztužené uhlíkovými nosníky pomalu doplulo setrvačností dprostřed jezera. Dva rozchechtaní trosečníci plácají do hladiny. Předstírají, že jsou pod nimi bezedné hlubiny. Jsem rád, že Elias za ten půlrok, co rozjíždíme těžbu, přišel na jiné myšlenky.

„Ale teď pojedu já,“ volám. „Herberte, pustíš mi čerpadlo?“

„No jo, počkej.“ Herbert vystoupí z plavidla, zaboří se po kolena do bláta z prachu a kapalného metanu. Naše stanice stojí na okraji Cassini Regio, tmavé oblasti zabírající polovinu povrchu celého měsíce. Kráter, kterým se právě brodí Herbert, je jedním z posledních výběžků vyplněných černým prachem. Prach je sám od sebe tak jemný, že má spíš vlastnosti kapaliny, než pevné látky. Ve směsi s kapalným metanem tvoří dokonale mazivo. To tu věděli všichni. Teprve Eliase ale napadlo, že by se po něm dalo sáňkovat.

„Chytej,“ házím Herbertovi lano. Ten ho přivazuje k saním. „Eliasi, vystup, přece to nepotáhnu i s tebou.“

„Když mně se to líbí.“

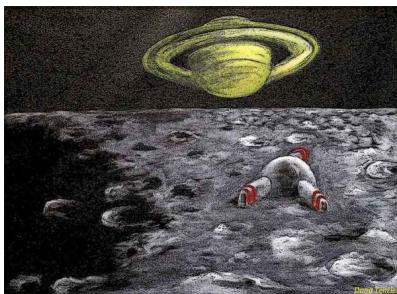
Herbert škubne za lano, Elias přepadá a já uháním s prázdnými saněmi ke kopci.

„Zrada, černá zrada...“ neposlouchám jeho náрек, šplhám k vrcholu. „Úž,“ řvu do vysílačky. Herbert zapíná čerpadlo, sáňkařská dráha se zalévá a já svištím dolů, do bublající hmoty. Ve vakuu vaří všechno v kapalném skupenství. I metan. Ani spojení s prachem mu nemůže zabránit, ale proces je přece jen pomalejší, plyn jen líně probublává, takže odpad z těžby stačí jezírko doplňovat, aniž by vyschlo.

„Vidíš, kam jsem až dojel? Celý jezero jsem přešel. To protože jsem neblbnul...“

„Bla, bla, bla...“ Eliasovi zajiskřilo v oku a cáknul na mne. Další objev. Vakuum kolem nás je dokonalý tepelný izolátor, ve skafandru je normálně spíš horko. Když vás ale poleje metan ochlazený na nějakých -170°C , tak jeho chlad pocítíte i přes skafandr. Docela to zastudí. Herbert nezůstal pozadu a za chvíli se rozpoutala cákací válka všech proti všem.

„Jste zlí chlupci, řeknu to na vás mamince,“ zajíká se smíchy Herbert. Elias mu sedí na prsou a také se chechtá. Jak pookřál, tady v tom mrazu, tři a půl milionu kilometrů od Saturnu! Snad konečně zapomněl na Steffi.

Lidenbrock junior

Cassini Regio. Když mi otec poprvé ukazoval jeho snímky, zíval jsem nudou. Tady je to jiné, dosud jsem se vyhlídky nenasytil. Polovina měsíce pokrytá tmavým materiálem způsobuje, že je měsíc pro hvězďáře z jedné strany neviditelný. Už zase stojím u okna a

dívám se na rozhraní tmavé a světlé části. Je poměrně ostré. První louže černého prachu začínají teprve u naší základny, směrem k Regiu houstnou, slévají se do větších a větších fleků a po pár desítkách metrů zbudou z jiskřivé nádhery naší polokoule jen vrcholky ledových hřebenu.

Zaklepání na dveře mne vytrhlo z úvah, vcházejí tři postavy. Nasazují tón, co jsem se naučil od táty.

„Alan Jones, Elias Wirth a Herbert Waage! Kdo jiný...“ zarazil jsem se. Pitomá hláška, když tu kromě nás čtyř nikdo jiný není. Dělníci, najatí k usazení vrtné věže, už odcestovali, o vše se starají automaty, my jen dohlížíme, děláme kontrolní testy... Takže nikdo jiný, kdo by dělal venku skopičiny, tu ani být nemůže. Raďteji to zamluvím. Ukážu rukou na záznam z venkovní kamery. „A tohle má být co?“

„My jsme měřili koeficient smykového tření v prostředí nízkých teplot.“

„Tak to jo. A k jakým závěrům jste došli?“

„Vše nasvědčuje tomu,“ Eliasovi blýskne v očích, „že čím víc to klouže, tím je větší sranda.“

„A to si říkáte vědci? Takhle marnit čas a příležitost k výzkumu. Kde jsou vaše plány na zefektivnění procesu rozkladu klatrátů?“

Ti tři uličníci klopi hlavy. Proto si je otec vybral. Aby vypiplali jeho projekt, zřídít na Iapetu čerpací stanici pro raketoplány, co pendlují mezi Marsem a Kuiperovým pásem v rámci projektu Astro-Aqua. Elias jako jeho žák ho zaujal už na škole. Snad i proto dal na jeho doporučení příbrat Alana coby chemika a Herbert, ten se jako technolog prostě osvědčil už při instalaci základny.

„Takže, jaké si odnesete poučení?“

Všichni jako na povel zavrtí hlavami. „Nevíme, šéfe.“

„Tak si dobře pamatujte.“ pomalu ze mne padá maska přetvářky. „Až půjdete, chlapi, přistě sáňkovat, tak vezmete šéfa s sebou. Jasný?“

Odmlčel jsem se, teď to hlavní, proč jsem si je zavolal. Čert aby to vzal.

„Z jiného soudku. Pojdte, doprovodíte mne k teleportu, po cestě vám to povím.“

Vycházíme na chodbu, zavíráme dveře.

„K teleportu? Někam letíš?“ neudrží Elias zvědavost na uzdě.

„Naopak, čekám přílet. Za pár minut by měl dorazit otec.“

„Profesor Lidenbrock!“ vyhrkne Alan. No ovšem, táta je legenda. Sice geolog, ale to, čím se proslavil právě tady, spadá spíš do světa chemie. Elias se tváří méně nadšeně. Jako vedoucího diplomky si tatíka jistě užil dostatečně.

„Myslel jsem, že pan profesor sem ze zdravotních důvodů nemůže.“

„Ano, to jsme si asi mysleli všichni, ostatně, jeho lékař si to myslí stále. Jediný, kdo si to nemyslí, je on. Chce být osobně přítomný u slavnostního otevření čerpací stanice.“

„Ale raketoplán přiletí až za týden.“

„Víte, on s sebou bere nějakého svého kamaráda, chce mu to tu ukázat.“

„Já je tu klidně všude provedu,“ nabízí se Alan.

„Dík, Alane, to jsem měl na mysli. Ale nejde jen o to, přivítal bych, kdybyste je mohli trochu usměřňovat. Dávat na ně pozor. Už je to pár let, co měl na sobě skafandr. O tom jeho kamarádovi nic nevím, předpokládám, že to bude kolega z katedry.“

Dorazili jsme k teleportu. Jedna z nejstarších částí na základně. Instalovali jsme ho jako jedno z prvních zařízení, aby se alespoň dělníci, zásoby a drobné součásti mohly transportovat operativnějším způsobem. S každým přepravovaným kilogramem roste energetická náročnost, někde kolem sta kilogramů jsou třeba výkony, které jsou zatím mimo naše technické možnosti. Vrtné soupravy, obytné buňky, generátory, to všechno sem dovezla klasická technika. Ekologisty zakázaný warpový pohon mají pouze vojáci a ti, i přes otčův značný vliv, odmítli propůjčit své přepravní kapacity.

„Už se sem něco cpe,“ ozval se od informačního panelu Herbert. „Za chvíli...“

Nedomluvil. Klika cvakla, dveře letí, táta stojí ve dveřích.

„Ahoj, táto!“ napřahují ruku. „Viš, že máš zůstat v přenosové komoře, dokud si tě někdo nevyzvedne.“

„Taky tě rád vidím.“

„No tak se nezlob. Nemám rád, když někdo kašle na bezpečnostní doporučení.“

„Chvátám, synu, chvátám. Není času nazbyt, za mnou letí Karl, tak ať ho neblokuju. Vzpomínáš si na Karla? Kdysi k nám chodíval...“

Jsou osoby, na které se nezapomíná, ačkoli by to bylo pro člověka a jeho duševní rovnováhu jediné přínosem.

„Cože, proč? Co ten tu bude dělat?“

„No co! Přijel jako já, aby byl při slavnostním zahájení provozu. A chci mu to tu trochu ukázat.“

„Najednou se nebojíš průmyslové špionáže?“

„Za Karla dám ruku do ohně.“

„Hm...“

„Hele, neuděláš ostudu, vid’?“

Panel teleportu pípnul, rozsvítila se zelená.

„Ale otevři mu sám.“

„To jsem ani nemusel radit. Táta už bral za kliku.“

„Karlíku, tak jaký byl let?“

Karl se rozhlédl, jako by opravdu vylezl z letadla. Zatěkal očkama, až se zastavil na mně.

„Ale ne, to je malej Orest! Tys ale vyrostl. Já tě pamatuju takhle malýho, tos měl ještě světlý vlasy...“

Zašilhám po klucích. Alan předstírá, že neposlouchá, Herbert se dusí u infopanelu, Elias si pro sebe mručí: „Tys ale musel bejt krásný dítě.“

Ach jo, tohle bude dlouhý týden. Hodně dlouhý týden.

Elias

Karl s Lidenbrockem již čekali venku. „Tak my jdeme na tu inšpekci, mládenci.“

Nedívím se, že je Orest z Karla na pupínky. Taky bych byl, kdyby mi úcta k šedinám nedovolovala poslat toho starého otrapu do míst, proti kterým je celé Cassini Regio prosluněnou loukou.

„Už jsem Karlovi ukázal vrtnou věž,“ mávl profesor směrem k desetimetrové konstrukci. Teď, když je vrt dokončený, je vlastně zbytečná. Ale nepřekáží. Až budeme chtít spustit další vrt, přijedou dělníci a prostě ji přemístí. V padesátinové gravitaci to bude řešitelný problém.

„Vzrůstem mocným připomíná mi Titána,“ přitakává Karl.

Alan je asi po profesorovi jediný, koho Karlův styl uchvacuje. Ochoťně se vkládá do konverzace.

„Takovou tu máme ještě jednu, podívejte.“

Karl sleduje napřaženou pravicí. V dále vidí vystupovat z obzoru vrcholek druhé věže. Není ani osm kilometrů daleko, ale při malém poloměru měsíce je tu pod obzorem všechno.

Profesor Lidenbrock si nechce nechat vzít slovo. „Vidíš, jako bájné dvě věže, téhle říkáme Saruman, tamté Sauron!“

Tak tohle slyším poprvé. To si dědek teď vymyslel!

„Jeniku, vy jste se tu dali na alternativní mytologii? Proč se nejmenují Castor a Pollux, Blíženci přeslavní? Chceš-li...“

Přestal jsem poslouchat. Přitočil se ke mně Orest s kotoučem hadice. Dva metry hadice patří k povinné výbavě každého skafandru. Bezpečnostní předpis. Skafandr má na prsou vyvedeny dva ventily. Jeden jednocestný, vede do skafandru, druhý je odbočka z kyslíkové láhve. V případě nouze mohou připojit svou kyslíkovou láhev na kolegův skafandr a podělit se s ním o svůj vzduch. Neslyšel jsem, že by kdy k něčemu podobnému došlo, přesto jsme bez hadice nikdy nevyšli. Přišli jsme totiž na to, že hadicí je možné propojit skafandry i za účelem komunikace. Membrána jednocestného ventilu sice hlas poněkud tlumí a zkresluje, ale nad tím mávnete rukou, když je třeba říct něco soukromě. Užitečná pomůcka, o tom jsme se přesvědčili, když tu byli montéři a chtěli jsme si říct něco, co nebylo pro jejich uši. Rychlejší, než hledat, která frekvence je volná.

Vypínám vysílačku a zasunuji podávanou hadici do svého ventilu.

„Tak na tohle nemám nervy,“ svěťuje se mi Orest. „Tohle jsem poslouchal do svých deseti každou neděli... Jo a za chvíli do toho začne prudit táta, že tu máme bordel...“ povzdchl si.

„Prosím tě, dohlídni na ně, já jdu spáchat sebevraždu.“

Zapíná opět vysílačku a ostatním dává na vědomí oficiální verzi výmluvy, proč tu nemůže zůstat, a že se uvidíme u oběda.

Dívám se za ním se směsí závistí a... závistí. Chtěl bych na tom být jako Alan, ten se do dědka regulérně zabouch. Do obou dědků. Žádný Castor a Pollux, Laurel a Hardy!

Pomalou jsme došli k věži. Vrták už je dávno vytažený a složený za základnou. Jediné, co po vrtání zůstalo, je dopravní pás pro odsun vyvrtané tříště na haldu, ze které se tak dobře sánkuje.

„Ten pás jste už taky mohli někam odklidit,“ neodpustí si profesor.

„No to je díra jak do Tartaru,“ juchá Karl nad vrtem.

„Pokud by byl Tartar plný metanu, tak by bylo přirovnání dokonalé,“ přisvědčuje Alan.

„Aha, takže ten skleněný zvon,“ ukazuje Karl na jímka plynu napojený na odvodní potrubí, „je tadý proto, aby tam někdo nehodil vajgl, co? To by byla šupa, co? Ha ha!“

„Já snad uteču za Orestem. Víím, kde je doopravdy, sednu si vedle něj a... tohle prostě střízlivej nepřežiju.“

„A víte, že ne? On tam není žádný kyslík. Bez něj je metan neškodný plyn.“

„Opravdu?“ diví se stařík zklamaně.

„Ale někdy tam výbuchy schválně děláme,“ utěšuje ho Alan. „Při frakování. To pak musíme otvor uzavřít támhletou deskou, aby tlak působil co nejdéle.“

„Při fakování?“

„Frakování,“ opravil Karla Lidenbrock. „Znáš to ze Země jako hydraulické štěpení při těžbě břidlicového plynu. Jenomže tadý by nám voda zmrzla, tak prostě vyrobíme tlak výbuchem. Metan by se uvolňoval velice pomalu, protože vrt má malý povrch. Zvětšíme ho přetlakem, který vytvoří hluboké praskliny ve stěnách.“

„Hm,” Karlíka informace evidentně nezaujala. „A jak je to hluboké?” ukáže prstem na púlmetrový otvor.

„Asi tři a púl kilometru. Padal bys tam přes tři minuty...”

„A pak bych se rozflákal jak Ikaros.”

„Ani ne. Je to jako u bídlicového plynu. Vrt se pomalu stáčí a pomalu přechází do horizontálního směru. V klatrátové slouji je už vodorovný úplně, takže bys pak dosáňkoval až do té druhé věže. Do toho Saurona, víš?”

Myšlím, že jsem zaslechl, jak to v Karlíkovi šrotuje. „To jako, že jsou ty dvě věže propojené podzemním tunelem?”

„Přesně tak, vrtali jsme proti sobě. Na púlce se potkali. Museli jsme tenkrát opatrně, kdyby se vrtáky do sebe zakously... Pak jsme druhou stranu zasyпали oxidem uhličitým. Je ho tady hromada, jako na všech ledových měsících, dá se strouhat přímo z povrchu.”

„Jasně, vyvrtali jste díru, tak jste ji zase zasyпали. To dá rozum.”

„Jde o to, že v té hloubce je již dostatečná teplota a zmrzlý oxid uhličitý sublimuje. Jako že se mění v plyn, víš. Oxid má schopnost vytěšňovat metan z klatrátu. Takže Saruman se pak doslova chová jako zřídlo metanu.”

„Na Titanu je také metan,” chytil se Karl nové myšlenky, „přý jsou ho tam celá jezera. Věděli jste to?”

„To je nám na nic,” ujistil Karlíka Lidenbrock, „Titan je moc blízko Saturnu, vytáhnout odtamtud cokoli z jeho gravitačního vlivu přijde tak draho, že by se to nevyplatilo, ani kdyby...”

Vím, co se bude dít v příštích hodinách. To co vždy, když nasadí tenhle tón, co znám z přednášek. Nezastaví se, dokud zcela nevyčerpá téma nebo vzduch. Čert aby vzal ty zdvojené kyslíkové láhve, speciálně navržené ke skafandrům na vzdálených tělesech sluneční soustavy!

V prachu

Elias

Ráno vždycky slyším, jak Alan vstává, pokaždé ve stejnou dobu, mohl bych si podle něj řídit hodinky. Já si obvykle pouštím televizi, kde běží nějaký zábavný program, jako reportáž ze sklizně okurek nebo poslední summit EU. Stačí mi, když slyším, že někdo mluví. Signál sem přichází se zpožděním, ale pozná se to jedine na hodinách v rohu obrazovky.

Myšlenky vyřčené v televizi mě postupně probudí k přemýšlení. O práci, o čem jiném. Jsem rád, že jsem tady. S klukama je legrace, se šéfem si rozumím. Práce mně baví, navazuje na závěr mých studií, když jsem se specializoval na extraterrestrické klatráty. Teď, když jsou nejtěžší práce za námi, máme čas i na vylomeniny. Ještě teď se uchechtávám, když si vzpomenu na Herberta, jak letěl.

Dneska Alana ani neslyším, co se děje? Že by zaspal? Včera nám profesor Lidenbrock se svým kamarádem do noci vyprávěli různé historky, z nichž některým se smáli jen oni dva a některým ovšem všichni. Dnes se pojedou podívat na starou základnu z dob prvních výzkumů Iapetu. Chtěli vyrazit hned po snídani.

V pedsíni slyším Alana, otvírá dveře ke mně do pokoje. „Už jedem. Ty si dneska vybiráš náhradní volno?”

„Možná ještě vstanu. Ptal se po mně někdo?”

„Ani ne. Všichni řešili, jestli jsou Achajové totěž co Řekové.”

Usmívám se. Karlík, přítel profesora Lidenbrocka, je klasický archeolog, jak jsme se už přesvědčili. „Tak dobře pořídte,” přeju Alanovi. „A kdybyste potkali Peršany, tak jim pořádně namlaťte.”

Alan odešel a mně se pořád nechce vstávat. To náhradní volno není špatný nápad. Pohlédnu z okna. Je tam pořád tma, tma a mráz. Jako za polární noci, akorát že tady je noc po celý rok. Před týdnem Saturn vystoupil z uzlu své dráhy, prstenec je zase viditelný. Vesmírná gramofonová deska s obrovskou žlutou koulí uprostřed. Z toho obrazu by se dala romantika ždímat po litrech. Romantika a nostalgie. Dohánějí mě vzpomínky.

Do teleportu na Iapetu jsem vstupoval se smíšenými pocity. Kdyby tohle zařízení existovalo již před deseti lety, mohl se můj život vyvíjet úplně jinak. Nemusel bych hledat útěchu v neperspektivních vztazích, padat do nich po hlavě a zase od nich utíkat. Jako zrovna teď. Z mé strany není expedice na Iapetu nic jiného než další útěk. Utěk před Steffi.

Měli jsme se rádi, ano. Já určitě jsem jí měl rád. Ona... občas se zapomněla s nějakým kamarádem nebo s úplně cizím člověkem a pak mi vykládala o toleranci a že by nás vztah neměl svazovat. Byl jsem tak hloupý, že jsem s tím byl ochoten souhlasit. Než jsem pochopil, že se ta tolerance vztahuje jen na ni. Já když jsem chtěl jít jenom s klukama do hospody, Steffinka se mračila.

Ještě i to bych snad skousnul, než přišla s nápadem, že s jedním svým známým, je to úplně pako, a ještě s dvěma kamarádkami budou zlézat hory Jižní Ameriky. „Neblázní,” říkal jsem jí. „Co si chceš dokazovat? Nezvládněš to.”

Kňourala, že ji podceňuju. Řekl jsem, že ji nedovolím odjet, ale stejně si sbalila a jela. Samozřejmě ten výlet nezvládl ani jeden z nich, za dva dny byli zpátky doma. A kdo myslíte, že za to mohl?

Pak už jsme se jenom hádali. Napsal jsem jí vzkaz, že letím na Iapetus, z bytu jsem si ani nic nevzal a odebral se do vesmírných dalek. Ať si po mně truchlí, nebo ať mě pomlouvá s kamarádkami jako obvykle, je mi to jedno.

Já můžu být tady na Iapetu jak dlouho chci, a kdybych měl nějaký pracovní úraz, nemusím se ani vracet. Můj hrob by byl prvním hrobem na Iapetu. Za sto let budou chodit kolem turistické výpravy a číst si moje jméno.

Koukám, že to náhradní volno jsem nedomyslel. Nejlepší asi bude vstát, vyhledat společnost šéfa a vrhnout se do pracovního úsilí.

Herbert

Naši čtveřici vede de facto starý Lidenbrock. Hupká s Karlem z kamenu na kámen, oba v těžkých skafandrech, jako by jim bylo dvacet. Já s Alanem jdeme za nimi a poctivě se děsíme chvíle, kdy některý z nich brkne a zaletí rovnou do nějakého kráteru.

Abych jim nekřivdil, ono se tu dá pouze hupkat. Místní gravitace nedovolí pořádně se zapřít, chce to zvláštní styl chůze. Dupnout a ve chvíli, kdy podrážka tlačí na podloží maximální silou, zatlačit nohou co nejvíce dozadu. Ale zase ne moc, aby nepodklouzla. Kdo neumí správně dupnout, odrazí se, letí a může jen nešťastně koukat, kam dopadne. Profesor je starý kozák, Karl si metodu velice rychle osvojil. Přesto je nespouštím z očí a představuji si, co udělám, až... Ale nic, co to přivolávat!

Profesor se už dostal do otáček, veškerou zábavu vzal prakticky na sebe.

„To když já byl, mládenci, ve vašich letech...“

„Tak jsme se potkali u eufratských naplavenin. Každý jsme tam kopali to svoje. To si vzpomínám,“ souhlasně pobrukoval Karl.

„No tak když jsem byl o něco málo starší. Ale opravdu jen o malinko. Tak jsem tu založil první základnu. Právě tu, co na ni jdeme. To se ví, dnes bych volil jiné místo. Tenkrát jsem chtěl prokázat spojitost mezi Cassini regio a Ymirem...“

„Ymirem?“ vpadl do řeči Karl. „To byl bájný oboupohlavý norský obr.“

„No moc obr to není. Spíš takový malý měsíček. Měl jsem teorii, že trousí po oběžné dráze prach, který Iapetus chytá na náběžné straně, a proto že je Cassini Regio tmavé. Jenomže jsem kápnul na něco jiného.“

„Bjelke-Lidenbrockův efekt!“ vyrazil ze sebe Alan.

„Přesně tak. Nejdřív jsem objevil kyslíkový pramen a ložisko pod Equator Montes a pak navrhl mechanismus uvolňování kyslíku ze směsi vody a oxidu uhličitého v tekutém jádru Iapeta. Kolega Bjelke později model teoreticky rozpracoval a doplnil o účast hydromagnetického dynamu...“

Přestal jsem poslouchat. Hydromagnetické dynamo mne vzrušuje asi jako Alana fotbal. Párkrát jsem s ním na to zkusil zavést řeč. S Eliasem to samé. O dynamu toho namelou, ale o míči vědí jen to, že vypadá jako molekula fullerenu.

Došlo mi, že se konverzace stočila jinam. Ke slovu se dostal Karl.

„...Enders to ovšem překládá jinak,“ ujišťoval nás spiklenecky. „My zlatého, mocného hradu jsme stráž, sbor věrných, co perští mužové v dál šli, v Hellěnu zemi. Samotný král, náš vládce Xerxes, Dareiův syn...“

Aha, pro změnu staré Recko, chvilka poesie. Zase vypínám a sleduji okolí. Krajina se změnila. Lidenbrockova základna se již dávno vynořila zpoza horizontu, který je tu pro dospělého člověka asi jeden a půl kilometru daleko. Ohlédl jsem se, z naší základny už vykukovaly jen špičky vrtných souprav. Barva terénu pozbyla jiskřivosti. Čím jsme byli hlouběji v prachovém zálivu, který odděloval obě základny, tím přibývalo černé. Teď už jsme šli prakticky pouze prachem. „Jde Artafrenes i Amistres rek,“ mění Karl verš tematicky k procházce, „jde Megabates i Artaspes s ním. Jich nad vojskem moc...“

Tak vida je, kluky řecky, taky jsou čtyři. Můj krok se poddává rytmu Karlova přednesu hexametru. Sleduji jeho stopy a přemýšlím, zda tu také zůstanou otisky podrážek tak dlouho jako ty Armstrongovy na Měsíci. Asi ne, prach je tu příliš jemný, nedrží tvar dlouho. Už po chvíli mají otisky oblé hrany. Prach tu teče jako voda. Z počátku se výpravy obávaly do Cassini regio vůbec vstoupit, aby v prachu neuvázly. Je tak jemný, že opravdu skoro teče. Naštěstí se ukázalo, že se prach ukládá miliony let a v tak nízké gravitaci, ve vakuu a při tak nízkých teplotách se docela ochotně vytvářejí prachové krystaly.

„Jdou velitelé hustých řad.“

No kam on na to chodí! Že ale umí být Karlík sugestivní, Alan už také bezmála pochoduje, starý Lidenbrock se chytí už dávno. Dup levá, odraz, skok. Dup pravá, odraz, skok... Opravdu se jde lépe, když napodobujete ty před sebou. Hezky do rytmu. Dup levá, odraz, skok... Když udělají krok všichni naráz, nemusíte dávat pozor, že tomu před vámi dupnete na patu. Dup pravá, odraz, skok...“

Když dupnete, křupnou vám pod nohama jeden dva centimetry ztvrdlého prachu a stojíte na poměrně pevné struktuře. Tenkrát jsem opravdu myslel, že je jenom pevná. Jenomže, ona je také zatraceně tvrdá. Tak tvrdá, že netlumí ořesy. Prostředí jako stvořené pro resonanci.

To jsem netušil a nevěděl to ani profesor. Jinak by jistě zavelel něco jako „Zrušit krok“ a prachový krystal pod námi by se nerozkmital. Nejprve jen málo, ale každý další krok mu přidal energii, která v jednu chvíli překročila energii krystalových vazeb a celá ta masa prachu pod námi ztratila pevnost. Když to byl led, řekl bych, že rázem roztál.

Náhle jsem byl v prachu po kolena, za chvíli po stehna. Snad jsem vykřikl, protože profesor s Karlem se zastavili a ohlédli. Alan kousek ode mne na tom nebyl lépe, ale měl štěstí. Oběma rukama objal kus skály. Opravdové ledové skály vyčnívající nad moře prachu.

Došlo mi, že musím udělat něco pro svou záchranu. Snažil jsem se vyprostit, ale s pohybem mne polotekutý prach vtaňoval stále hlouběji. Prostoupil mne chlad. Izolace skafandru se činila, ale na přímý kontakt s takovým množstvím zmrzlého prachu nebyla stavěná. Znovu jsem zacloumal nohama, poněkud jsem je snad povytáhl, ale už nestojím, je to spíš poleh, stále se potápím. Prach mi stoupá k přílbě. Poslední, co vidím, je profesor, jak mi hází lano.

Alan

Ucítil jsem ořes, vzápětí se Herbert propadl o čtvrt metru do země. Pociťil jsem, že také kamsi kloužu. Zachvátila mne panika. Zkusil jsem vyskočit, snad narazila noha na oporu, snad jsem nebyl ještě tak hluboko, najednou ležím na okraji kráteru a plazím se pryč. Ohlížím se.

„Herberte!”

Ž Herberta vyčnívá už jen kousek skafandru. Panika mne ochromuje, nemohu se ani pohnout. Skafandr se pomalu potápí přílbou napřed. Konečně jsem se vymanil ze strnulosti. Musím mu pomoci.

„Alane!” zaburácí ve sluchátkách profesor Lidenbrock. Stojí na opačné straně... čeho vlastně, bažiny? prachové pasti? „Opovažte se! Uvívnete také!”

„Musíme ho vytáhnout! Herberte! Herberte, slyšíš mě?”

„Slyším.”

Ulevilo se mi. Celkem neprávem. Dalo se očekávat, že vysílačka bude fungovat. Vrstvy prachu nemohly být tady na okraji tak mocné, aby znemožnily příjem. Jenomže, slyšet se, neznamená být z problémů venku.

„Jsi v pořádku?”

„Nic mi není,” snažil se o nezúčastněný tón. Vůbec mu to nešlo. „Jen mi je strašná zima.”

„Neboj se, vytáhneme tě,” sliboval jsem, aniž bych věděl, jak to uděláme.

„Támhle,” vykřikl Karl a ukázal směrem k malému hrbolku na prachové hladině. „Myslím, že to je noha.”

Ze své strany jsem to viděl lépe. To, co vyčnívalo, byla dokonce podrážka. Chudák Herbert se zřejmě při pokusech vyplavat otočil vzhůru nohama. Díky malé gravitaci na to možná ani nepřišel.

Netuším, co dělat, naštěstí se chopí iniciativy profesor. „Alane, zkuste ho přitáhnout hadicí. Já tam tou svou odsud nedosáhnů. Vidíte.”

Teprve teď si všimnu půl palce tlusté hadice vedoucí od míst, kde se potopil Herbert, až k profesorově ruce. Sundávám z úponu tu svou, dělám narychlo smyčku a házím. Zoufalý pokus. Nohu trefím bez problému, ale je příliš zabořená, není čeho se zachytit. Smyčka klouže zpět.

„Pospěšte si,” prosí Herbert. Jeho hlas zní slabě a unaveně. „Je mi zima.”

Ve skafandrech bývá většinou problém s odpadním teplem. Je běžné, že se kosmonauti koupou ve vlastním potu. Vesmírné vakuum je nejlepší tepelný izolant. Nikdo nepočítá s potápěním v materiálu vymraženém na sto sedmdesát pod nulou.

„Přijď si pro mne. Alane, kde vězíš?” Herbertův hlas zněl úzkostně, evidentně ztrácel pojem o realitě. Za pár minut podchlazení dosáhne hodnoty, ze které není návratu.

Před očima mi běží naše krátké přátelství. Opět se plavíme v metanovém jezírku na deklu od kontejneru, jdeme na hloubku. Kluci se strkají, Elias se smíchem přepadává, mizí pod hladinou a za chvíli se zase vynořuje. Jenomže tady je to jak pozemská bažina. Utopit se dá, vyplavat ne. Herbert by se jistě za chvíli vynořil sám od sebe, nebyť vzájemného tření mezi zrny prachu.

Prach náhle vyvolá jinou vzpomínku. Školní exkurze do muzea medicíny. Stojíme s Eliasem a profesorkou Cernanovou vedle lůžka vysypaného jemným pískem. Figurína představuje těžce zraněného pacienta, kterého je třeba zafixovat v určité poloze. Sešlápnu pedál, kompresor začne prohánět pískem vzduch. Vnitřní tření mizí, písek připomíná spíš kapalinu, než co jiného. Lehce natočím figurínu do potřebné polohy, vypínám kompresor a z písku je opět pevná hmota. Už vím, jak Herbertovi pomůžu.

„Herberte?”

Ticho.

„Herberte! Herberte, ozvi se... slyšíš!”

Několikrát opakují výzvu. Po nekonečně dlouhé době se ozve povzdech.

„Herberte!”

„A...no...” těžce artikuluje.

„Poslouchej, je to důležité, musíš povolit ventil na prsou.”

„Nemám ventil.“

„Máš, schválně si tam sáhni.“

„Hmm... kam?“

„Nahoře na prsou, skoro pod krkem. Je tam taková trubička a vedle ní páčka. Dej si tam ruku.“

„Nemůžu hýbat rukou.“

„Můžeš, tak moc tě ten prach zase nedrží. No tak, jen kousek.“

„Nejde to.“

„Jsi jen ztuhlý zimou.“

„Už mi není zima.“

„Seber síly, prosím tě!“

„Mám to.“

„Nezapomeň na pojistku.“

„Jsem pojištěný.“

Ruka má pohyb naštesti zažitý. Za chvíli vidím nad prachovou hladinou drobné erupce, neklamný důkaz, že je ventil otevřený. Teď jen, aby to stačilo.

Nenechávám to na náhodě. Narážím hadici na svůj ventil a druhý konec se snažím dostrkat pod Herberta. Desetiletí se snažili chemici na celém světě vyvinout plast, který by nekřehnul při kryogenních teplotách. Teď, když se to konečně povedlo, tak jim splám. Nemohu zastrčit hadici do prachu, je zoufale měkká. Profesor pochopil, oč se pokouším, a jde na to po svém. Karl ho napodobuje.

„Alane, zahrabte ten konec co nejvíc do prachu a pak hadici trochu natlakujte!“

Dobrý nápad, z našich hadic se stávají tři tyče, zasunujeme, kam jen to lze, a použijeme ventily naplno. Nic neriskujeme, na cestu do profesorovy základny by nám stačila i ta trocha kyslíku, co by zůstala ve skafandru.

Karl nevydržel napětí jako první. Nerozumí tomu, co se děje, ale vzrušeně ukazuje před sebe. „Funguje to, funguje to. Noha už je venku.“

„Alane, zkuste ho přitáhnout.“

Opět dělám z hadice laso, hážu smyčku, tělo pomalu opouští past. Do očí se mi derou slzy. Už dosáhnu rukou. Profesor s Karlem obíhají bažinu a pomáhají mi.

„Žije?“

Přístroje tvrdí, že ano, na obličejí to vidět není. Podchlazení dosáhlo kritické hodnoty.

Nakládám si Herberta na bedra. I se skafandrem a veškerou výstrojí tu neváží ani tři kila. Ale je neforemný.

„Musí okamžitě do tepla.“ Utíkám k základně. Modlím se, aby prach pod námi udržel nárazy. Jsou krátké, prudké, ve velkých vzdálenostech, krystalová struktura by se neměla rozkmitat. Teď jen, aby to nebyla jen teorie.

Konečně mám prachový záliv za sebou. Zpět půjdeme raději oklikou po pevném ledu. Skládám Herberta na podlahu přechodové komory. Profesor zavírá dveře a napouští vzduch.

Karl

Ríkám otevřeně, že je musím obdivovat. Toho mladíka i Johana. Jak si tam věděli rady. Já celou dobu jen stál a nevěděl, co dělat. Ani pak, když už bylo jasné, že musíme nějak zahřát toho mládence, jsem přesně nevěděl, co dělat. Takhle to v mé profesi nechodí. Když vykopete starý stěp, tak máte jedinou starost, řádně ho označit a zabalit k přepravě. Pak si nad ním můžete lámat hlavu, pustit ho z hlavy a klidně si na něj zase za rok vzpomenout. Teď jsme neměli ani pět minut.

Johanova základna není velká. Jen pracovní stůl, něco na přespání a miniaturní příslušenství. Celé to napájí studenofúzní generátor. Z těch dvou slov neznám ani jedno, ale díky tomu je prý na základně dost elektriny, takže od té doby, co Johan před desetiletím Iapetus opustil, mohla stanice měřit a vysílat na Zem pravidelné informace. A v neposlední řadě také temperovala.

„Alane, sundejte Herbertovi skafandr,“ houknul za sebe, zatím co nastavoval topení na maximum. „Karle, ty mu pomoz... Nebo ne, jdi do koupelny napustit vanu teplou vodou. Já se zatím spojím s Orestem.“

Šel jsem do koupelny. „Johane, voda neteče.“

„To není možné, opouštěl jsem to tu provozuschopné.“

„Třeba zamrzla.“

Johan vešel do koupelny. „Cisterna je součástí stavby, muselo by to tu promrznout celé... Jak já bych si poradil! Pojd.“

Zastavili jsme se u pracovního stolu. „Vytáhni ten box a dones ho do koupelny. Já zatím...“ začal něco mručet, zatímco vytahoval drátěné police z ledničky.

Když jsem box konečně dovlekl, byla vana policemi vyložená. „To bude rošt,“ prohlásil Johan tajemně. Pak otevřel přetlakový ventil na boxu. Ozvalo se zasycení, ústí ventilu se ojínilo, manometr ve viku klesl na nulu. „Teď tam vysypem tu bednu. Pomoz mi.“

Z bedny se vysypala na drátěné rošty hromada ledu. „To ho zahřeje.“

„Johánku, nepotřebuješ si odpočinout?“

„Teď, blázníš?“

„Já? Kdo tu schovává pod stolem led?“
„Potřebujeme to tu rychle ohřát. Než se rozpálí přímotopy, bude pozdě. Tak zatím zapálím led. Zapni klimatizaci a pusť víc kyslíku, ať se neudusíme.“
„Jeničku, ty zapálíš led?“
„Nic jiného nám nezbyvá.“
„To máš pravdu, já jdu na tu klimatizaci.“ Odcházím s úmyslem podívat se po lékárnice. Jistě tam má nějaká sedativa.
„Sakra, nechce to chytnout!“
Běžím zpátky. Johan se sklání nad vanou plnou ledu, v ruce hořící papír a šmidlá s ním po ledu. „To víš,“ chlácholím ho. „Led je prevít, někdy nechytne a nechytne.“ Zlomil se mi hlas. Žase jsem byl bezradný.
„No konečně.“
Mít teď v ruce to sedativum, píchnu si ho sám. Z ledu vyskočily plamínky, pomalu se množily, aby po chvílce dobyly celý povrch, a když Johan začal rozfoukávat oheň fěnem, nesmělé plápolání se změnilo v mohutný hukot. Tak on ten led opravdu zapálil. S Jeníčkem se neztratím. Jeníček umí všechno. Když Jeníček řekne, že zapálí led, tak ho zapálí.
„Tak já jdu na tu klimatizaci.“
„Ale pospěš si. V místní gravitaci je potřeba pořádný průvan, jinak se oheň udusí vlastními zplodinami.“

Alan

Když jsem Herberta vytáhl ze skafandru, byl úplně bezvládný. Nejvíc mne děsila jeho teplota. Stáhl jsem z lůžka nějaké pokrývky a snažil se ho zabalit. Pak mi došlo, že to nemůže stačit. Opět jsem mu deku sundal, přitiskl se na něj a začal třít ruce, obličej. Konečně se pohnul.

Profesor něco zapálil v koupelně, za chvíli bylo v buňce horko jako v sauně. Doslova jako v sauně. Na stěně se srážela vlhkost a stékala na zem. Od výše hlavy se vznášela oblaka páry. Opět jsem z Herberta strhl příkrývky, protože jeho tělesná teplota byla bez diskuse menší než teplota okolí.

„Karle, pomoz Alanovi a přineste Herberta,“ ozvalo se z koupelny.

V žárem pokrouceném plastu vany cosi dohořovalo. Profesor, stále ještě s hasicím přístrojem v pohotovostní poloze, vysvětluje.

„To, Karlíku, nebyl obyčejný led. To byl právě ten klatrát metanu, ze kterého těžíme metan. Molekula metanu uzavřená v klicce z molekul vody. Vypadá jako led, ale při patřičném tlaku je stabilní až do osmnácti stupňů. Měl jsem ho tu, když jsem dělal analýzu vzorků. Není tak kvalitní jako ten ve vrtech, ale podpálit se dá.“

Zasyčení. Poslední hořící kousky propadly roštem do vany a uhasly ve vodě. Profesor zabil dvě mouchy jednou ranou. Pořádně zatopil a z vody, kterou klatrát vyloučil, získal horkou lázeň pro Herberta.

Prý se nemá podchlazení takhle léčit, ale zeptejte se Herberta, jestli mu to vadilo. Za nějakou dobu už sedí na kanapi s horkým čajem v rukou, zachumláný do dek, ještě se trochu třese, ale náladu už zase našel.

„Nejde mi to do hlavy, to s tou vodou,“ vrtí hlavou profesor.

Karl křčí rameny. „To víš, po tolika letech. To nikde nezůstanou věci na svých místech. Já bych o tom mohl vyprávět... To jednou v údolí Gangy...“

„Jenomže tady se nic neděje, třeba sto let.“

„Když jsme sem dobíhali,“ vkládám se do řeči, „viděl jsem kolem stopy. Možná tady byli dělníci, co usazovali vrtne věže.“

„To by mnohé vysvětlovalo. Připadalo mi, že některé věci jsou jinak, než jsem je tu nechal. Ale je to už opravdu hodně dávno, jistý si nejsem. Prázdňou nádrž bych ale nenechal, na to bych...“

Nedokončil, vyzváněcí tón vysílací stanice ho přerušil. Úplně jsme na ni zapomněli.

„Nemohl jsem se vám dovolat do skafandru,“ spulst místo ohlášení se Orest, „tak jsem si řekl, že už jste z nich asi venku. Jak to tam vypadá, nejsou problémy?“

Profesor uchopil mikrofon. „No, jak se to vezme...“

Jsem rád, že to vyřídil za mne. Opravdu bych nerad podával hlášení právě o téhle výpravě. Raději jsem začal kontrolovat skafandry.

Herbert se konečně rozehlál a začal přecházet po buňce.

„Vystačí nám kyslík na zpáteční cestu?“

„Prohlížím manometry.“

„Moc ho tam nezbylo, ale vystačí...“

„Pěkný výhled, úplně jiné, než u nás, vid?“ Herbert stojí u okna a rozhlíží se. Pak přistoupí k oknu blíž a zírá na jedno místo. „Koukej, něco tam svítí.“

„Nějaká jasná hvězda?“

„Ne, je to pod obzorem. Teď to bliká... už ne.“

Koukám a nevidím nic. „Máš tam asi nějaký odraz z místnosti na skle.“

„Jak poznám, jestli je to odraz na skle?“ nedá si pokoj Herbert.

„Musíš se podívat takhle zblízka.“ Ukazují, že si musí držet ruce kolem obličeje, aby světlo z místnosti nedopadlo na okno.

Napodobuje mě, přitiskne hlavu k oknu. „Jo, svítí. Je to venku, ale nepoznám, jak daleko. Teď to zase bliklo.“

Dívám se z okna stejně jako Herbert, dlaněmi zakrývám prostor mezi oknem a tvář. Světýlko zablíká a je pryč. Nejsem si jistý, jestli se mi to nezdálo. Pozorujeme dál, ale už není vidět nic.

„Co tam máte?“ ptá se Karl.

Herbert vykládá, co viděl, a v tu chvíli si uvědomuji, že prošel nebezpečným podchlazením a možná ještě není úplně v pořádku. Mohly to být jen podrážděné nervy. Mně se na okamžik zdálo, že vidím světýlko, ale možná jsem si to jen vsugeroval. „Nepostupovali jsme jako vědci,“ míním. „Ty ses mě měl zeptat, co vidím, a neovlivňovat mě předem. Takhle nemůžeme vyloučit sugesci.“

Pobaveně se usklíbne. „Já vím, co jsem viděl. Ty bereš všechno moc vědecky.“

„Ale ty jsi byl před chvílí v bezvědomí. Asi už se nepamatuješ.“

Přemýšlí, co by namítl, a pak to vzdá. „Myslíš, že to byl klam?“

„Je to logičtější.“

Elias

Když Alan s Lidenbrockem a ostatními odjeli na starou základnu, dal jsem se intenzivně do práce, jak jsem si předsevzal. Nějaké úkoly jsem dostal od šéfa a pak jsem si umínil, že budu řešit resty. Jenže resty mají tu nevýhodu, že se prostě nedají udělat rychle. Zaberete se do jedné věci a ta začne narůstat před očima. Chtěl jsem konečně přečíst nejnovější článek od Dvoraka a Golla, zdolával jsem krkolomné dlouhatánské věty jako horolezec a začalo mi docházet, že budu muset přepracovat některé pokusy. Pak jsem dohledával další data a srovnával, najednou se blížil večer a nedodělal jsem nic.

Sekl jsem s tím a pocit nespokojenosti se pokouším rozpustit v hudbě. Pustil jsem si horu písniček a stále nenacházím ten pravý klid. Na co myslím? Odkud pramení ten pocit, není úplně nepříjemný... Zářivé světlo. Rudé skály, kámen rozpadající se pod geologickým kladivkem. Před deseti lety jsem byl s Alanem na Marsu. Byla tam taky Lucinka, nemysli na ni, je to dávno.

Tehdy jsem se hodně dozvěděl o projektu Astro-Aqua, který vybírá ledové komety z Kuiperova pásu a dopravuje je na Mars, aby se planeta postupně zavodnila a vytvořily se na ní podmínky pro život.

Vlastně není divu, že si vzpomenu na Lucinku, když se mluví o Astro-Aquě. Její rodiče létali raketoplánem ke kometám a instalovali na ně motory. Její strýček projekt Astro-Aqua vymyslel. Znal jsem ho, proč bych si na něj nevzpomněl.

Ale Lucinko, ty se na mě nemůžeš zlobit, že jsem ti přestal psát. Co jsem ti měl psát? Že chodím do školy a skládám zkoušky? Stejně byly naše e-maily čím dál nudnější.

Kdyby tehdy existoval teleport, mohli jsme se navštěvovat. Neexistoval. Šmířil jsem se s tím, že už tě nikdy neuvidím. Tobě určitě taky nechybím. Možná už máš manžela, děti... Není žádný důvod, proč bych na tebe měl myslet.

Jedině že zítra má k nám na Iapetus přiletět raketoplán Astro-Aqua 31 a natankovat metan a kyslík. Profesor Lidenbrock bude mít radost, že po dlouhých letech výzkumu katrátových ložisek začíná komerční využití. Všichni budou ve slavnostní náladě, jen já budu zírat na raketoplán, na nápis Astro-Aqua, a poddávat se vzpomínkám na první lásku.

Přilet

Lucie

Na stavu beztlíže mi asi nejvíc vadí, že nemůžu nakopnout Josého. A když, tak určitě ne s rozběhem.

„Tak se nezlob, seňorito,“ dělá na mne ten svůj obličej. Kdysi mne dojímal, teď mne spíš dopaluje. „Já to dám zase do richtíku.“

„Opovaz se šahat téma zadělanějma prackama na okulár!“

Škoda, že tu není strejda Max. Ten by mu to dokázal velice přesně popsat, jaký ty pracky má. Ale není tu, není. Navigátor Mick ho neseřve, na to mu chybí adrenalin. Je to pohodář, kdyby mu José vyhodil raketoplán do povětří přímo pod zadkem, nejspíš by jen pohoršeně nadzdvíhl levé obočí. Takže jsem tu na něj sama, protože Hana ho také neseřve, ačkoli by to z pozice kapitána mohla udělat velice elegantně. Jenomže ona se chová vstřícně. Taký bych se chovala vstřícně, kdybich se před tím jeho zmatkářstvím mohla na půl dne schovat.

„Jsou čistý, utřel jsem si je, když jsem pucoval kultivátor.“

„Cože!...“

„Ani nevím, co jsem mu na to řekla. Takhle to jde pořád. Takový byl už ve škole. Všechno ví, všechno zvládne, ale jak dostane něco do ruky...“

Škola! Nedovedla jsem si představit, že bych dělala něco jiného než rodiče. Jak ti mě přemlouvali, abych studovala něco jiného, že létání je odříkání a život nanic. Měli mne tenkrát postrašit Josém, to bych si to možná rozmyslela. Ale ne, nerozmyslela. Zavodnit Mars, tomu se upsalí rodiče, pro to žil Max.

A já bych měla zůstat stranou? Teď, když se otevřely nové možnosti! Omezené množství pohonných hmot, to je to, co nám bránilo létat pro ledové planety do Kuiperova pásu. A naše posádka bude první, která zastaví u Saturnu, Hana se vykloní z okýnka a řekne „Plnou!”

„Letíme nalehko, paliva máme jen o něco málo víc, než potřebujeme pro přistání na Iapetu. Ani posádka ještě není kompletní, tři členové přistoupí taky až na Iapetu, přiletí tam teleportem.

Jsem zvědavá, jak to tam vypadá. Základna pod oblohou plnou hvězd, slabý přísvit Saturnu a v něm se třpytí ledové krystaly, skrývající v sobě metan. Mám si vyhledat na netu obrázek, nebo se radši nechám překvapit? Fotka stejně není schopná zachytit ten dojem otevřeného prázdného prostoru.

„Základna Iapetus, volá tě raketoplán Doppler, základna Iapetus, volá tě raketoplán Doppler a poslouchá.” Hana mluví do vysílačky.

„Raketoplán Doppler, volá tě základna Iapetus, Alan Jones, zdravím. Slyšitelnost dobrá, pět devět, všechno v pořádku, čekáme vás ve dvacet hodin UTC podle domluvy. Počasí vynikající, slunce svítí, těšíme se na vás. Raketoplán Doppler, základna Iapetus.”

Hana odpovídá.

Jméno je mi povědomé. Alan Jones, to byl... Vybavuje se mi rozlehlá pláň na Marsu, když jsme čekali, až přistanou moji rodiče. Vyhlíželi jsme je, strejda Max, já a dva kamarádi: Alan a Elias. Byli jsme ještě děti, bylo nám asi... patnáct, to vím přesně. Znali jsme se krátce a kluci pak brzy odletěli zpátky na Zemi. Zdálo se mi, že bez Eliase nemůžu žít. A přece jsem si zvykla, už jsem na něj dlouho nepomyslela. Bylo to před deseti lety, všechno je pryč, tak dávno pryč... ale nezapomenu.

Na Iapetu uvidím Alana, budeme vzpomínat.

Našla jsem si Alana na netu, je chemik, moc se nezměnil. Měla jsem ho taky ráda, ale jiným způsobem než Eliase. S Alanem máte pocit, že máte přítele, který vás nikdy nezklame. Věřím, že si budeme hned zase rozumět. Prohlížím si jeho odborný článek, samé grafy a vzorce, tady má fotku z Iapetu. Ložisko klatráty a vedle něj, s geologickým kladivkem v ruce, Elias! Strašně se šklebí jak ředitel zeměkoule, to mu Alan udělal jako vtip, že tuhle fotku zveřejnil. Oni jsou pořád sama legrace.

Ale znamená to, že Elias pracuje taky na Iapetu. Mohl by tam být... ne. Co si myslíš, že on tam na tebe čeká?

A kdybych ho potkala, jak spolu budeme mluvit? Ne, mezi námi není všechno v pořádku. Když Elias odletěl na Zemi, ještě jsme si psali, ovšem že čím dál miň, nebylo mi z toho dobře. Zapomínání mě uklidňovalo. Koukala jsem i po jiných klucích, ano.

S Eliase jsem si slíbila, že až nám bude osmnáct, určitě se znovu sejdem. Jenomže to už jsem byla zaláskovaná do Franka. Vzdychala jsem po něm celé týdny, než si mě všimnul. Byla jsem do něj zblázněná a on toho uměl rychle využít. Potom mi napsal e-mail, kde kostrbatě vysvětloval, že se k sobě nehodíme a že má rád Melanii.

Byla jsem zoufalá a vlastně jsem mu dodnes neodpustila. Uvnitř se na něj pořád zlobím, a když začnu přemýšlet o nějakém klukovi, ptám se sama sebe, jestli by mě taky opustil jako Frank. Bojím se dalšího zklamání. Možná Elias, jestli se znovu uvidíme...

Nemohla jsem si pomoci, dala jsem se do hledání jeho profilu na internetu. Poblíž Saturnu trvá načítání internetu dost dlouho. Když se stránka objevila, byla na ní velká fotografie Eliase a nějaké dívky pod rozkvetlou třešní. Bílé okvětní lístky a oni se na sebe usmívali. Překlikla jsem do jiného okna. Pak mi to znovu nedalo, nechala jsem načíst několik dalších stránek a našla jsem její jméno: Steffi.

Měla jsem internet hned vypnout. Teď mě sžirá to její jméno a říkám jsi: je hezká? Ano, je, a já nejsem hezká. Za mnou se kluci neohlížejí. Ale já bych nikdy žádné dívky neodlákala kluka, jako ta potvora Melanie. Já taková nejsem. Nikdy.

Eliasi, ty se tak hezky díváš na Steffi, já bych ti nikdy nechtěla způsobit problémy. Buď s ní šťastný.

Opírám si hlavu do dlaní. Hana se mě ptá: „Je ti něco?” Zavrtím hlavou.

„Kočko, nevíš, kam jsem si uložil ten soubor s dnešními koordináty?” ptá se José. „Jak jsme se ráno na něj dívali. Teď jsem ho tady měl a je pryč.”

Herbert

Od té doby, co jsme se vrátili z Lidenbrockovy základny, se stále nemohu zahřát. Orest měl o mne starost, zkraje mne chtěl hned poslat na Zem na pozorování. Podařilo se mi rozmluvit mu to. Přesuny teleportem jsou příšerně drahé, na to on slyší. Pro mne je ale důležitější, že každý přesun s sebou nese zdravotní riziko, zvláště u mladého organismu. Více než dva přesuny v krátké době by mi nedovolili. Takže, i kdyby mě nakrásně shledali zdravým a poslali obratem zpět, neměl bych nejméně půl roku šanci vrátit se na Zem. A to si na triko nikdo nevezme. Tím bych na Iapetu skončil, protože by si vzali náhradníka.

Elias nahlédl zpátky do kabiny sibirjaka. „Tak zmrzlíku, vystupovat!“

Jeden se tady topí, v mrazu bezmála pojde a už mám přezdívku. Doufám, že se neujme.

„No jo, vždyť už jdu.“

Alan už je také venku a prohlíží si vrtnou věž. Je navlas stejná jako ta na základně, akorát že o sedm kilometrů dál. „Tady by to mělo být jednoduché, jen to ucpem a jedem dom.“

Přiblížila se druhá vlna frakování, tentokrát už pořádného. Tlak ve vrtu klesl, neklamná známka, že je třeba rozšířit praskliny ve stěnách vrtu. Není třeba spěchat, natěžili jsme zatím dost, na naplnění nádrží na raketoplánu víc než dost. Zvítra přiletí, zdrží se dva dny a pak teprve to odpálíme. Do té doby máme spoustu času na přípravu.

„Jestli teda nebude překážet zásyпка“

„Myslíš oxid? Ten už vysublimoval, jinak by tam byl jinací tlak.“

Došli jsme k ovládacímu panelu věže. Proti Zemi je tu výhoda, nic se nemusí zamykat. Není tu nikdo, komu by přišlo vtipné přenastavovat hodnoty. Aktivoval jsem jeřáb.

„Nevím, proč sem musíme jezdit, tohle by šlo dělat i na dálku.“

Jeřáb ve špicí věže, určený pro spouštění a vytahování vrtáků, zachytil půlmetrovou kovovou kouli v patě věže a nadzvedl asi o metr.

„No právě kvůli takovýmhle věcem,“ zavrčel jsem, když vychylovací zařízení neusadilo kouli přesně nad otvor. Teoreticky bych si teď mohl hrát s ovladačem a kouli nakonec na své místo dostkat, když ale všichni tři zatlačíme, bude to podstatně rychleji.

„No a je to,“ povidá pro chvíli Elias, když koule zajíždí do vrtu. „Kolik asi váží?“

„Moc ne, kolem tuny.“

Koule se spouští až k vodorovné části vrtu, tam slouží jako zátka. Až vyvoláme výbuch, zajistí, aby tlak působil jen v kladrátové vrstvě.

„Za půl hodiny je tam.“

„To dřív. To by byla sranda, kdyby se neukotvila.“

„Hu, půl dne čoudu, nestráš.“

„Proč tu kouli neudělej tak těžkou, aby se kotvit nemusela! Bylo by po problémech.“

Počítám z hlavy.

„To by musela být asi padesát tisíc krát těžší. Tahle by vystřelila jak z děla.“

Chvilí mlčíme. Pak se ozve Alan. „Mně to vychází, že by asi desetkrát překročila únikovou rychlost.“

„To by bylo jak v té verneovce... Jestli by tedy kouli nezadržela tahle krycí deska,“ ukázal Elias na bezpečnostní pokop.

„Ani omylem, ten by to vzalo s sebou i s věží. A ještě bys sestřelil Saturn z oblohy.“

Šmějeme se, jsem tu rád. Do hospody jsem si chodit nezvykl. Teprve tady, na lapetu, vedu ty pravé chlapské řeči.

Elias

Svalil jsem se na postel jako špalek. Celý den práce, to je nejlepší lék na mé brouky. Dopoledne uzavírání Saurona, odpoledne jsme nasazovali odbočku z oxydutu na vrt tady u nás na základně. Uzavírat ho budeme až po odletu raketoplánu, do té doby je třeba ho zapustit kyslíkem. Smísí se se zbytkovým metanem v šachtě. Alan spočítá, kolik kyslíku, kolik rychle a jak přesně dlouho pouštět do vrtu, aby vznikla optimální třaskavá směs. Pak teprve vrt zazátkujeme, elektrická jiskra, mírný ořes a můžeme opět těžít.

Ozvalo se zaklepání na dveře.

„Už jsem mluvil s Aquou,“ hlásí Alan. „Budou tady zítra ve dvacet jedna našeho času.“

Je to logické, raketa se nemůže zpozdit, přiletí přesně podle plánu. Čeká nás noční služba, jak jsme předpokládali. Obvykle v noci nepracujeme, jenom má někdo pohotovost. Zařízení hlídají automaty. Tma je tady ovšem pořád, ve dne v noci. Tma nebo světlo, říkejte si tomu, jak chcete. Buď je Slunce pod obzorem a svítí Saturn v úplňku, nebo je v novu a zas máme to Slunce. Nebo něco mezi tím. Starý Lidenbrock si ani nevšimne, že kvůli němu ponocujeme.

„Pamatuješ...“ začne Alan.

Ne, neptej se. Prosím tě. Nechci vzpomínat na Mars.

Alan nedopověděl. Známe se dobře, někdy si rozumíme i beze slov.

„Vy mě vlastně zítra nebudete potřebovat?“ napadá mě spásná myšlenka. „Tankování vyřídí Herbert, řečnění obstará Orest, potřásat rukama si s nikým nemusím.“

„Ale bude to událost,“ zarazí se Alan. „Všichni tu tady prožívají. Snad se nechceš někam zašít?“

A ty se, Alane, taky těšíš. Neměl bych ti kazit radost. „Ještě uvidím.“

Alan

Raketoplán jde na přistání. Profesor Lidenbrock obchází a očička mu jiskří. „Přátelé, blíží se historická chvíle.“ Prohlíží si halu, asi aby zhodnotil, jak na návštěvníky zapůsobí. Za ním se drží Karl s foťákem v ruce a už si cvičně pořizuje snímky.

Blíží se nervózní Orest.

„Půjdeš jim naproti, ne?“ ptá se profesor.

„A družičky budou rozhazovat růžové lístky,” míní Orest. Profesor s Karlem se na sebe podíívají a je vidět, že se jim nápad zamlouvá.

„Ale kde bychom ty růžové lístky vzali?” zamyslí se profesor. Víc by se mi líbilo, kdyby dokázal zařídit ty družičky. Aspoň na chvíli kdyby přijely teleportem.

„Vždyť jim nikdo nemusí chodit naproti,” dodává Orest. „Dveře snad najdou, pozdravíme se s nimi tady.”

Profesor se zatváří zklamaně a Orest se na to uvoluje, že vyjde ven a posádku raketoplánu při výstupu přivítá. Je už trochu pozdě zjišťovat, na jaké frekvenci pracují jejich skafandrové vysílačky, ale Orest mává rukou, že to zvládne. Konečně se může obejít i beze slov.

Přichází Herbert, který měl doteď na starost kontakt s raketoplánem, a hlásí, že přistání proběhlo v pořádku.

Šéf jde ven, my ostatní čekáme v hale, jenom Elias chybí. Je zas nějaký rozmrzelý. Normálně už by tady rejdlil jako profesor Lidenbrock a těšil se na návštěvu. Ale co s ním nadělám?

Pryč s chmurnými myšlenkami, posádka raketoplánu je tady. Velitelka, dobrý den, Mick, José, a tohle je Lucka! Tiskneme si ruce.

„Kde ses tady vzala?”

„Já létám s Astro-Aquou už dlouho,” usmívá se. „Teď už potřetí. Věděl jsi, že tady budu? Že ne?”

To teda ne. Ale víš ty, Lucko... „Dojdu pro Eliase. Hned přijde. Je tady někde...”

Zarazila se. „Je tady?”

„Jo, někam se zašil, místo aby vítal hosty.”

„Tak jestli má práci...”

Ale! To bych se na to podíval. Za chvíli už vytahuju Eliase z laboratoře.

„Lucka je tady!”

„Která? Ta...? Neblázní!”

„Lucinka. Teď jsem s ní mluvil. Poznala mě hned. Tebe taky pozná.”

„Počkej, já... ty to nechápeš.” Elias váhá.

„Ty ji nechceš vidět? Musíš tam jít.”

Povzdechne si. „Tak jdem.”

Elias

Vcházíme do haly, podávám si ruce s posádkou raketoplánu. Lucinka je opravdu tady! Nezlíbí se, ráda mě vidí. Co ty tady, dlouho jsme se neviděli, co dělá Max, co dělají rodiče... Povidáme si. Oči jí svítí. Je krásná. Vypráví o svých studiích, Alan se jí na něco ptá, já ani pořádně neslyším, jen se na ni dívám.

Ožívují se vzpomínky. „Pamatuješ, Alane, na ty poškozené nýty, na Jyriho kosmodrom?”

„Já toho pamatuju,” usmívá se tajemně Alan.

Koukneme se s Lucinkou na sebe, usmějeme se, je to vtíp, ne? Už jsme dospěli, už nemusíme brát vážně dětské lásky. Teď jsme prostě staří známí, něco pamatujeme, škoda slov, život jde dál.

Ale Lucinko, ještě pořád bych tě uměl mít rád. Teď to cítím. Nezapomněl jsem. A co ty?

„Jdu se podívat, jestli šéf něco nepotřebuje,” zvedá se Alan. Chce nás nechat o samotě? Stejně nejsme sami. Kapitánka raketoplánu sedí naproti nám, upíjí kafe a sleduje. Vedle ní sedí tmavovlasý mladík, jméno už jsem samozřejmě zapomněl, a zírá na mě dost drze.

„Nechceš si trochu popovídat?” ptám se tiše Lucinky. „Můžeme jít tady vedle, ke mně.”

Kývne a jde se mnou. Vedu ji ke mně do pokoje, je to kousek.

„Tak takhle tady žijeme.”

„Máte to tady o něco lepší... než v raketě,” říká trochu ztěžka. Má trému a já taky. Váhavě si sedá ke mně na postel.

„Dlouho jsme se neviděli,” říkám, větší hloupost mě nemohla napadnout. Co bych měl říct? Chtěl bych se jí zeptat, jestli někoho má, ale bojím se, že by to znělo strašně trapně. Cokoli řeknu, bude se tady rozléhat jako ozvěna.

Možná je lepší vůbec nemluvit. Obejmout. Políbit. Lucinko moje!

Vytrhla se mi. Utíká, už je v předsíni.

Běžím za ní. „Lucinko, já jsem to tak nemyslel!”

„Ne, Eli, já nechci,” podívá se na mě. „To nejde.”

„Ale já jsem nechtěl...” vidím, že mi nevěří. „Udělal jsem chybu.”

„Ne, já jsem udělala chybu,” šeptá. „Půjdem tam.”

Jde zpátky do haly a já s ní. Co si o mně myslí? Vždyť jsme spolu chodili a nikdy jsem si nic nedovolil, skoro nic... ale to nám bylo patnáct.

V hale pořád sedí kapitánka, měří si mě přísně a úplně nepokrytě se dívá na hodinky.

Lucie

Já jsem tak hloupá! Co jsem si myslela? Elias říkal, že si popovídáme a já jsem snad měla zatmění myšli, že jsem mu uvěřila. Ty naivko, on ti snad řekne naplno, o co mu jde? Je tady sám, bez přítelkyně, to se samo sebou rozumí, co mu chybí.

Já nejsem taková, že na mě někdo kývne a jdu... opravdu ne. I když Hana si teď asi o mně myslí něco jiného. Uhýbám očima, abych se na ni nemusela dívat.

„Nechceš kafe?“ ptá se Eliás.

„Ne,“ říkám, ani nevím proč. Celkem bych si káfe dala, hodně sladké.

Sedl si vedle mě, nic neříká.

„Eli? Já bych přeče jenom to kafe...“

Jde pro něj a přidá mi hromadu cukrů.

Eli, jsi hodný. Já se na tebe nezlobím. Nerozuměli jsme si. Ty máš svou představu a já mám svou představu. Já bych nemohla tady s tebou a pak odjet a myslet na tebe. Představovat si, jak žiješ s jinou a máš se rádi. To by mě ničilo.

Ne, ty nejsi můj, nepatříme si. Rozloučíme se, ty odletíš za Steffi a já budu zase bloudit a hledat.

Přechodová komora zapípá, do haly vchází Mick, José, Alan a další lidé ze stanice. Mick hlásí Haně, že je všechno připraveno na zítřejší tankování. Ostatní se shromáždí kolem nás, sedají si, povídá se.

Občas se podívám na Eliase. Je mi strašně smutno. Nejradši bych si zalezla do svého spacáku v raketoplánu a tesknila. Budeme tady sedět dlouho? Ne, Hana vstává a děkuje za milé přijetí. Profesor Lidenbrock bystře reaguje, že máme jistě všeho dost a uvidíme se zítra.

Jsem Haně vděčná. Loučíme se s posádkou stanice. Alan mi přeje dobrou noc na lapetu.

„Všechno v pořádku?“ ptá se Eliás.

Kývnu. „Dobrou noc.“ Budu na tebe myslet.

Alan

Ráno jsme s Eliášem seděli nad snídaní. Z okna bylo vidět raketoplán, zatím nikdo nevyšel ven. Dovedu si představit, že dospávají. Let je stresující, i když se nic neděje. Neustály pocit zodpovědnosti vám nedá úplně odpočinout. Teď mají chvíli klid.

„Tak co?“ snažím se něco vyzvědět na Eliášovi.

„Jak co?“ mračí se.

„Co Lucka?“ odváším se zeptat. Ne že bych se chtěl míchat do cizích záležitostí, ale bylo by hezké, kdyby se zase sblížili. Vsadím se, že by byl Eliás hned veselejší.

„Asi jsme se trochu nepohodli,“ zahučí. „Já nevím.“

Sedíme mlčky. Neměl bych se na nic vyptávat, protože mu stejně nedovedu poradit. S žádnou dívkou jsem nikdy nechodil, když nepočítám pár omylů, na které vůbec nechci vzpomínat. Ale divím se, že Lucka... vždyť včera úplně zářila, když jsme se po letech znovu sešli.

„Třeba se ještě usmíříte,“ nadhodím. Tankování má trvat dneska celý den a zítra až do odpoledne. Ještě je čas.

„My jsme se tak úplně nepohádali,“ souká ze sebe Eliás, „ale ona mě asi nechce.“

„A proč ne?“

„Prosím tě, neptej se tak hloupě. Copak se ženských můžeš ptát proč? S nima není žádná diskuse.“

Neodvažuji se nic namítnout. Asi má pravdu. Vzpomínám si, jak mě kdysi odmítla spolužačka Jessika, taky jsem nevěděl proč a dodnes nevím.

Ze zamyšlení nás probere až Orest. „Dobré ráno, tak jsem včera koukal, že se znáte.“

Vypravuji mu několika větami, že jsme s Eliášem ještě na střední byli na školním výletě na Marsu a seznámili jsme se tam s Luckou. Chodili jsme na geologické výpravy a tím se vlastně Eliás dostal ke geologii.

„Tak na výpravu?“ zubí se Orest. „Víte co? Jestli chcete, můžete si vyjet. Byla by od nás slušnost trochu to tady návštěvě ukázat. Vemte si sibirjaka, tam se vás víc vejde, a mohli byste vzít taky otce s Karlem.“

„Že bychom se jich zeptali...“

„No, zeptejte se, jestli by chtěli jet. Já s Herbertem zůstaneme tady u tankování, z raketoplánu asi taky někdo, a vy ostatní si můžete udělat výlet. Třeba ke kyslíkovému vrtu.“

Chápu, že ten přátelský návrh ve skutečnosti znamená: seberte se a jeďte. Eliás taky chápe a souhlasně tedy přikývne.

Alan

Profesor Lidenbrock s Karlem už čekají připraveni u raketoplánu, Eliás přiváží sibirjaka. Pojede s námi Lucka a její kolega José. Konečně vylézají po schůdcích ven.

„Pozor, jsem hned za tebou, kočička,“ říká José. Hm, kočička? Jestlipak to slyší Eliás? Určitě slyší, protože všichni máme vysíláčky na stejné frekvenci. Nedává ovšem nic najevo.

Nasedáme do auta, vyrazíme na jiskřící ledovou pláň rámovanou v dálce mírnými vlnami vrchů.

„Dneska už se tu zabloudit nedá,“ jásá profesor. Sedí mezi mnou a Karlem na zadním sedadle sibirjaka a užíváme posledních okamžiků volného dýchání v klimatizované kabině. Předě mnou Eliás u volantu, José u druhého okna, Lucka uprostřed. „To když jsem se tu potuloval před dvaceti lety, museli jsme dávat hodně velký pozor, abychom se někde

neztratili. Tady to ještě jde, ale až dojedeme blíž k horám... však uvidíte. Dneska stačí, když se budete držet oxyductu,” ukázal ven na kyslíkové potrubí, „a vždycky někam dojdete.”

„A nebojíte se nějaké otravy?” stará se Karl. „Kdo vám zaručí, že se do kyslíku nedostane nějaký jiný plyn!”

„Vzduch na dýchání si vozíme ze Země. Kyslík tu těžíme jako okysličovadlo paliva do raketoplánu...”

Návštěva zdvořile přikyvuje. Profesor se pouští do dalších výkladů, a protože hosté poslouchají, jako by rozuměli, dal se do výkladu hydromagnetického dynamu a konvekce kyslíku do vyšších geologických vrstev.

„Konvekce, to je vlastně pečení,” uvažuje José. „Viš, jak jsou v kuchyních konvektomaty a pečou se v nich třeba kuřata nebo croissanty.”

„Konvekce je proudění hmoty v důsledku teplotních rozdílů,” vysvětlují. „Ohřátá hmota má menší hustotu a vystupuje vzhůru. Chladná zase klesá dolů.”

„Někdy zase horká hmota klesá dolů,” míní José. „Třeba zemské jádro je pořádně žhavé.” Auto sebou trhne, jak projedeme rigolem. Elias nestačil strhnout řízení a ani se mu nedivím.

„Jejda, to byla díra. Abych si nemusel kupovat nové zuby,” vtipkuje Karl.

„Chtělo by to vyspravit silnici,” mudruje José. „Nedalo by se pak zpátky jet jinady?”

Lucka se zasměje. Jenom já a ona slyšíme, co si Elias vrčí pod vousy. „Nebo tě pošleme oxyductem, v něm to nedrncá.”

Vyjeli jsme na terénní vlnu a otevřela se před námi nová scenérie. Elias zastavil, aby mohli pohled vychutnat všichni. Jel jsem tudy již mnohokrát, přesto mi obraz pokaždé spolehlivě vyrazí dech. Ostatní na tom nebyli jinak.

Rovnickové pohoří je samozřejmě vidět i ze základny, nicméně tam ho vnímáte spíš jako zvednutý obzor. Nemůže vypadat jinak, obepíná třetinu Iapeta, žádný začátek ani konec. Jenomže, když pak popojedete nějakých dvacet kilometrů blíž a vidíte tu hrůzu od úpatí po třináct kilometrů vysoké vrcholky... To všechno z ledu, většinou špinavého, ale místy přece jen připomínajícího křišťál.

„Támhle to končí,” vytrhl nás ze zasnění José. Je to vážně blbec.

„Ano, to je zjevné,” povzdychl si Elias, opět sešlápl akcelerátor a rozjel se k místům, kde oxyduct mizel v terénu.

„Když jsem tohle místo tenkrát objevil,” začal profesor, tentokrát už do vysílačky zabudované ve skafandru, „tak tu byla jenom prasklina. Ovšem ne ledasjaká. Pojďte, ukážu vám to.”

Sibirjak jsme nechali zaparkovaný u domku s kompresorem pumpujícími kyslík do potrubí a poslušně řečníka následovali. Přešli jsme krátkou, na zdejší poměry relativně hladkou planinu a zastavili se u ledové stěny. Ledové? Při místních teplotách se i led chová jako obvyčejný kámen. Akorát, že je lesklý, světlý, někdy až bílý nebo zcela čirý, podle množství příměsí.

„Vidíte tuhle prasklinku? Takhle vypadala, akorát, že mnohem větší a měla jiný tvar. Ale,” profesor zvedl důležitě prst, „jedno měly společně. Unikal z nich nějaký plyn,....”

„Kyslík!” vpadl José snaživě do řeči.

„....to poznáte podle zastrug,” nenechal se profesor vyrušit. „Vidíte ty zvednuté ledové okraje? Led není tak tvrdý, jak se zdá. Pomalinku teče. A to nejen proto, že je kyslíkový pramen teplejší než okolí. Jak kyslík uniká, vytlačuje okraje praskliny, strhává s sebou molekuly vody, které zase přimrzají kousek dál a tvoří takovéhle krásné útvary.”

Pomalou jsme se rozešli po okolí a prohlíželi ledové kreace. Míliony let, po mikroskopických částech led rostl, tvořil desky, trubice, někdy celé útvary ne nepodobné sopečným kráterům. S Eliasmem a dělníky jsme tu před půl rokem větší praskliny zalévali vodou. Okamžitě mrzla a tvořila spolehlivou zátku bránící nechtěným unikům suroviny. Znali jsme to tu tedy podrobně a mohli ukazovat vše, co za ukázání stálo.

Profesor s Karlem se zdrželi u jedné zastrugy, na které profesor demonstroval jakýsi úžasný fenomén. Elias zamířil k opačnému konci skalní stěny. Pochopil jsem, kam míří.

„José,” zavolal jsem na nejmladšího člena naší skupiny. „Tohle je zajímavý úkaz. Pojď se podívat, co se stane, když foukají dvě praskliny proti sobě.”

José se nerozhodně ohlédl po odcházejícím Eliasovi a Lucke. Pak neodolal zvědavosti a přihupkal. „Vidíš, tahle zastruga vypadá skoro jako trubička, podle délky bych odhadl její stáří na několik...”

„Jéje!” plác se náhle Lidenbrock do hlavy. „Karlíčku, vdyť já bych málem zapomněl na to nejzajímavější! Ještě že si Elias vzpomněl. Pospěšmež za ním!”

„Vlastně, tady na té zastruze to není tak dobře vidět,” omlouvám se Josému. „Ukážu ti to jinde, jdem se podívat na vložku.”

Když jsme dohnali Eliase a Lucku, stáli už na pokraji menšího kráteru.

„Vidíš, Karlíčku,” profesor se rychlou chůzí poněkud zadýchal, „tohle není kráter. Je to vlastně obří kyslíková bublina v ledu, které se propadl strop.”

Karl zjevně moc neposlouchal. Stejně jako Lucka a teď i José, stál u okraje a díval se do černé propasti protnuté sloupcem Saturnova světla. Středem pozornosti se stalo dno, na které se po celé věky pomalu snašely, nerušeny větrem, světlem a téměř ani gravitací, molekuly

vody. Molekula po molekule vyvržené z kyslíkových pramínek občas zabloudily do propasti a usazovaly se do míst určených molekulárními silami. Bůh ví, a možná také profesor Lidenbrock, kolik onů trvalo, než tu vyrostla obří třírozměrná sněhová vločka. I fyzikou nezasažený Karl zmlkl a obdivoval se, ani ne tak velikostí, jako spíš bezchybností celé fraktální konstrukce.

„Ať tam, Lucinko, nespadneš,“ uchopil José Lucku něžně kolem pasu a odtáhl dál od okraje.

Lucie se ohléla po Eliasovi, jejich pohledy se krátce setkaly. Zklamany a nekonečně smutný Eliasův. A Lucčin, který říkal „Ale tak to není!“

„Neboj, já nikam nespadnu! Já ne, já určitě ne!“

José se zatvářil udiveně. „No to víš, měl jsem strach...“

„A z čeho to vlastně je,“ ukázal Karl na vločku. „vypadá jak ze skla.“

Profesor se jen usmál, došlo mu, že Karl jen odvádí řeč, aby zabránil schylující se hádce. Ukázal na zdvihající se ledový masív. „Tam nahore je taková plošina, je z ní moc pěkný výhled. Můžeme se tam jít podívat.“

Lézt nahoru po ledu není žádná legrace, není se kde zachytit, povyskočíme, zase spadneme nazpět, ne-li hlouběji. Zanedlouho se profesor Lidenbrock s Karlem začnou domlouvat, že nemusí dojít až na plošinu.

„Mládeži, my se budeme kochat výhledem už tady,“ pravil profesor, když stanul na rovnějším místě.

Zahleděl jsem se do dálky, směrem ke Cassini Regio. Něco upoutalo moji pozornost, podíval jsem se pečlivěji. Je to odlesk? Kousek pod obzorem na černém pozadí jako by se pohybovalo světlo.

„Eliasi, vidíš tamhle?“ ukazují.

„To jsou normálně ufoni,“ podivuje se.

Všichni se snaží zahlédnout, o čem mluvíme.

„Já vidím...“ ozve se Lucka.

„Vy asi máte lepší oči,“ soudí profesor. Kouká ovšem trochu jinam než my.

„Jako létající talíř?“ ptá se José. „Kde ho vidíte?“

Ukazují mu kde, ale za pár vteřin světlo mizí.

„A byl to opravdu talíř?“ ptá se José.

Vysvětlujeme, co jsme viděli. Jenom světlo, jak se pohybuje. Vypadalo jako auto, míjí Lucka. Ale nikdo jiný na lapetu není, kdo by mohl jet autem. Všichni ostatní jsou na stanici u tankování. A obyčejný odlesk od ledu by se nehýbal.

„Já jsem tady znával jednoho ufona,“ nasazuje profesor Lidenbrock dědečkovský tón.

„Bydlel v jedné noře a občas jsem mu nosil sušenky.“

Na to se rozprádá debata o ufonech. Poslouchám a občas se rozhlížím po krajině. Najednou mi dochází, že v sobě cítím strach. Vzpomněl jsem si na světýlka, která jsme viděli s Herbertem na staré stanici. Někdo tu je, nebo něco tu je.

Elias

Nedělal jsem si iluze, že by měl Orest opravdu tolik práce, že by s námi opravdu nemohl jet na prohlídku pramene. Šlo samozřejmě o výmluvu, tak jsem se ani nedivil, že jsem ho nenašel v provozu. Vlastně jsem ho tam ani nehledal a zašel k němu do kanceláře rovnou. Asi si odpočinul, přivítal mne s úsměvem.

„Tak jaký byl výlet?“

„Ale jo, všechno jsme ukázali, nikdo nikam nespádl, kompresor v pořádku. Zevrubnou revizi jsem nedělal, ale žádný zjevný problém tam není.“

„Ok, ok...“ Orest zvázněl. „A co ti... no víš, ti dva...“

„Jako Karl s tvým tátou? Co by mělo být! Nikam nespádl, jestli myslíš tohle. Jinak s nimi byla zábava. Táta zaopatřil geologickou osvětlu, Karl měl průpovídky... ale docela vtípné,“ dodal jsem honem, když Orest náhle znervózněl.

„Tak jo. Jinak nic?“

„Ne tak zcela. Viděli jsme zase nějaká světla v Cassini Regio.“

„Jaký zase!“ vyprskl Orest. „snad jsme se domluvili, že to Herbertovo hlášení byl prelud z předrážděných nervů. Stále byl ještě podchlazený, pak to vypětí, není se co divit. Ostatně, Alan tam byl taky a nic neviděl.“

„Nebral bych to na lehkou váhu, byla tu dříve i hlášení montérů...“

„To byly přece plané poplachy. Nakonec jsme zjistili, že šlo o scintilace...“

„Ale scintilace! Jednak jsme nezkoumali všechna hlášení, za druhé je teď slunce pod obzorem a Saturn je příliš plošný zdroj, než aby vyvolal takové odlesky, a hlavně, Oreste, hlavně se ty odlesky pohybovaly!“

Oba jsme se odmlčeli. Orest vstal a začal přecházet po kanceláři. Moc toho nenachodil, v íapetovských podmínkách není ani šéfovská kancelář moc velká. Nakonec se zastavil u okna.

„Jsi si jistý?“

„Oreste!“

„No jo, no jo... Kdo to všechno ví?“

„Všichni, kdo tam byli. Opravdu jsme to ale viděli jenom já s Alanem a Lucka. Proč je to důležité?“

„Nechci teď řešit nic jiného než tankování raketoplánu. Nesmíme se rozptylovat ničím jiným.“

„Tak to necháš plavat?“

„To jsem neřekl. Až zítra odletí, projdeme záznamy z provozních kamer. Třeba něco zachytily.“

„To bude trvat roky.“

„Zaměříme se na časy, kdy byly od montérů hlášeny scintilace. Třeba se na některých kamerách něco zachytilo.“

„Tak zítra?“

„Tak zítra!“

Havárie

Orest

Sedl jsem si naproti Haně. Vedle mne Herbert, naproti Hana, nad námi průhledná kopule Saturnária. Tenhle název vymyslel Herbert. Solárium tu mít nemůžeme, Slunce je sice pořád nejjasnější hvězda na obloze, ale o pět hvězdných velikostí slabší, než na Zemi. Navíc je teď pod obzorem a ještě tam nějakých čtrnáct dní zůstane. Obloze dominuje Saturn, to je mimo diskusi.

„Cukr?“ přistrkují Haně misku a sám si házím dvě kostky.

Usměje se. Docela hezky. „Už jste se naučil míchat kávu? José pořád musí ze soudečku.“

Míchání kávy při nízké gravitaci je docela oříšek, pokud nechcete osprchovat okolí. Když na Zemi zatočíte lžičkou, voda u okraje vám vystoupí o milimetr. Tady o pět centimetrů, což v praxi znamená, že kávu pěkně vylítne. Doletí samozřejmě padesátkrát dál, než na Zemi, tak máte co uklízet. Míchat se tady musí samozřejmě úplně jinak. Kdo to nezvládne, pije ze soudečkových hrníčků, které si už svůj obsah umí ohlídat.

„To víte, tady jsme jen ostřílení kozáci.“

Zaklonila hlavu a zasmála se. Chvilí tak zůstala.

„Ten výhled vám závidím.“

„Z raketoplánu není Saturn vidět?“

„Nelítáme kolem něj často.“

„Budete si muset zvyknout, teď když tu budete tankovat...“

„Tak to my teda zase přiletíme. Jestli nebude zrovna pod obzorem.“

„Nebojte, určitě nebude.“

„To byste mi slíbil?“

Vzhledem k tomu, že má Iapetus vázanou rotaci a ukazuje Saturnu stále stejnou tvář, mohl jsem se jí za to zaručit. Dokonce jsem jí i slíbil, že dokud budeme sídlit poblíž průsečíku Cassini regio a Equatorial Montes, budu držet Saturn pořád v zenitu.

Herbert cosi zamumlal o pulírování skafandrů a odešel.

Hana samozřejmě o vázané rotaci věděla a ocenila mou snahu dalším zvonivým zasmáním. Pak mi podala pravici. „Já jsem Hana.“

„Orest.“

„Pěkné jméno.“

„Táta měl rád staré Řecko.“

Krátké zabzučení přerušilo slibně se vyvíjející konverzaci. Otočila hlavu a sledovala můj pohled. Na info panelu krátce zablikalo upozornění.

„Co je to?“

„Jen běžné upozornění, že se vrtná věž odpojuje od uzemnění.“

„Cože!“

„To je běžné, tady platí trochu jiné bezpečnostní předpisy.“

„Odpojit uzemnění je tu bezpečné?“

„Někdy ano. Tady je velký problém něco uzemnit. Není to jako na Zemi, kde je vlhká zem. Materiál měsíce není moc dobrý vodič. Při běžném provozu to nevádí, ale když prolétáme magnetickým ohonem Saturnu, dostáváme se pravidelně do palby nabitých částic, které se uchycují na velkých konstrukcích, pak uzemnění nestačí náboj odvádět. Hrozí poškození elektroniky statickým výbojem, a proto vnější zařízení raději odpojujeme a počkáme, až různými svody klesne náboj na přijatelnou hodnotu. Casem to bude chítit, aby každá větší konstrukce měla vlastní uzemnění.“

Vešel Herbert, moc se u těch skafandrů nezdržel. „Stavil jsem se v centru teleportu,“ oslovil Hanu.“ Z Marsu potvrdili přílet zbytku posádky podle plánu.“

Hana se podívala na hodinky. „Takže za deset hodin.“

„To vám tak akorát doplníme nádrže. Metan už máte po okraj, před hodinou jsme začali tankovat kyslík.“

„Třeba to jednou budete tankovat najednou, jako na Marsu.“

„Třeba, ale zatím nechceme nic riskovat. Až se zaběhneme...“

„Tak to už sem budeme posílat samotný raketoplán v automatickém režimu a my se sem dopravíme teleportedem všichni. Pak jen přesedneme a hurá do Kuiperova pásu pro vodu...“

„To už se nezastavíš ani na to kafe?“

„Když mi ho uvaříš... Sakra,“ podívala se znovu na hodinky, „kde jsou ti dva?“

„Mick a José?“

„Poslala jsem je zkontrolovat podvozek, dosednutí bylo tvrdší.“

„Kdyby s ním něco bylo, tak už bys to věděla. Prostě se někde zakoukali... Herberte?“

„No?“

„Běž se prosím po nich podívat. Dík.“

„Jasně,“ mrkl na mne Herbert nenápadně, a než za sebou zaklapl dveře, zhasl. Pacholek, takhle jsem to nemyslel.

Místnost se potopila do pološera prosvětleného pouze koulí Saturnu a přizemními pozičkami nouzového osvětlení. Silueta Hany se promítla proti průhledné kopuli. V nastalé temnotě působil Saturn magickým dojmem. Zdánlivě se zvětšil, prstenec, tmavé pásy a světlá pásma, poblíž jižního pólu patrně pablesky polární záře. Sekundu a půl jsem se nechal pohlcovat vzniklou atmosférou. Přesně tak dlouho trvá zvukové vlně, než k vám dorazí ledem z místa položeného tři a půl kilometru hluboko a tři a půl kilometru na sever. Teprve pak, při prvním otřesu, mi došlo, že světla nezhasl Herbert. Nesvítila celá základna.

Mick

„Tak jak jsi daleko s Juanitou,“ nadhodil jsem téma, aby řeč nestála. Mně José nevádí. Je možná blbej, ale proč já bych to měl řešit! Nemám s ním problém. Podá, podrží, když nechci samostatný úsudek, je lepší než cvičená opice.

Podíval se na mne udiveně. „Nó... zatím ji mám... tak nějak na stravu. No.“

„Až tak, jo?“ Pokusím se mrknout na Lucku. Ve skafandru to jde těžko. „Počkej, za chvíli ji budeš i šatit.“

Zase ten pohled jako na chlupitého dědka. Asi je vážně blbej. Mně je jeho Juanita ukradená, ptám se jen tak, že o ní sám mluvil s holkama.

„Tak daleko to snad nejde.“

„To nikdy nevíš,“ chce se mi říct, ale nechám si to raději pro sebe. Konečně, máme zkontrolovat raketoplán, proto nás sem Hana poslala. A než koukat, jak se kroutí odpovědět... Mně je to fuk.

„Není ti něco nápadné?“ ukazují na raketoplán.

Pokouší se krčit rameny. Nakonec jen rozhodí ruce na znamení, že tahle hádanka je nad jeho důvtip. Ani Lucie se netváří, že by věděla, kam mířím.

„Nebo jsi snad zametal palubu?“ napovídám.

Konečně ho to trkne. Při přistávání zvířily trysky raketoplánu černý prach, který si pak sedl na bílý trup a křídla. Když jsme odcházeli, Hana říkala „pepř a sůl“, a že má blůzu stejné barvy.

„No jo, je čistý. Asi to nějak spadlo.“

„Nějak spadlo! Sfoukl vítr, vid?“ V hlavě mi zapálo podezření. Vzpomněl jsem si na hodinu fyziky, na lehkou kuličku na niti, která se přilepila k elektricky nabitě kouli, a když do ní po nějaké době přetekl náboj, odlétla a držela se v uctivé vzdálenosti. Pokud se tu dělo něco podobného, pak musí být povrch raketoplánu nabitý.

„Jej,“ vykřikl José. Mezi raketoplánem a jeho skafandrem přeskočila jiskra. Bezpečně nemohl nic cítit, ale asi se lekl. Zkusil to znovu, nic. Zmrzlý povrch lapeta je dobrý izolant, skafandr přijal náboj a další se do něj už nevešel.

„Při tankování se letoun nabíjí statickým nábojem. Tos neslyšel? A že je proto potřeba ho pořádně uzemnit, tos taky neslyšel? Kdyby to bylo v atmosféře, tak ta jiskra zapálí nádrž!“

„Ale já ho uzemnil, podívej,“ ukazuje José na šňůru propojující raketoplán s konektorem zemnění. „Kontakt jsem ověřoval,“ brání se už celkem zbytečně. Věřím mu.

„Tohle je potřeba hlásit Haně,“ upozorňuje Lucie.

„Není on line,“ dívám se na vestavěný displej.

„Tak pro ni dojdeme. José, prosím tě... Nebo ne, jestli se nám na raketoplánu hromadí náboj... zaběhnu tam sama.“ Ještě chvíli postála a odběhla zpět k budově. „Budu tu hned,“ slyšeli jsme ještě z vysílačky.

„Tak co budeme dělat, Micku?“

„Co by, počkáme. Zatím dokončíme revizi.“ Což se snadno řekne, ale když máte v hlavě jeden problém, není tam už místo na jiný. Chvíli chodíme kolem stroje.

„Nebo, viš co, José? Najdeme sami, kde je závada.“

„Tak jo.“

„Odpoj uzemnění, proměřím zásuvku.“

José poslušně vytáhl šňůru z konektoru. Pólem elektroskopu se chytám obnaženého vodiče, na displeji okamžitě naskočí hodnoty. Na raketoplánu je skutečně náboj. Pak zasunu pól elektroskopu do konektoru, nic. Elektroskop se nevybil.

„Maj to rozbitý. Vysoká impedance. Asi upadlej drát.“

Konektor je přidělaný na sloupku, zevrubně ho zkoumám. Z druhé strany lze krabičku otevřít. Elektroskopem se dotknu vodiče, náboj okamžitě zmizí.

„Viš co, José? Překlepujeme to. Pricvakni to hned sem, za konektor.“

Když se José přiblížil s kabelem a přeskočila jiskra, podstatně mohutnější, než předtím mezi raketoplánem a skafandrem, věděli jsme, že se dílo povedlo. Už jsme ale nevěděli, že v tutéž chvíli elektrický náboj doslova spekl řídicí jednotku teleportu, odpravil pár počítačů a už vůbec jsme neměli tušení, že podobná jiskra přeskočila taktéž mezi dvěma elektrodami v místě položeném tři a půl kilometru hluboko a tři a půl kilometru na sever.

Hana

Když zhaslo světlo, bylo mi okamžitě jasné, že je to nějaký Orestův trik. Právě jsem se rozhodovala, jestli mi to má vadit, když přišel ořes. Ne velký, káva ani nevyšplíchla z hrnku.

„Co to...“ Orest nedopověděl. Místnost náhle zalilo světlo. Z vrtu vyšlehl ohnivý sloup tlustý jako dospělý člověk ve skafandru. Po délce proťal vrtnou věž, urval horní polovinu a vymrštil do výšky. Zbytek věže chvíli vzdoroval plamenům, pak se začal naklánět. Plechové lemování paty věže se položilo na plamen a bránilo úplnému povolení konstrukce. Gravitace pomalu přemáhala proud žhavých plynů, který poslušně měnil směr.

Tryskající žhavé plyny zamířily ke stěnám základny. Nedělala jsem si iluze, jak dlouho může materiál vzdorovat vysoké teplotě, ale naštěstí včas přehořela jedna ze vzpěr věže. Ta se začala kácet poněkud jiným směrem a odklonila plamen od základny.

Po chvíli se z vrtne věže stal téměř vodorovně pálicí plamenomet. Drobné překážky stojící v cestě smetl rovnou, na chvíli se zastavil teprve před nádrží metanu. Stěny nádrže vymražené na teploty bližší k nule Kelvinové než Celsiové nevydržely teplotní šok a doslova se rozstříhaly.

Metan můžete ve vzduchoprázdnu žíhat, jak je vám jen libo. Začne vařit, vypařovat se, zcela změní skupenství, může se dokonce pokusit chvíli existovat jako plazma, ale to je tak všechno. Mnoho škody nenadělá. Pokud ovšem po cestě nenarazí na něco, s čím by mohl chemicky reagovat. Tím něčím byla nejprve tankovací hadice, posléze i obsah kyslíkové nádrže našeho raketoplánu.

Vzpamatovala jsem se teprve, když na kopuli Saturnária začaly dopadat první trosky vybuchujícího letadla. Patrně měla nějaká troska dostatečně velkou energii, aby prorazila stěnu budovy, protože o malou chvíli později ožil rozhlas, který nás informoval, že v žádném případě nejde o cvičení a že je narušena hermetičnost systému.

„Kde vězíte!“ vrzál do místnosti Herbert. Patrně už někam běžel a vrátil se pro nás. „Skafoandry!“

Naštěstí tu nikoho nenapadlo instalovat dveře, které při poplachu rozdělí budovu na hermeticky oddělené komory. Získali bychom sice trochu času, ale už by nás odsud nikdo nedostal.

Běželi jsme chodbou, siréna si užívala poslední minuty. Až tu nebude vzduch, nikdo ji neuslyší. Roh budovy, chodba uhybá vpravo. Rohové okno míří k vrtu. Plamen už je mnohem menší, za chvíli se okolí opět ponoří do tmy. Horní polovina věže, kterou výbuch vymrštil do výšky, dosáhla maxima dráhy a vrací se. Ve zdejší gravitaci nepadá příliš rychle, ale hybnost si nese stále takovou, jakou jí udělila exploze. Mizí mi ze zorného pole a dopadá kamsi na severní část budovy. V téměř okamžiku zhasíná nouzové osvětlení.

„Hano, pospěš,“ volá na mne Orest z temnoty. Na nic nečekám a letím za nimi. Zakopnu a už se kutálím. Něco mne praštilo do hlavy, až se mi udělaly mžítky před očima. Není čas na bolest, vyskočím a běžím. Někam mi utekli, přidám do kroku.

Vbíhám do Saturnária. Při pádu jsem musela ztratit orientaci a běžela jsem nazpět. Plamen už uhasl úplně, jen rychle chladnoucí trosky ještě místy vydávají načervenalé světlo. Není čas to studovat, vrhám se zpět do chodby a tělem vrážím do něčeho měkkého. Zachytily mne dvě ruce. Někdo se pro mne vrátil.

„Honem, není čas!“ Orest mne bere za ruku a po paměti vleče k přepouštěcí komoře, kde čekají skafoandry. Teď už nezabloudím.

Alan

Ani nevím, jestli jsem po obědě vytáhl ven já profesora nebo on mne. Rozhodně jsem ho nemusel moc přemlouvat. Jen jsem se zmínil o sáňkování z haldy klatrátové drtě a o metanprachovém jezírku a hned, že to musí vidět.

Jen jsme vylezli z přechodové komory, málem jsem se srazil s Luckou.

„Nevíš, kde je Hana?“ ptá se, když se přepne na frekvenci našich vysílaček.

„Co vím, tak šla někam s Orestem. Ale kam? Nevím, co řeší.“

„Tak nic, já se po nich podívám.“

„Zeptej se Eliase, ten to bude vědět. Viděl jsem ho v labině.“

„To je kde?“

„Kousek za ošetřovnou, naproti kuchyni.“

„Dík,“ houkla přes rameno a odkvačila, ještě než jsem si stačil vymyslet, proč by to měl Elias vědět.

„Milá zába, vy se znáte?“ vyzvídá profesor.

„No jestli!“ Ve zkratce mu vypravuji, jak jsme se poznali.

„Doktora Ljapunova znám, máme společného přítele,“ skáče mi profesor do řeči, zatímco jdeme k haldě. „Setkali jsme se na jedné konferenci o ledových tělesech. Jeho ovšem zjemala z jiného důvodu než mne. Nevěděl jsem, že má dceru.“

„To je neteř. Její rodiče...“

Nedopověděl jsem. Pod nohama jsem ucítil zachvění. Takové jsem tu již zažil při první vlně frakování. Na druhou vlnu se právě chystáme, ale ještě není vše připraveno. Kyslík již zapouštíme, ale s metanem ještě nedosáhl optimálního poměru. Hlavně ale není ještě spuštěna a ukotvena zátka. Kdyby teď došlo k zázehu...

Mimoděk otáčím hlavu k vrtné věži. Vidím ji téměř celou ve škvíře mezi základnou a plynojemem. Ještě kus dál stojí raketoplán. Mick s Josém provádějí běžnou údržbu stroje. Idylický obrázek netral ani sekundu. To, co se stalo potom, mám stále před očima a vidím ve zpomaleném záběru.

Z vrtu vyrazí plamen, co potká, taví a strhává s sebou. Část věže odlétá, zbytek se kácí směrem k plynojemu. Nevidím proč, ale i plamen se ohýbá a sleduje směr pahýlu věže.

„Honem!“ vykřikne profesor a běží k zaparkovaným sibirjakům. Vybírá kabriolet. Tak tu říkáme pojízdné plošině k přepravě velkých nákladů. Jsou tu i rychlejší exempláře, ale ty mají klimatizované kabiny. Není čas otvírat a lézt dovnitř. Naskakuji k volantu.

„Kam?“

Profesor jen ukáže směrem ke dvěma postavám skrytým za plynojemem. Ze své pozice nemohou vidět, co se děje, netuší, že se na ně řtí ohnivě peklo.

Vzdálenost se rychle zkracuje, snažíme se s nimi domluvit, ale jsou na jiné frekvenci a není čas přepínat. Ještě než mi vrt zmizí za tělesem plynojemu, vidím, jak plamen doráží k jeho stěně. Netuším, kolik času zbývá, ale když sebou nehodíme, budou za pár let kosmonauti naší stanici říkat „U krematoria.“

Přepadl mne strach, že někoho zabijí, ale je to přijatelné riziko proti jisté perspektivě usmažení zaživa. V plné rychlosti vrážím do Micka, padá mi přímo do náruče. José na poslední chvíli uskakuje, ale profesor ho chytá oběma rukama za pas a táhne na plošinu. José předává část hybnosti profesorovi a už se koulí. Na konci plošiny narážejí do mechanické ruky a konečně znehybní.

Náraz vychýlil sibirjaka z kurzu, jen s obtížemi srovnávám kola a upaluji. Moc nevidím na cestu, Mick mi brání ve výhledu i v řízení. Ale je to jedno, hlavně pryč, pryč odsud.

„Alane, už zastavte,“ ozývá se v přilbě profesorův hlas. Dochází mi, že nejméně potřetí.

Zastavuji a ohlídím se. Z plynojemu stojí jen trosky, všude kolem se rozlévá kapalný metan. Nesmyslné mne v té chvíli napadá, proč tomu říkáme plynojem, když v něm nic v plynném stavu není. Tím vším prochází obrovský plamen, požírá kyslíkovou hadici vedoucí do raketoplánu. Po chvíli praská i kyslíková nádrž a vzápětí vše pohltí plameny, ze kterých vylétují trosky.

Karl

Nebýt sirény, tak bych ten konec světa zaspal. Potřebuji si po obědě trochu zdrímnout, jinak bych nemohl být od tří na nohou. Bral jsem zrovna siestu, když spustil poplach. Víím, co je v takovém případě třeba. Co nejrychleji k přechodové komoře a rovnou do skafandru. Nicméně to nešlo tak rychle, jak bych si představoval. Nemyslete si, že jsem začal bezhlavě pobíhat po pokoji, nebo že jsem se vracel z chodby pro peněženku, nebo tak něco. Není tomu tak, i starý nepraktický archeolog může být duchapřítomný.

Z počátku šlo všechno na jedničku. Vyskočil jsem z lůžka, vyběhl na chodbu a... konec. Zkrátka, zradila mne ta moje pumpička. Nic vážného, prostě tlak už nemám takový jako za mlada, vstávat bych měl pomalu, do toho rozrušení, nízký tlak vzduchu... Jednoduše jsem se uprostřed chodby skácel.

„Haló, dědo, vstávejte,“ milý hlásek přichází z dálky. Někdo mne popleskává po tváři.

„Klika, že sis ho všimla, Lucko. Já ho vůbec neviděl.“

„Prakticky jsem o něj zakopla.“

Pomalou otevírám oči. Nade mnou se sklání půvabná dívka, více bohyni, než člověku podobná. Kousek za ní stojí Elias s baterkou namířenou na strop. Kromě slabého světla vstupujícího oknem je to jediný zdroj světla. Chci promluvit, ale něco mi brání.

„Pochkejte, já vám to sundám. To je kyslíková maska, dotáhli jsme vás na ošetřovnu a dali umělé dýchání. Teď už není potřeba.“

Začal jsem se narovnávat.

„Pomalou, ať se nám tu zase nesvalíte,“ kárala mne ta dívka. „Není kam spěchat.“

„Není? To jsem rád, bál jsem se, že je to vážné. Nějak jste to spravili?“

Podívali se po sobě, už vůbec ne vesele.

„Víte, Karle,“ přisedl si ke mně Elias, „je to vážné, ale zatím nemůžeme nic dělat. Stanice je dehermetizovaná, za dveřmi je vakuum, a skafandry moc daleko.“

Zatočil se se mnou svět. To je kvůli mně, kvůli starému dědkovi tady ti dva mladí skapou. Kdybych jim nezkrátil cestu, už by byli dávno v bezpečí.

Slečna Lucie si asi všimla, že jsem zbledl. „Nebojte, však na něco přijdeme.“

Elias se pustil do prohledávání. Doktorské plechové skříně s prosklenými dvířky, plné jednoduchých lékařských přístrojů, injekce, role potravinářských fólií, kanystry s dezinfekcemi, lékárna, ortézy a fixační hmota na zlomeniny, ještě jedna dýchací maska... nic, co by se mohlo hodit. Snad jen ta malá kyslíková láhev by nám mohla poněkud prodloužit život.

„Zkoušeli jste vysílačku?“

„Nejde proud. Ani nouzový okruh.“

„Určitě nás už začali hledat.“

„Určitě.“ Elias se zachmuřil, jako by ho to netěšilo.

Došlo mi to. Když nás najdou, co pak? Otevřou dveře? Vzduch vyrazí ven a my s ním.

„Určitě řešení by tu bylo, ale musíme být připraveni, až přijdou,“ ozval se Elias po nějaké době přemýšlení. „Potřebuji pomoc.“

A tak jsme se do toho pustili. Nošení, vyklizení, šoupání nábytku. Práce nás poněkud vyčerpała, vzduch začal být vydýcháný. Kyslíkem z láhve nechtěl Elias plýtvat. Nejnutnější jsme ale stihli. Nezbyvá než čekat a doufat, že to stihnou.

„Už aby tu byli!“

„Šetři vzduch.“

Poslouchali jsme, zda neuslyšíme bušení na dveře. Ani nám nedošla pošetilost takového nápadu. Jak bychom jim odpověděli? Také bušením, křikem? Nic z toho by neslyšeli. Asi proto nás překvapilo ostré světlo z okna. Někdo svítil baterkou dovnitř.

Elias okamžitě vyskočil a dal signál svou baterkou. Napsal krátký vzkaz na papír a ukázal postavě venku.

„Tak jdem na to.“

Vzduch už nebyl téměř dýchání, ale nálada se viditelně pozvedla.

„To by mne bohdá nenapadlo, že na stará kolena polezu do skříně. To já ani zamlada. Naše manželství bylo, přátelé, přísně monogamní!“

Skříně postavené proti sobě, otevřené dveře jedné skříně překrývají dveře druhé skříně. Na podlaže mezi skříněmi nalepená deska psacího stolu. Podobná deska připravená naproti, u stropu. Zatím volná, je to jediný vchod. To vše omotané několika vrstvami potravinářské fólie a povalené naležato. Jako provizorní útluk to snad vydrží. Pár minut v ní vydržíme. Až sem vejdem, napustí opět ordinaci vzduchem z přinesených lahví. Pak už jen vylezeme ven a oblékneme si skafandry.

„Všechno v pořádku?“ ptá se Elias z ordinace, zatím co my dva se už krčíme ve skříně.

„Ano.“

„Ano.“

„Tak já vypouštím vzduch. Otvírám ventil klimatizace.“

Z ordinace je třeba vypustit pomalu vzduch. Rychlé otevření dveří, pokud by se vůbec povedlo, by se rovnalo výbuchu.

„Jdu za vámi. Není třeba spěchat, ale teď to musí klapat.“

V poslední hodině se ten mladík změnil v hotového velitele. Jasně myšlenky, jasné příkazy, připadáme si s ním v bezpečí, víme, že to dobře dopadne.

Vklouzl za námi do skříně a připravenou deskou zakryl vstup.

„Doufám, že to udrží!“

„Určitě udrží, Eli,“ povzbudila ta slečna Eliase obdivným pohledem.

„Podejte někdo fix.“

Fix je lékařský žargon. Říkají tak fixační hmotě na zlomeniny. Podobná dětské plastelině, ale po vybalení za nějakou dobu ztuhne. Podávám mu tubu. Pečlivě ji vmačkává do zbylých škvír.

„Čas na kyslík.“

Jsem rád, že to řekl, začínal jsem se už bát, že ztratím vědomí. Lačně natáhnu z nabízené masky.

„Vý si nechte tuhle.“

„A co vy?“

„Nám stačí jedna.“ Podívali se na sebe. Usmál se, usmála se. „My to už umíme. Vidí?“

Plak venku klesá, náš záchranný domek skřípe, chce se rozletět. Musíme věřit, že improvizovaná spojení jsou dostatečně pevná. Hrozivé zvuky se mi zarávají do hlavy, skleněná tabulka ve dveřích nevydržela a praskla. Teď nás před ztrátou vzduchu chrání už jen pár vrstev potravinářské fólie a i ta se začíná povážlivě nadouvat. Chtěl bych utéct, ale venku je nepřátelské prostředí, nepřežil bych ani minutu. Takhle nějak se musel cítit Odysseus, když se nechal táhnout se svými soudruhy, zavřený v trupu dřevěného koně, za hrady trojské.

Fólií problesklo světlo. Jsou tu! Co nevidět natlakují ošetřovnu, jsme zachráněni!

Herbert

V přechodové komoře se svítilo. Děkoval jsem normám, že musí mít vlastní zdroj. Než přiběhli Orest s Hanou, oblékl jsem si v šatně skafandr. Přepočítal jsem zbylé skafandry, jeden s červenými pruhy na ruce.

„Tři jsou ještě vevnitř!“

„Elias, Karl a Lucie,“ čte Orest jmenovky.

„Vrátím se a budu je hledat.“

Orest nesouhlasil. „Zamítá se. Venku jich je víc, možná také potřebují pomoc. Nebo počkej...“

Ještě není úplně oblečený a zapíná skafandrovou vysílačku.

„Výzva, výzva. Kde jste? Hlaste se. Orest, jsem v přechodové komoře. Poslouchám.“

Ještě nedořekl, když nám v sluchátkách zašuměl Alanův hlas.

„My jsme asi pět set metrů jihovýchodně od stanice. Alan, profesor Lidenbrock, Mick a José.“

„To mění situaci, Hano jde za nimi, my s Herbertem budeme hledat vevnitř,“ řekl ještě, než zaklapl hledí přilby.

Rozdělili jsme se a začala honička chodbami základny. Obával jsem se, že v té tmě někoho mineme, ale reflektory přilby našťásti dostatečně osvětlovaly všechna temná zákoutí. Nikde nikdo. Naštěstí! Pokud bych teď někoho našel, patrně už by bylo pozdě. Takhle zbývala naděje, že stále žijí za některými hermetickými dveřmi.

„U mne nic.“

„U mne také,“ odpovídám Orestovi.

„Tak budeme zkoušet dveře, někde být musí!“

„Na to sami nestačíme, když jim vypustíme vzduch, musíme hned někdo nasadit dýchací masku a někdo jiný navlékat do skafandrů. Snad tu chvíli dekomprese vydrží...“

„Zahlédli jsme záblesk baterky,“ hlásí Hana. „Jde to odněkud ze základny.“

Na nic jsme nečekali a běželi za nimi.

„Mohlo nás napadnout hned, prohledávat místnosti okny,“ zlobí se Orest za běhu.

„Chodby jsme museli proběhnout, ty jsou důležitější...“

Během pár sekund jsme byli v přechodové komoře. Takhle jsem ji neznal. Ztratila svůj smysl. Ve chvíli, kdy vnitřní tlak klesl na nulu, zámek automaticky uvolnil vnější i vnitřní dveře a ty zůstaly otevřené. Pohled na tři prázdné skafandry mi sešel hrdlo. Nebyl čas na úvahy, rozdělili jsme se, začali systematicky obcházet budovu a svítit do oken.

„Jsou na ošetřovně! Všichni tři.“

To byl Mickův hlas.

„Všichni žijí. Elias něco píše. Aha, mám to!“

A pak se strhla bouře hlasů, Orest musel zjednat ticho. Vzkaz se zdál jasný, doufali jsme, že všechno klapne.

Orest

„Karle, jsi v pořádku?“ ptá se otec.

V mihotavém světle baterek vytahuje Karla ze skříně, která leží na zemi. To zařízení by bylo k smíchu, ale zachránilo život třem lidem. Lucie vysvětluje, že to vymyslel Elias. Ještě že měl tolik duchapřítomnosti, teď můžeme být rádi, že jsme všichni.

I Karl je v pořádku a teď, když jsme všichni ve skafandrech, ozivuje se otázka, co dál.

„Raketoplán si můžeme tak leda vyfotit pro pojišťovnu,“ oznamuje Mick.

Bože, pojišťovna. Náklady, dohady, formuláře... to bude ještě horší, než se tady nějak zkonsolidovat. Ale nejhůřší bude, jak otec unese, že jeho dlouholetý projekt neuspěl. Dívá se na mě a neříká nic. Ostatní taky zmlkají, když si povyměňovali první dojmy.

Navrhují plán pro následující hodiny. Obnovit vzduch na základně a elektrinu. Herbert zkontroluje vrty. Pak se spojíme se Zemí, až budeme znát naši situaci a vědět, jakou pomoc potřebujeme. Kdyby bylo zle, můžeme se evakuovat teleportem. Nebo se někdo chce evakuovat hned?

Hana říká, že chce nejdřív zjistit rozsah škod. Pak se uvidí. Zatím nám pomůžou, v čem bude potřeba. Naštěstí nám nic nevyčítá. V duchu oceňuji, že tady teď nedělá dusno. Ostatně, na tahanice o náhradu bude mít Astro-Aqua ještě dost času.

Co Karl? Říká, abychom se s ním teď nezdržovali, že může počkat. A táta?

Usmívá se. „Dejte mi kladivo a hřebíky, jdeme spravit ty díry.“

Mick

Po výbuchu jsem neměl moc času o tom přemýšlet, ale teď ve zpětném pohledu si uvědomuji, že s Joséem není něco v pořádku. Od té chvíle, kdy letěl přes palubu nákladní plošiny, vlastně pořádně nepromluvil. Možná nepromluvil vůbec. Výbuch, náraz do rozjetého vozidla, základna bez vzduchu, asi mu to pocuchalo nervy.

Ožil teprve, když Hana s Orestem dali povel ke zjištění škod. Hned se hlásil k prozkoumání trosk raketoplánu, Hana mne poslala s ním. Sama zůstala s Luckou na místě pomáhat se znovuzprovozněním základny. Nic neřikala, ale José se jí také nelibil. Z aquamatu v hale sebral prázdný PET soudek na vodu. Prý ho potřebuje. Hana neměla odvahy se vyptávat.

„Že jsme ale měli štěstí,“ snažím se při cestě k raketoplánu o optimistický tón.

„Hm.“

„A co si to neseš za soudek? Vždyť je prázdný, nech ho tu,“ vybízím Josého smířlivě.

José přitiskl soudek k tělu a objal oběma rukama. „Ne, já ho potřebuju,“ naštětil se.

Viděl jsem, že je zle, že je třeba změnit téma, a to pokud možno co nejrychleji. Naštěstí jsme došli k raketoplánu.

„Moc z něj nezbylo, vid’?“

Neodpověděl, jen se ještě víc nahrbil a fascinovaně zíral na trosky. Prostřední část s nádržemi prakticky zmizela a rozdělila trup letounu na dvě části. Utržený ocas s motory se zasekl směrovkou do ledu, intový motor se vykutálel z nákladového prostoru a zarazil se až na jednom z utřených křídel. Obytná část a pilotní kabina zůstaly nějakým zázrakem spojeny.

„Nic, José, zkusíme vlézt dovnitř.“

„Vypadá nedehermetizovaná,“ vypadla z něj konečně smysluplná věta.

„A viš, že jo? Zdá se v pořádku. Zkusíme...“

José už stál u přechodové komory a mačkal vstupní tlačítko. Elektroinstalace patrně výbuch přežila, protože se dveře poslušně otevřely. Posléze se otevřely i druhé dveře a ocitli jsme se v našich prostorách. Na to, že pravá stěna téměř převzala funkci podlahy, tu nebyl velký nepořádek. Podle předpisů pro stav beztláče bylo téměř vše připoutáno nebo nějakým jiným způsobem fixováno.

„Nevíme, v jakém stavu je konstrukce, pro jistotu si necháme přílby...“

Ohlédl jsem se, José už ji měl sundanou. Po krátkém zaváhání jsem to riskl také. Co se budu pařit, čeká mne hodně práce. Zajistit všechny možné údaje, dokud jsou k dispozici. Až se teleportujeme domů, tak bude jistě někoho velice zajímat, co se tady dělo.

Během podobných úvah jsem se přesunul do pilotní kabiny. Přivítaly mne zářící kontrolky a obrazovky. Převládala červená barva. Počítače zaregistrovaly nepřítomnost motoru a volaly po neprodlené nápravě. Ukazatel paliva byl na nule zcela a stav křídel počítáč okomentoval jen lakonickou hláškou 'Fatal Error'.

Zásoby vzduchu na dýchání byly v pořádku a regenerační jednotka také. Jenomže její službu bude možné využívat jen omezenou dobu, dokud vystačí energie záložních baterií. Generátor přestal plnit svou funkci, když ho sežehl plamen výbuchu.

„Juanito, Juanito...“

José, úplně jsem na něj zapomněl, zůstal někde vzadu v obytné části. Vyrušil mne až jeho tichý nářek. Evidentně ztratil pojem o realitě. Ví vůbec, kde je?

„José, to bude v pořádku, uvidíš...“ Snažím se ho uklidnit, nevím jak, nejsem psycholog.

Na chvíli se ohlédl, naše pohledy se střetly, ale nevím, zda mne viděl. Teď teprve jsem dostal strach. Kdyby krvácel, ošetřil bych mu ránu. Kdyby si zlomil ruku, dostal by dlahu. I zafixovat páteř bych nějak zvládl. Ale šílenec na palubě...

„Ale Juanita!“

„Však jí ještě uvidíš, jen co...“

„Ale já ji vidím.“

Klečel u svého osobního výklenku, nyní položeného na zem. Celý shrbený, skloněná hlava se lehce chvěje. Opatrně se k němu blížím. Nesmím ho vylekat.

„Ty moje Juanito...“

Opatrně vstává a otáčí se ke mně. Ruce v těžkých rukavicích založeny do tvaru malé kolíčky. Nahlédl jsem do ní.

„Juanita je krysa?“

„To je potkan,“ chlubil se ten bídák vesele. „Chudinka si tu vytrpěla.“

Ví, jak se člověk pořád učí. Myslel jsem si, že mne nic nedokáže vytočit, kanadské žertíky spolužáků mne nechávaly v klidu a hle, José, to je jinačí kalibr.

„No pojď sem, holka, pániček ti přinesl skafandrík.“

Ani se neptám, která nejasnost v předpisech ho dovedla k závěru, že tohle se smí, a jak to zvíře vlastně propašoval na palubu. Ať si to s ním vyřídí Hana.

Konečně tu potvoru nahnal do PET soudku. „Tak můžeme jít.“

Lucie

Stojíme s Karlem a Hanou asi padesát metrů od základny a čekáme. První nadšení z nahození elektriky pohaslo. Samozřejmě jsme se hned všichni nahnuli k teleportu a chtěli domů. Jenomže, s mašinou se něco stalo a hned tak fungovat nebude. Tak jsme se vrátili k původnímu plánu, utěsnit základnu a znovu natlakovat.

Ďěr ve stěnách proražených letícími troskami bylo hodně, ale nebyly velké. Většinou se daly zacelit těsníci pěnou. Teď čekáme venku, protože Orest trval na tlakové zkoušce. A tak běhá s tátou a klukama kolem základny a sledují, jestli jsou utěsněná místa stabilní.

„Děvčata,“ ozval se Karl, „ten mládenc mi připadal v šoku, měly byste na něj dát pozor.“

„Nebojte, poslala jsem ho s Mickem zjistit stav raketoplánu. Práce ho zaměstná a přivede na jiné myšlenky. Mick na něj dohlédne.“

Pak se Hana otočila ke mně.

„Co dělá manometr?“

Měly jsme jednoduchý úkol. Pohlídat Karla a sledovat tlak vzduchu v budově. Karl zatím vypadal v pořádku, ale riskovat druhý srdeční kolaps jsme nemohli. Proto tu byl s námi v klidu. Kdyby se s ním cokoli stalo, okamžitě jsme ho měly přemístit do přechodové komory a tam mu poskytnout první pomoc. Z ošetřovny jsme tam preventivně přetáhli defibrilátor a pár nezbytností.

Cídlu manometru umístil Herbert v hale, vlastní měřák jsem měla v ruce já. „Zdá se, že se nic neděje. Lehké fluktuace na posledním řádu. To přestane, až se ustálí teplota.“

„Tak nepůjdeme tam? Tohle postávání už není pro mě staré kosti.“

Hana se na Karla starostlivě podívala. „Měli bychom počkat, až co řekne Orest. Nechtěli byste si odpočinout v raketoplánu? Za chvíli se vrátí Mick s Josém, řeknou nám, jak to tam vypadá.“

„My už se vracíme,“ ozval se ve sluchátkách Mickův hlas.

Ohlédli jsme se. Od troskek se k nám blížil Mick, v zákrty za ním Josė. Když vyšli ze stíněných prostor, mohli jsme opět komunikovat.

„Jestli pan profesor potřebuje, může si tam odpočinout. Ale na delší pobyt to není, až se vybijí záložní baterie, vyplivne i regenerátor vzduchu.“

Pomalou došli k nám. Josė se konečně dostal do zorného pole.

„No to je ale krásné zvířátko,“ zajásal Karl, když uviděl obsah soudku.

„Tak Juanita to přežila, to jsem ráda,“ podivila se Hana a Mick se plácl rukou do přílby do míst, za kterými se nacházelo jeho čelo. Nejspíš i protočil panenky, ale to jsem už neviděla. Výkřik z vysílačky mne přiměl, abych se otočila.

Nejprve jsem zaregistrovala přelomený nosník letící směrem ke zbytkům těžní věže. Představila jsem si celou jeho dráhu a stočila zrak k jejím počátku. Ten byl někde v místech budovy. Hodně změnila vzhled, celá jedna stěna ležela na zemi. Tam, kde ještě před chvílí stáli oba Lidenbrockovi.

První se k nehodě rozeběhla Hana.

Herbert

Soustřed' se na to, co děláš. Každou prasklinu je potřeba utěsnit a každou pečlivě. Teď nezáleží na tom, jak se odsud dostaneme. Teleport nefunguje. Ale tím důkladněji musíš pracovat, když nemáme žádnou možnost odtud uniknout.

Alan s Eliášem vyměňují rozbité okno, hluví spolu jen nejnütnějšími slovy. Nemáme náladu na povídání. Přetížené nervy cítí únavu.

Když bude stanice fungovat, nějak to tady vydržíme. Když ne, na to nemysli. Poslední škvíra. Ještě tamhle je malá prasklina. Konec, žádné držování, jdeme hned provést tlakovou zkoušku. Chceme být uvnitř nejen bez skafandrů, ale i bez obav.

Než se vzduch natlakova, obešli jsme základnu, spíš pro uklidnění, že jsme žádnou další díru nepřehlédli. Teprve teď jsem si uvědomil, že stěna je v celé své ploše pokroucená žářem. Začalo mi docházet, že těch pár námi zalepených ěěr je jen menší část problému. Zmrzlá stěna po pohlazení plamenem utrpěla tepelný šok a zkřehla. Zkusmo jsem vzal za jeden z včínvajících úchopů a bez větší námahy ulomil. Mohli jsme se jen dohadovat, do jaké hloubky materiál degradoval, a už vůbec jsme netušili, že přetlak v budově bude schopen vyrazit celou stěnu.

Nebouchlo to, ani neslyklo. Ve vaku se žádné dramatické zvuky nenesou. Jen jsme viděli, jak z horní části stěny vyrazil sloupec zmrzlé vodní páry a oxidu uhličitého, nesený proudem unikajícího vzduchu. Jakmile si vzduch jednou našel cestu ven, již ho nic neudrželo, rozšiřoval si cestu, pod střechem vyrazila prasklina, která rostla, až se nakonec celá stěna vyvalila. Naneštěstí zrovna na profesora a Oresta.

Skokem jsem byl u nich. Málem mne porazil vzduch unikající ze základny, ale náhlý poryv rychle přestal. Objem vzduchu nebyl tak velký, takže celý únik připomínal spíše jedno mocné vzdechnutí.

„Jste v pořádku?“ křičíme všichni do vysílaček, ale není rozumět. Hlasy přehlušuje zvuk připomínající víchřici.

Naštěstí si rozumíme beze slov a společnými silami zvedáme a odhazujeme položenou stěnu. Okamžitě vidíme zdroj hluku. Z profesorovy proražené přílby uniká vzduch a

neskutečně rozechvívá mikrofon. Jak tlak ve skafandru slábně, utichá i svist.

„Táto, táto...“ Orest leží pod profesorovým tělem.

José, který mezitím dorazil bůhví odkud, se vrhá k profesorovi a strká do proražené díry prst. Ostré okraje díry mu ošklivě škrábou povrch skafandru, riskuje protržení. Na ramenu mu plandá nějaký průhledný soudek a neskutečně všem překáží. Ale to už se vzpamatovává Orest, odtrhává otcí plombu nouzového ventilu a pouští naplno proud kyslíku. Kompenzovat ztráty dírou v přilbě, kterou ani Josého prst úplně nezakryl, to nestačí, ale doufáme, že smrt zvolní v broušení kory.

„Rychle do přechodové komory.“

„Zvedáme profesora, je bez vlády, ztratil vědomí.“

„Běžím napřed.“ křiknu a utíkám otevřít přechodovou komoru. Probíhám jedněmi dveřmi, na straně druhých již není přetlak, nemusím se zdržovat manipulacemi. Rozrážím i tyhle a vrhám se do šatny pro rezervní skafandr. Zpět do komory dobíhám akorát s Orestem a Josém.

„Zavří, zavří,“ křičí Orest a skládá s Josém profesora na zem.

Do prostoru opět proudí vzduch, José vytahuje prst z díry. Sundáváme přilbu. Profesorova hlava budí hrůzu. Odulé rty, u nosu a uší zasychá krev, která ještě před chvílí za nízkého tlaku vařila.

Orest těžce snáší takový pohled. „Táto... On tam skočil přede mně...“

„José, podej defibrilátor. Oreste, musíme sundat celý skafandr!“

Orest se vzpamatoval. Rozepíná spony na skafandru, společnými silami pak profesora vytažujeme. José už podává defibrilátor.

„Všichni odstupte!“

Zapínám přístroj, jsem nervózní, podobný zákrok jsem si zkoušel jen na kurzu první pomoci. Zapínám přístroj a... profesor se nadechuje, po chvíli otvírá oči.

Orest se dává do smíchu. Je to smích bez humoru, jen ulehčení, šťastný smích po přestálém nebezpečí. „Táto, ty nezmare! Ty nezmare! Jak se cítíš?“

Profesor otvírá oči. Chvilí bloudí očima po místnosti, přeskakuje z jednoho na druhého, nakonec se zastavil na Joséově soudu. Otvírá ústa, opuchlým jazykem si olízne okoralé rty a sotva slyšitelně zašeptá: „Tamhle je myška, ta je hezká.“

Hana

O dalším postupu jsme se poradili vysílačkami, ještě když Lidenbrock odpočíval za dveřmi přechodové komory. Shodli jsme se velice rychle. Je třeba opravit teleport, což chvíli potrvá. Do té doby je třeba někde bydlet, základna je už v tomto směru nepoužitelná.

Opuštěnou starou Lidenbrockovu základnu kdysi sdíleli čtyři geologové. Deset se nás tam vejde také. Jak dlouho to vydržíme, je otázka. Po dobu opravy teleportu určitě.

A tak vyrazila parta robinsonů do nového bydliště. Nákladní plošina se sama nabízela k transportu potravin. Řízení se ujal Alan. Ostatní se nacpali do sibirjaka a odjeli na Lidenbrockovu základnu oklikou.

Na místě zůstal jen Orest, já a profesor neschopný přepravy. Jeden sibirjak zůstal zde, pro nás, až uvážíme, že je na tom profesor lépe. Zatím jsme se uchýlili do jediného myslitelného zařízení schopného udržet dýchacelnou atmosféru - do raketoplánu.

„Myslíte, že zas budu chodit?“ Ptá se profesor jakoby nic, ale cítím z jeho řeči strach.

„Docela určitě, když vás kesonová nemoc neskolila hned ze začátku, tak už jste z toho venku.“ Mluvila jsem sebejistě, ale jen abych ho uklidnila. O nemoci z náhlé dekomprese jsem slyšela jen na přednáškách a moc mi toho neutkvělo. „Problém dělají bublinky dusíku, které ucply některé cévy, našťastí jen v nohách. Až se dusík rozpustí...“

„Táta ví, co je kesonová nemoc. Co můžem dělat? Nějakou rehabilitaci?“

Kývla jsem.

„Nasaď mu kyslíkovou masku.“

To jediné jsem si z přednášek pamatovala. Dýchat stoprocentní kyslík, aby klesla hladina dusíku v krvi. Dále jsem musela improvizovat. Hlavně něco dělat, nenechat profesora přemýšlet.

„Rozcvičíme to, ano?“

Profesor kývnul.

„Oreste, vezmi druhou nohu a dělej to po mně.“

Vymyslím cviky a doufám, že profesorovi neublížíme. Bublinky se snad ze svalů uvolní, ale co když se včas nerozpustí a zablokují jiný, důležitější orgán. Klepu se strachy.

„Dost to bolí.“

„Máme přestat?“

„Ne, něco vydržím.“

„A kde to bolí, klouby?“

„Taky, ale teď se přidaly svaly.“

„Asi nohy přicházejí k sobě, tak si dáme pauzu.“

S ulehčením jsem nohu pustila. Pokud už do nohy nějaká krev teče, je zachráněná.

„Cítím mravenčení.“

Podívali jsme se s Orestem na sebe. V očích měl vděk. Ví, jak nebezpečnou hru jsem hrál?

„Teď už to bude dobré.“

„Úleva, konečně jsme se uvolnili. Únava z prožitého vypětí posledních hodin se začínala hlásit o svá práva. Začala jsem podřimovat a usnula Orestovi na rameni.“

Probudilo nás přerušené pípání. Kyslíkový regenerátor mlel z posledního. Přesněji řečeno z posledních kapek energie v bateriích.

„Budeme muset do skafandrů. Profesore, zvládnete převoz?“

„Už mohu hýbat nohama, podívejte. Na skákání to není, ale půjdu po svých!“

Tak snadno to zase nešlo, nicméně s naší pomocí do sibirjaka došel. Orest si sedl za volant.

„Jak je to daleko?“

„Pěšky tři čtyři kilometry. Ale vozem musíme objet prachová jezera. Ostatně, pěšky bych dnes už taky přímo nešel. Někdy ti budu vyprávět, co se stalo Herbertovi.“

„Já byl také u toho, Hano. Mohu vám tak říkat?“

„Musíte,“ usmála jsem se.

Bylo mi s nimi příjemně, ani nevím, jak cesta utekla, najednou jsme na místě a čekáme, až se vyrovná tlak v přechodové komoře.

„Jestlípak se už zabydleli,“ otevírá profesor dveře do nového útulku.

Na zemi, opřen o stěnu, sedí Karl, v půlkruhu kolem něj se chechtá šest postav. V ruce zdvižené necelý půl metr nad zemí drží kus sušeného masa. Na kolenou mu panákuje Juanita.

Alan

Profesor s Orestem a Hanou zůstali v raketoplánu a my ostatní jsme se uchýlili na starou Lidenbrockovu základnu, abychom se vzpamatovali. Tahle základna naštestí funguje, nepadá nám pod rukama. Je to ulehčení a pomalu uklidňuji své podvědomí, které pořád jako by očekávalo další katastrofu.

Dali jsme se s Eliasem a Herbertem do vaření, zatímco posádka raketoplánu a Karl se sesedli kolem stolu a poddávají se svým myšlenkám.

Když čekám, než se začne vařit voda, podívám se na Eliase a vzpomínám, co už jsme spolu všechno zažili. Zajímá nás vesmír, dostali jsme se na Mars, teď na Iapetus, stačí mi zavřít oči, abych znovu viděl oheň šlehající z vrtu, měl jsem o Eliase strach, že někde zůstal bez kyslíku, když se neozýval ve vysílače.

A teď jsme zase spolu, Elias jakoby nic otvírá konzervy, ploténka vaříče žhne, radiátory se činí, za chvíli bude v místnosti příjemné teplo. Ve vzduchu visí otázka, jak se tady všichni stěsnáme, někdo bude muset spát na zemi, mně to nakonec vadit nebude, hlavně že jsme všichni naživu a že ta otázka bude viset ve vzduchu a ne ve vzduchoprázdnu.

„Zítřka budeme muset uzavřít vrt,“ říká Herbert. „Aby neutikal metan. Podívám se na to asi s Orestem a vy si budete hrát s teleportem.“ Skloní se ke mně a ztlmí hlas. „Až nás tady nebude tolik, opraví se stanice a jedeme dál. Těžní zařízení vypadá v pořádku. Jen ta naše bouda spadla, ale zatím můžeme bydlet tady.“

„Bouř nás nesmí zkušít,“ vzpomněl si Elias na jakýsi verš. „Možná tady zůstanu s vámi, jestli bude potřeba. Nemám teď na Zemi nic urgentního.“

To je zase ten starý Elias, jak ho znám. Nezdolná energie a ještě si ze sebe dělá legraci. Katastrofa ho probudila k životu. Jen se divím, že není víc u Lucky. Asi už budu muset přijmout jako fakt, že mezi nimi něco je, co jim brání obnovit... přátelství? Ne, lásku, pamatují se dobře.

A tou překážkou není šašek José s potkanem v lahvi. On to sice na Lucku zkouší, ale vidím sám, že ji nezajímá. Zato když jí Elias podává talíř, kontaktují se očima, vteřinu na sebe hledí a pak se odtrhávají jako dva magnety.

Sami

Elias

„Slo to pěkně ztuhla“, hlásí Herbert.

„A přitáhl jsi to?“

„Jakž takž, v těch rukavicích nemám vůbec cit.“

„To nestačí jakž takž,“ беру postupně do rukou jednotlivé desky řídicí jednotky teleportu a s každou zacloumám. Zdá se, že sedí pevně.

„Raději všechno dvakrát překontrolovat,“ podpoří mne Alan. Jsem rád, že tu je. Je pečlivý, nic nenechá náhodě. Věřím, že s ním teleport opravíme. Z počátku jsem to viděl růzově. Ve skladu je rezervní řídicí jednotka, tak ji vyměníme a bude. Jenomže, ta rezervní jednotka byla složena v několika bednách, v každé čtyři sety osazených desek, a mně bylo

jasně, že tenhle hlavolam nerozluští ani Flejberk, natož já s Herbertem. O Orestovi nemluví, tomu ujel vlak už dávno. Naštěstí tu je Alan.

„Tak spust' diagnostiku.“

I Alan se může utnout. Teleport si sám očuchá, zda je vše na svém místě a funguje. Diagnostiku pouštíme už počtvrté, zatím v testech pokročila nejdále ze všech předchozích pokusů.

„To mu to trvá!“

„Vypadá to nadějně, k těmhle testům se posledně už nedostal.“

„Lucko?“ pokouším se navázat spojení s její skupinou. Mají za úkol obnovit kontakt se Zemi. Profesor s Karlem, kteří zůstali na staré základně, sice ve spojení jsou, ale potřebujeme něco operativnějšího.

„Jsou mimo dosah, zkouší upevnit anténu,“ odpovídá mi Orest z druhého konce základny. „Tady to vypadá dobře, generátor nebyl vůbec zasažen, jen se po havárii přepnul do minimálního režimu.“

„Plný výkon zvládne?“

„Probudili jsme ho a zatížili, jede jak dráha.“

„Ze vám do toho skáču, pánové,“ ozval se od monitoru Alan. Test doběhl, teleport je ready!“

„Co nastavení?“ Klíčová otázka. Teleport v továrním nastavení je prakticky k ničemu, musí ho nastavit tým seřazených odborníků, kteří mají k dispozici veškeré údaje o poloze, gravitační anomálii a bůh ví o čem ještě. Pokud byla poškozena i záložní paměť...

„Úspěšně importováno ze zálohy.“

Chvilě ticha. Najednou jsme u cíle, nejraději bychom všichni skočili do kabiny a trádá domů. Místo toho stojíme a nevíme co říct. Je vůbec možné, že jsme to opravili?

První porušil ticho Orest. „Tak to zase vypněte a znovu vše zkontrolujte. Já zatím dojezu pro tátu a pro Karla.“

•

Spojení se Haně a Lucii navázat nepodařilo. Hlavní parabola nevydržela žhání plamenem a pokroutila se do nepoužitelného tvaru. Samo o sobě to nevádí. Teleport ráiový přenos nepoužívá vůbec, rychlost světla je pro něj příliš malá. Stačí, aby nás na Zemi ve správný čas očekávali, a o to se postaral Orest, když vyzvedával ty dva na Lidenbrockově základně.

„Tak kdo půjde první,“ vyslovil José to, co nám všem vrtalo hlavou.

„Jak moc můžeme opravě věřit?“

„Stroj je v pořádku, sám se otestoval několikrát.“

„Chtělo by to pokusného králíka.“

„Kdyby to nemusel být zrovna králík...“ ozývá se nečekaně Karl a zvedá plastový soudek. „José, přivezl jsem ti Juanitu.“

A tak deset ztracených kosmonautů pozoruje se směsici závisti a ulehčení křeslo s PET soudkem, na jehož dně spí do klubička schoulený potkan. Ani neví, že za chvíli bude jeden a půl miliardy kilometrů daleko, nebo rozprašen a entanglován se všemi částicemi vesmíru. Orest zavírá dveře a spouští program.

„Zatím to vypadá dobře.“ Alan sleduje pomocný panel, na kterém scrollují informace o procesu. Má podezření, že on opravdu rozumí, co říkají. Já mám spolu s ostatními upřený pohled na hlavní monitor. Tady je vše jasné. Ze všech dílčích hodnot vidíme jedno jediné resumé, pomalu se zvyšující číslo zakončené znakem procenta. Až bude hodnota na stovce, bude proces dokončen.

„Už začíná topit,“ informuje nás Alan. Generátor entanglovaných částic musí absorbovat potenciální energii přepravovaného tělesa. Teleportační zařízení dokáže obejít zákony relativity a v jediném okamžiku přemístit hmotu, asi jako když elektron přeskočí z hladiny na hladinu. Na zákon zachování energie je však krátký, ten tu platí sto procentně. Při vyzvednutí břemene od Země k Saturnu je třeba neslýchané množství energie, která se zase vrací při cestě zpět. Ta se pak rozdělí mezi oba cílové teleportsy.

„Máme problém?“

„Je to v normálu, systém už zapíná větráky.“

„Devadesát, devadesát jedna...“ začíná skandovat José při pohledu na narůstající procenta.

Alan se nenechá vyrušit. „To je zvláštní, zapínají se záložní větráky.“

„Devadesát osm, devadesát devět...“ nechávám se strhnout nadšením. „Sto! Sto procent, Juanita přistála.“

José vyskočí a pokouší se objímat ostatní. Ve skafandru to jde těžko, je spíš na obtíž, ale nikdo mu to nemá za zlé.

„Ta teplota pořád stoupá.“

V hlavě mi stále zní Alanova slova „...zapíná větráky.“

„Větráky, Alane! Větráky!“

Najednou mu to dochází. Ve vzduchoprázdnu nejsou větráky vůbec k ničemu.

„Vypni to, ať se nepřehřeje!“

„Vypni! Jak vypni! Už je dávno vypnuto. Teď se sem hrne energie přes entanglovanou hmotu. To je, jako bys chtěl vypnout padající kámen.“

„Kyslík, honem.“

Otevíráme kryt. Ještě že jsme ho po opravě přichytili jen provizorně čtyřmi sponami. Herbert odhazuje víko, nahlížíme dovnitř. Některé z chladiců začínají žhnout, na plný výkon roztočené větráky se snaží nasávat neexistující vzduch z ani ne půl metru vzdálených podchlazených výparníků.

„Otevřete ventily,“ křičí Herbert. „Snad to bude stačit.“

Alan mu pokládá ruku na rameno. Nemí třeba slov. I kdyby to náhodou stačilo, je pozdě. Obrazovky pohasly, z desek odkapává cín.

Lucie

Strašně je mi líto, že se oprava teleportu nepovedla. Všichni jsou zdcrcení. Vidím, že se Alan trápí, jako by to byla jeho chyba, ale není. Nikdo z nás si neuvědomil, že větráky jsou ve vakuu a nemají tudíž co vířit a nemohou odvádět tepelnou energii z přístroje.

Jsmě v koncích. Prohlížím si všechny okolo. Je nás deset a musíme se teď spolehnout jen na vlastní síly, dokud nás někdo nepřiletí zachránit. Ale kdo by pro nás přiletěl, nevím. Mars nemá jiný raketoplán, než byl náš zničený Doppler. Země má raket vic, ale kdo zaplatí náklady, aby jedna z nich přestala vozit vzácné kovy z Měsíce nebo turistické zájezdy a vydala se do dálky k Saturnu? Profesor Lidenbrock taky nebude zrovna při penězích, když na lapetu tolik investoval.

A my tu hlavně musíme vydržet do doby, než raketa přiletí, a to nebude lehké, protože aspoň my z raketoplánu jsme při výbuchu přišli téměř o všechny zásoby. Stanice na lapetu je pobořená... brzy zjistíme, jaká možnost přežití nám zbývá.

Orest stojí nad námi, jako by se chystal promluvit, zatím neřekl nic. Díváme se na něj a zase uhýbáme pohledem. Ani Hana si netroufá mluvit.

Profesor Lidenbrock si bere slovo. „Víte, mně se několikrát v životě zdálo, že jsem v neřešitelné situaci. A zatím jsem se z toho vždycky nějak dostal. Důkaz je, že jsem pořád tady mezi vámi.“

Mluví klidně a smířeně, až se mi chce plakat, ale teď nesmím ani vzlyknout, ostatní by mě slyšeli a byli by ještě smutnější. Elias se dívá k zemi, nevidí mě.

„Dokud se netopíme v prachu, jsme na tom ještě dobře,“ pokusí se o vtip Herbert. Kluci mi vyprávěli, jakou měl nehodu. Na chvilku mám pocit, že se potápím do mrazivé prachové závěje. Chlad mě zavaluje, smrt mám blízko, jako ten raněný pilot, který stihnul ještě dopravit letadlo na letiště, než zemřel.

Najednou v sobě cítím sílu. Podívám se na Oresta, jeho pohled se setká s mým. Dokážeme to, šeptám si v duchu.

„Dokážeme to,“ řekne Orest.

•

Jenže teď máme noc a už nejsem tak statečná. Ležíme všichni v jediné místnosti staré základny, oknem svítí hvězdy. Měla bych spát a místo toho vidím před sebou rodiče a strýčka Maxe. Jsou znepokojení, myslí na mě. Uplynuly tři dny od havárie a záchranná expedice je stále ve stadiu „nikdo nic neví!“. Tisneme se v malém prostoru, čekáme a šetříme. Ukázalo se, že vody máme sice dost, vzduch nám stačí dodávat regenerační jednotka, ale zásoba potravin je hodně malá. Sem na lapetus se potraviny přivážely pravidelně ze Země, ale se zbytečně dlouho neskladovaly.

Než se vypraví záchranná expedice a než sem přiletí, bude pozdě. Mluvili jsme taky o raketách s warpovým pohonem, ale nikdo nevěří, že by pro nás jedna z nich přiletěla. Warp je pro civilní účely zakázaný. Každý let warpovým pohonem vyvolával v minulosti protestní akce ekologistů kvůli údajnému zpomalování rotace Země a vyššímu výskytu zemětřesení. Proto byly oficiální lety zrušeny a warp se vyvíjí jen v rámci vojenského výzkumu. Když nějaký výsledek pokusu prosákne na veřejnost, pořádají se hned pochody proti militarismu a hvězdným válkám.

Nadávat, stěžovat si nemá cenu. Nic už nemá cenu, když se nevrátíme. Neuvídíme už ani Mars, ani Zemi. Neuvídím rodiče. Ty, Eliasi, neuvídíš Steffi. Nikdy. Ale... to znamená... že bych tě ještě mohla mít ráda. Kdybych věděla, že už nebuděš její, nevyhýbala bych se ti.

Eli? Leží na zemi nedaleko od mého lůžka, natahuji k němu ruku a zkusím ho pohladit po tváři. Spi.

Lucie

„Tohle taky?“ ukazuje Elias na lékárníčku.

„Hana říkala, jen potraviny. Už takhle tam není k hnutí a co jsem viděla, tak má Lidenbrock lékárnu dobře vybavenou.“

„Jasně, tady stejně nikdo neonemocní. Sterilnější prostředí nenajdeš.“

Protože se záchranná expedice stále nekoná, je pro nás nejdůležitější shromáždit všechny potraviny, které najdeme. Proto teď plundrujeme raketoplán, stejně jako Alanova skupina zachraňuje zásoby z trosek základny.

„Myslíš, že to přežijeme?“

Vidím, jak Elias krčí rameny. Je tu už trochu vydýchaný vzduch, ale skafandry jsme sundat mohli. Trávíme v nich teď hodně času, proto vítáme každou příležitost nechat je

trochu vyschnout.

„Nevím. Je to blbý.“

Nikdy neuměl lhát, proto se o to nepokoušel ani teď.

„Třeba to stihnou, přiletět pro nás, říkali, že připravují záchrannou misi,“ zkouším pozvednout morálku. Sama ale slyším, jak blbě to zní. Stačí jednoduchý výpočet...

„Víš co, jsi drobnější, vlez dovnitř a budeš mi to podávat, jo?“

Věděla jsem, že řekne něco podobného. Znáám ho dobře, za těch deset let jsem nezapomněla nic. Honil se mi hlavou tenkrát na Marsu, později na Aqua misích, i teď, když stojím v zásobárně a podávám mu potravinové koncentráty.

„Tohle vám dávají s sebou k jídlu?“ ptá se, když mu podávám v každé ruce jeden balíček s něčím, čemu Mick posměšně říká pemikant. Sáhne pro balíčky, ale nezastaví se, rukama sjede až k mým a něžně je uchopí. Podívám se mu do očí. Ty se za ta léta také vůbec nezměnily a já vím, teď jistěji, než kdy jindy, že ani on, ani já jsme ze svých citů nic neztratili. Vteřina, dvě? Možná tři, ale víc ne.

„Promiň,“ omlouvá se. „Já vím, že nesmím. To jen...“

Nedopověděl. Zakryla jsem mu psu tou svou a nepustila, dokud balíčky s pemikantem nespadly na zem. Místní gravitace umí být v takových případech štedrá.

„Já... Lucinko... Ty už se nezlobíš?“

„Já se přece nikdy nezlobila. Ale nechtěla... nesměla jsem ti bourat život. Máš rád Steffi. Ale teď když...“ kývla jsem na žalostně malou hromádku potravin. „... vždyť víš. Teď už tě neseberu nikomu. Nemůžu, nejde to...“

„Ale já přece se Steffi nic nemám. Kdo ti to řekl?“

Teď jsem se rozzlobila doopravdy.

„Co tím chceš získat, že mi teď budeš lhát! Buď chlap a přízněj, co si může kde kdo přecíst v tvém profilu! Moc vám to sluší pod tím rozkvetlým stromem.“

„Ale to už přece dávno neplatí! To jsme si tam dali, když jsme spolu začínali. Na ty stránky prakticky nechodím, skoro jsem zapomněl, že je mám.“

„Vážně?“

„Opravdu. Na Iapetus jsem prakticky utekl.“

„Před ní?“

„Před ní, před sebou, před vším. Já... nikdy jsem na tebe nepřestal myslet. Každou jsem rovnával s tebou.“

Opět jsem si ho přitáhla k sobě. Nechtěla jsem, aby viděl, jak mi tečou slzy. Konečně jsme se našli. Nikdy bych nevěřila, jak hořce může znít „...a měli se rádi až do smrti.“

Elias

Sedíme na staré základně a čekáme. Šetříme potraviny. Než přiletí záchranná výprava, bude to ještě dlouho trvat. Firma Milky Way, hlavní sponzor těžby na Iapetu, si vzala úvěr, aby mohla najmout klasičskou raketu. Pak nějakou dobu zabrala příprava na cestu a před dvěma dny raketa konečně odstartovala. O warpovém pohonu najednou není slyšet ani slovo. Až na profesora Lidenbrocka, toho jsem včera zaslechl, jak říká Orestovi: „Jenže kdyby nám warp nabídl, budou taky něco chtít.“ Orest mu řekl: „A co chceš dělat?“

Jsmo odkázáni na pomoc ze Země, sami nemůžeme dělat nic. Tak většinu času čekáme a díváme se na sebe. Náhodný pozorovatel by řekl, že se nic neděje. Je tu jen jedna změna, že můžu být blízko Lucinky. Dřív se mě stranila, sám jsem nechápal, jak to dělá, že nikdy není u mě, když tu žijeme všichni na hromadě jako eskmáci v iglů.

Ale od té doby, co jsme si vysvětlili to hloupé nedorozumění s mým profilem, sedáváme celé dny vedle sebe na její posteli. Opírá se o mě, někdy se držíme za ruku a někdy ji pohladím po vlasech. Neříkáme nic.

Jednak tady pořád někdo je a možná ani Lucinka nechce nic říkat. Schoulí se vždycky ke mně a přemýšlí asi, jestli se odsud někdy dostaneme. Jestli ano... Lucinko, jestli někdy odletíme na Zemi, nemůžeme se jen tak rozejít. Musíme se snažit, abychom se dostali k sobě. Já závazky nemám a jestli ty máš něco nevyřešeného, musíme to překonat. Zvládneme všechno.

Teď je ale nejlepší vypnout a zavřít oči, nechat plynout čas volně jako řeku. Herbert vedle mě na zemi asi spí, Alan drží v ruce čtečku a dívá se zamyšleně do prázdna. José si pouští argentinskou telenovelu v originále a Mick s Karlem odevzdaně zírají spolu s ním, i když nerozumějí ani větu. Profesor Lidenbrock něco datluje do notebooku a Orest pořád něco počítá.

Hana se dala do přípravy oběda. Je tak pracovitá, že si vaření obvykle vezme na starost a ostatní jen tak střídavě vybavují. Víím, že bych měl překonat strnulost a jít jí pomoci, ale je těžké se zvednout. Lucinka vedle mě se pohnula, asi má ten samý nápad.

„José, pojď sem, prosím,“ zavolala Hana. Že by se obešla bez nás? To bych uvítal, i když s nepřijemným pocitem, že někdo jiný pracuje za mě.

„Proč pořád já?“ zavřel José. „Někdo se ani nehne...“ podívá se na mě a Lucinku.

V tu chvíli jsem na nohou. „Vždyť já jdu,“ uklidňuji ho, „jen se dívej na ten svůj krásnej film.“ Mluvíím podrážděně, a přítom ani nechci, asi mám přetažené nervy. Lucka vstává a přidává se ke mně.

Jose se na mě dívá. „Co si o sobě myslíš,” zahučí.
„Starej se o svoji Juanitu,” pokouším se o vtip, ale zní to jako odseknutí.
„Juanitu jsem svěřil tomu vašemu teleportu...” nabírá hlasitost José.
„No a co tím chceš říct?” ozve se Alan. „Došla v pořádku, ne?”
„To je úspěch techniky, přemístit jednu myš. Takoví dva experti,” bručí José.
„Nepotřebuješ uzemnit, ty experte,” nemůžu se udržet, i když vidím, že Orest zvedl oči od tabletu a sleduje nás.
„Eliasi,” povzdychne si a naznačuje mi, abych mlčel.
Jdu radši k Haně a Lucince chystat nádobí. José se vrací k telenovele. Tahle debata se nám trochu vymkla, možná to teď bude častěji. Potraviny nám přibývat nebudou a tím se bude zhoršovat nálada, až se tady všichni sežereme.
„Odpoledne zajdeme na novou základnu,” promluvil Orest. „Mohli bychom jít všichni, aspoň přijdeme na jiné myšlenky.”

Naděje

Orest

„Posledně si šéf stěžoval,” popichoval zcela adresně Elias, „že jsme ho nevezali sáňkovat. Tak by se to mohlo napravit.” Když pak nezaskvěným vysvětlil, oč jde, bylo rozhodnuto, co podnikneme. Bohužel se ukázalo, že metanové jezírko, bez stálého doplňování odpadem z vrtnu, téměř vyschlo.

Chvilí jsme jen bloumali kolem, pak se celá výprava rozpadla na menší skupinky. Jako první se vytratili Elias s Luckou, Karl začal rozkládat ve skupince s Alanem... Nakonec jsem zůstal s tátou sám. Možná jsem se o to i snažil. Ještě před týdnem věc nemyšlitelná.

„Dobře, že jsi nás vytáhl ven. Morálka začala upadat,” zapředl táta hovor, když jsme vešli do rádiového stínu haldy.

„Jenomže, další nápad nemám.”

„Můžeš požádat Zemí, aby poslali práci. K měření je toho tady pořád dost. Zaměstná nás to.”

„Taky jsem o tom přemýšlel. Aby neměli čas myslet na nic jiného. Ale domů nás to nedostane.”

„Stejně jim to už došlo.”

„Nebo bychom se mohli pokusit nahradit řídicí jednotku počítačem z raketoplánu. Dalo by jim to naději. Ale nemám představu, jestli by to k něčemu vedlo.”

„Musel bys to konzultovat se Zemí, celé know how by museli dodat oni. Tady budeme rádi, když to smontujeme.”

„Jenomže, když to nevyjde, bude deprese ještě větší než teď.”

Zastavili jsme se. Před námi se otevřel výhled na prachové jezero. Nebo moře? Spíš oceán. Cassini Regio zabírá celou polokouli. I ze Země je vidět měsíc vždy jen na jedné straně Saturna, když se vzdaluje a ukazuje světlou tvář. Na spatření té tmavé už je třeba lepší přístroj, než měl pan Cassini.

Díváme se do tmavých dálek, které jsou tu docela blízko.

„Tady to asi znáš jak své boty, vid’?” narážím na výzkumné práce před dvaceti lety.

„Usměje se, poznám to po hlase. „To byly časy...”

Zarazil se ve vzpomínání. Pak se vzpamatoval. „Viděls to? Táhle něco bliklo.”

Sledoval jsem jeho ruku. „Nebyla to hvězda? Třeba vyšla a zase se schovala za nějakým kopcem.”

„Poznám hvězdu. Bylo to pod obzorem... zase!”

„Teď jsem to viděl i já. Okamžitě se mi vybavila hlášení o světelných záblescích. Slíbili jsme si, že projdeme záznamy z kamer, na to už ale nedošlo.”

Se zrakem fixovaným k obzoru jsme šli za cílem, ať už to bylo cokoli.

„Zapomněli jsme nahlásit, kam jdeme.”

„Teď už se vracet nebudeme.” Znal jsem tenhle tón, bylo mi jasné, že nemá cenu s ním cokoli smlouvat. Kdybych se nebál nechat ho samotného, mohl bych se vrátit sám a najít ho pak po stopách.

„Nějak se to ztratilo, co?” povídá po chvilce.

„Tak se nám to zdálo?”

„Nesmysl, musíme držet směr, uvidíme, kam dojdeme.”

Vzdálenosti na Iapetu strašně klamou. Kopec, který se zdá hodně daleko, je pár minut cesty, to, co bylo před chvílí na obzoru, stojí najednou před vámi. I ten kopec, poblíž kterého jsme zahlédli záblesky.

Došli jsme blíž. To, co vypadalo jako kopeček, byla maskovací plachta pokrytá nepravidelnými skvrnami ve všech odstínech černé, které se na Iapetu vyskytují. Pod plachtou se dal tušit asi dva metry vysoký kvádr se základnou čtyřikrát osm metrů.

Nadzvedáme plachtu a plížíme se dovnitř. Stojíme před standardní obytnou buňkou.

„Chápeš to?”

Nedozvěděl jsem se, zda chápe či ne. Plachta nad námi bez varování klesla na naše skafandry, někdo nebo něco mi podtrhlo nohy.

„Ani se nehni, nebo trhnu sponou!“ zaznělo v přílbě. Útočnicka jsem ani nezahlédl. Ostatně, nebylo to důležité, věřil jsem, že odjít a otevřít sponu držící přílbu hermeticky připojenou ke skafandru dokáže majitel hlasu v podstatně kratší době, než já bych stihl cokoli podniknout.

„Co chcete?“

„Ticho!“

Pomalou jsem vstal a vymotal se z plachty, s nepříjemným pocitem, že mohu kdykoli nepatrným pohybem vykloubit odjištěnou sponu z úchyty.

Stáli jsme tam čtyři. Vedle našich bělobou zářících skafandrů nebyly tmavé maskovací skafandry útočníků moc nápadné. Nebyl ale čas si je dlouho prohlížet, sotva jsme se mohli opět volně pohybovat, smýkli námi ke dveřím buňky.

„Dovnitř!“ vyštěkl jeden z nich a společnými silami nás dostrkali do útroby podivné stavby. Pokouším se rozhlédnout, moc toho k vidění není, do místnosti se čtyři sotva vejdemo. Pohledem se zastavuji na povědomém ovládacím panelu, na kterém tmavý skafandr něco vyklepává. Dveře přechodové komory se za námi zavírají.

Alan

„...ale ano, vzduch i vodu zrecyklujeme, kolikrát jen libo. A kdyby to nestačilo, posloužíme si z místních zdrojů. Nebude to nic moc, ale přežijeme. Jenomže s potravinami nevydržíme. Ať slíbí ze Země cokoli, přiletí pozdě. Věřte kosmonautovi, nebeská mechanika...“ Orestův nápad, rozptýlit nás vycházkou, se začal rozpadat. Řeč se opět stočila k naší svízelné situaci.

„Co se mne týče,“ vpadl Karl Josému do rozkladů, „stačil by mi poloviční přiděl. Víte, staré tělo si toho už moc nevezme.“

Karl zjevně lhal. Tvzení, že staré tělo už moc nepotřebuje, se právě jeho tělu nejspíš nějak nedoneslo. Jeho apetitu jsme si všimli všichni ještě před havárií. Na Lidenbrockově základně se ale choval umírněně. Když jsme zjistili, jak jsme na tom se zásobami, ztratil chuť k jídlu a téměř nejdl. Ještě větší omezení jsme mu nemohli dovolit.

„Já vím. A pozítří zase polovinu, pak polovinu z poloviny, z té pak zase polovinu... Jako když Achilles honil želvu.“

„Achilles želvu?“ nemohl se zorientovat José.

Při zmínce o Achillovi Karl náhle ožil. „To je starý logický paradox. Achilles nepředhoni želvu, protože když k ní doběhne, tak ona už je kousek dál. Tak ji zase doběhne, ale ona během toho zase trošičku popoleze. Takže je vždy kousek před ním. Železná logika, věda tu záhadu doteď nevysvětlila.“

Zaslechl jsem ve sluchátkách přídušený smích velice obsedantní povahy.

„No co se smějete, Hano? To je prostě neoddiskutovatelný paradox...“

Rozhořela se vášnivá debata o Achillových schopnostech, možnostech želvy a konvergentních řadách. Pomalu jsem se přesunul do pozice, ze které jsem mohl pozorovat Karlův obličej. Podezření se potvrdilo. Samozřejmě, že měl problém v maliku, stejně jako celou řeckou mytologii. Ale věděl, že nekonečné přetřásání nedostatku potravin nás neposune k záchraně ani o želví krok. Věděl, že musíme změnit téma, a věděl také jak.

„...a to jsem už také mockrát slyšel. Neříkejte mi nic o konvergenci řad. Já před svatbou konvertoval ke katolíkům a taky jsem tím nikoho nedoběhl. Co já se o tom jen nadiskutoval s Orestem, vid', Johane?“

Rozhlédl se kolem. „No jo, zase se někde zatoulal, celý on.“

„Asi je s Eliášem.“

„Ne, s námi není,“ ozvalo se odkudsi.

„Aby tak spadnul do toho Tartaru,“ strchoval se Karl.

Rychlými kroky se k nám blížili Elias s Luckou. „To není možné, po havárii jsme vrt uzavřeli ochranným krytem. Ostatně, kde je Orest?“

Bylo nás osm, Orest ani profesor se nehlásili.

„Musí tu někde být,“ probudila se k životu Hana. „Já, Mick a Herbert projdeme budovu. Karl s Josém zůstanou tady a vy tři,“ ukázala na mne, Eliase a Lucku, „vylezete na haldu a rozhlédnete se.“

Nikdo nenamítal proti jejímu převzetí iniciativy. Když zmizel Orest, nebylo pochyb, kdo je tu služebně nejvyšší. Ostatně, i kdyby ne, byla jediná, kdo se zmohl na nějaký plán.

Strach o ty dva nás hnál dopředu, ani jsme si neuvědomili, že už jsme pod vrcholem. Elias vpředu, podává ruku Lucii. Deja vu. To už jsem zažil. Deset let to bude. Ti dva lezou po skalách, Elias unesený geologií, kterou právě objevil, Lucie právě objevil, Lucie vždy kousek od něj. Dělí se o nástroje, někdy i o vzduch... Jeden by za druhého dýchal. Tenkrát, jako teď.

Poslední vzepření, úkrok a jsme nahore.

„Támhle jsme byli ještě pohromadě,“ ukazuje Lucie. V porovnání s Cassini Regio tu je zanedbatelně málo prachu. Ale dost na to, aby zůstávaly stopy. V bezprostřední blízkosti ubikace a vrtu se stopy slily v jednu nepřehlednou šmouhu. Čím dále od základny, tím

častěji se některé stopy vydělují. K metanovému jezírku vede opět jedna široká pěšina, ještě z dob, kdy jsme tu sáňkovali. Na druhé straně haldy je to zajímavější.

„Támhle jsou nějaké stopy.”

Sledoval jsem Eliasův prst. Od základny směřovala tenká pěšinka stop kamsi do hlubin Cassini Regio.

„Kam to mohli jít?”

„To budem řešit, až je najdeme,” odpovídám už za běhu. Zastavuji se až u stop. Lucie hned za mnou. Elias se zdržel na haldě, chtěl podat hlášení, ještě než seběhne do radiového stínu.

„Těch stop je nějak moc, nezdá se ti?” pozastavuje se Lucka nad širokou pěšinou vydupanou v prachu.

„Asi to nebudou jejich stopy, musí to být ze dřív. Vidíš, jsou tu i stopy zpět.”

„Zase tak staré nebudou,” ukazuje na jednu z nich právě dorazivší Elias. „Tahle ano, vidíš, jak má zaoblené hrany? Otisk se už rozpadá. Ale tahle,” popošel k jiné, „má hrany ostré, jako by tu šel někdo před nedávnem.”

Podívali jsme se s Eliaselem na sebe. Poslední půlrok jsme tu byli jen my s Orestem a Herbertem. Nikdo neměl důvod chodit někam do hlubin Cassini Regio.

„No, my tady taky nechodili,” ujistila nás za všechny kosmonauty Lucie. „Navíc, to nejsou ani otisky našich podrážek. Podívej.” Pokrčila nohu v kolenu a ukázala podrážku.

Otisk, no jasně! Máme stejné skafandry, ani naše stopy to být nemohou. Zaraženě mlčíme, nevíme, co si myslet. Vytrhne nás až Hanin hlas. Její i Karlova skupina dorazila.

„Po cestě jsem objevil ještě jedny stopy,” hlásí ještě za pochodou. „Jsou pouze dvoje,” dodává na znamení, že slyšela náš rozhovor.

„Tak co budeme dělat? Vybral bych si ty, co našla Hana, ty budou jejich.”

„Je nás osm, můžeme sledovat obojí stopy. Jak se rozdělíme, co říkáte?” obrátila se na nás Hana.

Podívali jsme se s Lucií a Eliaselem na sebe. Naši partu nikdo nerozdělí.

Lucie

Sleduji krajinu kolem sebe. Je to úplně jiné, než na co jsem byla dodnes zvyklá. Když jsme přistáli na světlé straně Iapeta, připadala jsem si jako na výletě. Všude led, občas kráter, takhle nějak vypadaly expedice Astro-Aqua, které jsem zatím navštívila. Zato tady, tady si připadám jak v povrchovém uhelném dole. Všechno černé, stopy otiskujeme do hlubokého prachu.

„Zvláštní, že se skoro nevzdalujeme,” mávl Alan směrem k Haně.

Hana se svou partou sleduje jeden proud stop, my ten druhý. Jako čtvrtý mušketýr k nám přibyl Herbert. Na chvíli jsem se ohlédla po Haně. Opravdu, naše vzájemná vzdálenost se téměř nemění, stopy jdou téměř rovnoběžně.

Herbert nás vyzval, abychom šli opatrně. Nemůže zapomenout, jak se do podobného prachu ponořil. Karl souhlasně přizvukuje ze vzdálené vysíláčky.

„Myslím, že nám moc nehrozí,” soudí Elias. „Prachové krystaly jsou docela pevné, jen je nesmíme rozkmitat. Ostatně, podle stop vidíte, že se tady chodilo už dost a...”

„Ale nezkazíme nic, když budeme chodit po valech kráterů, vid’?”

„To byla Hana. Za léta pilotování si osvojila opatrnější přístup k čemukoli. Věřila odborníkům, s jednou výhradou: „ale co kdyby?”

„Nezkazíme, ale cesta se nám prodlouží. Nevíme, kolik máme času.”

V myšlenkách jsem se opět vrátila k oběma Lidenbrockům. Kam a hlavně proč někam šli? Stopy vedou stále dál, za obzor.

„Je jisté, že je tady někdo cizí,” řekl Elias, co se dosud nikdo neodvážil vyslovit.

„Pamatujete na to světlo, které jsme viděli tehdy u kyslíkového vrtu?”

„Ale jak by se sem dostali?” chytíl se Herbert. „Kdyby přilétala a odlétala raketa, všimli bychom si toho. Máme tady stálou posádku už něco přes rok.”

„Museli přiletět dřív,” usoudil Alan.

Po chvíli se ozval Mick. „Uvědomujete si, že se teď asi vystavujeme nebezpečí? Jdeme si jako na procházku, a nevíme, jak nás přivítají. Neměli bychom se nějak připravit?”

„Myslíš jako ozbrojit se?” reagoval nesměle Herbert. „Na základně nic speciálního nemáme.”

Na vteřinu mě zmrazila nepřijemná představa. Mick má pravdu, můžeme očekávat třeba i útok. Ale vím, že strach si musím nechat pro sebe.

„Jestli s nimi chceme jednat a přijdeme s tyčemi v rukou,” míní Alan, „mohl by se rozhovor ubírat nežádoucím směrem.”

Prohlížím si cizí stopy v prachu, pravidelně střídají jedna druhou, všechny skoro stejně, nic neprozrazují o svých původcích.

„Je tu nebezpečí,” promluvil Elias. „Ale jestli mají Oresta a profesora, nemůžeme couvnout. Leda jestli vy z raketoplánu se chcete vrátit... Ale nemyslím, že by to bylo výhodnější.”

„My se nechceme vracet,” řekla Hana, „co ty, Lucko?”

„Já taky ne.” Chci být radši s vámi, Eliasi, Alane, Herberte. Ať se stane cokoli.

Pohlédla jsem do dálky. Před námi se zpoza obzoru začal vynořovat malý kopec.

„Eli, takový ojedinělý kopec, co ty na to jako geolog?“

„Těžko říct, možná nějaká plynová bublina. Třeba je tam další kyslíkový pramen.“
Vysvětlení našel, ale moc přesvědčivě při tom nezněl.

„Že už nejsme tak daleko?“ vytrhl nás z úvah José.

Ohlédla jsem se. Druhá skupina se evidentně přiblížila. Stopy zřejmě směřovaly k jedinému cíli. Po pár minutách chůze jsme zjistili, že se naše cesty kříží právě u toho útvaru, který Elias odhadoval na bublinu v ledu. Z dálky bublina, zblízka obytná buňka postavená na kusu pevné země vytvořené průnikem valů tří kráterů.

„To mě podrž.“ kouká Alan na domnělou bublinu. „Tak půjdeme dovnitř, ne?“

„Nejdřív to obejdeme.“

„Tady se něco semlelo.“ zvedá Mick ze země kus krycí plachty. „Vidíte, všude je napnutá, tady se jen tak válí.“

Mezi tím jsem budovu obešla. Povrch měsíce tu vypadal poněkud jinak. Ani stopa po mikrokráterech, žádné zvrásnění, zem hladká jako zrcadlo.

„Eli, tady je něco divného.“

V mžiku byli všichni u mne. „Jako by tu došlo k přetavení povrchu.“

„Něco podobného máme i u nás, je tam zakopaný chladíč.“

„Chladíč? Na co potřebujete na lapetu chladíč?“

„Na chlazení teleportu.“

Orest

Sedíme na zemi, skafandry stále na sobě, ale přilby jsme si po vzoru útočnicků sundali.

„Co jste sem lezli! Kdo se vás o to prosil!“ vyštěkl jeden z nich.

„Kdo jste?“

„Co je ti po tom, kdo jsme!“

„Nemá cenu se rozčilovat,“ ozval se druhý hlas. „Prostě je přibalíme jako přílohu ke zprávě.“

„Za tohle mě neplatí. Máme jen fotit.“

„Jestli budou mluvit, tak máš po focení.“

Pomaloučku mi docházelo, o co tady jde. Až jednou rozjedeme provoz, potečou nám rukama miliony. Konkurence pořádně žádná, dvacet let vývoje je nekonečný náskok. Teď se patrně našel někdo, kdo by se také chtěl přizpůsobit a skluz srovnat okopírováním technologie.

Rozhlížím se kolem, místnost je mnohem menší, než se zdá zvenku. Jedna stěna je pokryta panely, uprostřed rozdělena dveřmi. Poznávám ten charakteristický design. Teleport! No ovšem, museli ho sem dopravit někdy v počátcích projektu, kdy tu nebyla stálá posádka. Pak mohli dle libosti dokumentovat vše, co se u nás dělo.

Ohlédl jsem se po tátovi. Evidentně ho teleport zaujal. Naděje na záchranu. V cestě ovšem stojí dva... špióni? hrdlořezové? Nebo jen obyčejní technici, kteří přijeli obšlehnut, co se dá? V každém případě jsou teď ve slepé uličce a my jim hodně komplikujeme život.

Odhaduji vzdálenost ke dveřím. Stačil bych skočit, otevřít je, proklouznout a teleportovat se?

„Ať tě to ani nenapadne,“ četl mé myšlenky ten, co stál blíž.

Po pravdě řečeno, nechtěl jsem to udělat. Ani nevím, zda mají ovládací panel i uvnitř. A i kdyby... Teleport by mne nejspíš zanesl přímo do náručí mecenášů těch dvou. A hlavně, co s ostatními! Ostatní! Vždyť nás tu je pětikrát víc než jich. Síla těch dvou je v jejich kontaktu se Zemí. Když jim výhodu seberu...

Nevím, zda jsem opravdu domyslel, co chci udělat. Využil jsem příležitosti a skočil. Obránce teleportu byl přesvědčen, že mířím ke dveřím, a rázem byl u nich. Můj cíl byl ale jinde, teď už mi nikdo nestál v cestě.

Strhl jsem plombu z resetu. „Nikdo ani hnuť, nebo to zmáčknou.“ Samozřejmě, že bych nikdy nezmačkl. Nastavit tovární hodnoty by se prakticky rovnalo sebevraždě. Bez potřebných přístrojů by už nikdo patřičné hodnoty nenastavil ani s přítelem na telefonu. Bláfování ale zabralo. Otázka, na jak dlouho.

„Zabloukuj to, změň nějaké hodnoty,“ křikl jsem na tátu. Teprve když začal táta rejdit prsty v neohrabané rukavici po dotykovém displeji, došel mi nerozzum celé akce. Když půjde do tuhého, jistě se nebudou rozpakovat a správné hodnoty z táty třeba vytlučou. Že máme co dělat s profíky, mi došlo, když mne jeden z nich elegantní ranou poslal na druhý konec místnosti, aniž bych stačil reset stisknout. I pokud bych tedy chtěl.

„A tohle mělo být jako co?“ Zeptal se sarkasticky ten, co usadil tátu. „Teď to koukej nastavit, jak to bylo, nebo tě vyhodím na mráz a zapomenu nasadit přilbu.“

„To už pak ale ze mne nic nedostaneš, vid’?“

„Tak to nastavím podle sebe a na tobě zkusím první přenos. Nebo...“

„Jime, počkej!“ Tak vida, jmenuje se Jim. „Pojď se podívat, co provedl.“

Jim se šel podívat k hlavnímu panelu.

„Změnil jazyk menu. Vůbec se to nedá přečíst. Co to je za písmena!“

Podíval jsem se tázavě na otce.

„Jo, jo. Bať, bylo to tam hned na začátku napsáno: afghánsky. Ono je to podle abecedy, víte?“

„Ty dědku!“ rozběsnil se ten, co nebyl Jim, a začal do táty bušit. Bylo to spíš k smíchu, tvrdá krusta skafandru vydrží horší zacházení. Na hlavu se nezaměřil. Možná není zase takový profík. Nebo ví, že tu hlavu bude ještě potřebovat.

„Cos to proved, táto! Říkal jsem zablokovat, ne zničit. To už nespravíme.“

Jim se zasmál. „To je tak naivní. Myslíš, že jsem ještě neletěl!? Namačkáš to tam po paměti.“

Odmrl se.

„A na tobě to vyzkouším... ne, na tobě.“

Otočil se ke mně, odvrátil mě do kabiny teleportu a mrskl do křesla v rohu.

„Doporučoval bych ti, aby ses moc nemlel,“ upozornil mne výhrůžně a zabouchl dveře.

To jsem ani neměl v úmyslu. Slyšel jsem o případech, kdy se pilotní vlna fokusovala mimo pasažéra... není o co stát. I když, nebylo by lepší skončit to hned? Kdo ví, co mne tam čeká. A kde je vlastně to tam...

Lehká závrat, pocit tepla, halucinace záblesku. Sedím stále ve stejném křesle, ale v opačném rohu. Tak jsem tam. Otevírají se dveře.

„Krucinál!“ zanařoval od plic Jim a přidal ještě pár slov, kterým by Lucie jistě ani nerozuměla. „Nefunguje to!“

Byl tak zaslíbený vztekem, že si ani nevšiml, že křeslo není tam, kde bylo, když jsem opustil. Zato já si to uvědomil velice zřetelně. Já a táta, který to celé spiskal. Oba známe tenhle efekt. Při seznamování s teleportem nás doháněl k šilenství. Vše bylo správně nastaveno, ale nejdál, kam jsme poslali testovací krabičku, bylo z rohu do rohu. Po půl dni trápení přišel servisní technik, pokýval hlavou a něco vyklepal na klávesnici. „Měli jste tam veletržní modus,“ zabručiv objasnil.

Jim byl rudý vzteky. Nařídil mi sedět na místě a zkusil to znovu. Pak ještě a ještě. Neměl jsem strach, energie na takový transport jsou zanedbatelné, zdravotní riziko prakticky žádné. Zkusil teleportovat i tátu, nějaké prázdné škatule a pak zase mne. Jediným výsledkem bylo, že křeslo přestalo velice brzy přeskakovat z rohu do rohu. Patrně v menu beznadějně zabloudil. Pohlédl jsem na display a nedivil se. Klikyháky, nerozeznám ani, kde začíná a končí písmeno. Řekl bych, že je to zprava doleva, ale bůh suď. Bylo by to komické, kdyby to neznamenalo, že jsme v konci i my.

Zvuk bzučáku nás vytrhl z neveselých úvah. Jim se podíval na kolegu.

„Někdo spustil poplašné zařízení.“

Na hlavní obrazovce naskočilo okolí stanice s několika postavami v bílých skafandrech.

„Jak vás tak rychle našli!“ zabručel Jim spíš pro sebe a nastavil vysílačku ve skafandru na hlasitý odposlech.

„...ěho máme i u nás, je tam zakopaný chladíč,“ linulo se z reproduktoru.

„Chladíč? Na co potřebujete na lapetu chladíč?“

„Na chlazení teleportu.“

„Myslíš, že je to teleport?“

„Smysl by to dávalo.“

„Přece neodletěli bez nás!“

„Je jediná možnost, jak to zjistit. Vlezeme tam.“

Víc Jim slyšet nepotřeboval. Ještě chvíli zaváhal, pak uchopil přílbu a aktivoval mikrofon.

Tierra del Fuego

Jose

Právě když chtěl Alan s tím trumpetou Eliasem otevřít dveře přechodové komory, ozval se ze sluchátek cizí hlas:

„Vstup je zablokován, jděte pryč.“

Překvapilo nás to. Chvilí bylo ticho.

„Máme podezření, že jsou u vás dva naši lidé.“

„Nikoho tu nemáme...“

„Jste tady, oni jsou jen dva...“ ozval se z dálky Orestův hlas. Následovala tupá rána a zaupění.

„...nasaď jim přílbu a vypni vysílačku...“ vyrozuměli jsme ze změní tlumených hlasů, které následovaly. Pak se hlas ozval opět nezkresleně.

„Dobrá, tak je tu možná máme.“

„Proč je tam držíte, pusťte je!“ dostal jsem se konečně také ke slovu.

„Zautočili na nás, ohrožovali náš výzkum.“

Okamžitě mi to zapálilo. Maskovací plachta, žádné měřicí přístroje kolem. Chybí parabolická anténa pro styk se Zemí, nejspíš udržují rádiový klid, aby se neprozradili. Ti vevnitř jistě nejsou vědci.

„Pánové, vy nám lžete, viděl jsem...“ chystal jsem se jim to říct hezky naplno od plic, ale Lucie do mne zezadu strčila, až jsem upadl. Kdyby to nebyla holka, pustil bych se s ní do křížku. Místo toho se do toho zase zamontoval Elias.

„Tak to bude jistě nějaké nedorozumění. Pusťte je, pokud vám rozbili nějaké přístroje, můžeme vám poskytnout z našich zásob. Možná bychom se mohli dohodnout i na další spolupráci.“

„Spolupráci?“

„Vy tam máte teleport, vidíte? To je poznat podle těch mohutných chladičů. Když nás všechny dopravíte na Zem, nezůstane jen při úhradě výloh. Náš zaměstnavatel dovede být uznalý...“

„Počkejte.“

Ozvalo se cvaknutí. Někdo na druhé straně vypnul vysílačku. Patrně se na něčem radili. Až po delší době spojení obnovili.

„Teleportem vám posloužit nemůžeme. Vaši přátelé ho vážně poškodili. Ale je tu jedna věc, o které bychom mohli jednat.“

Nevěřil jsem tomu, že by mohli opravdu teleport poškodit, ale už jsem se do toho nemíchal. Lucie se ukázala jako zrádkyně. Ať si to tedy vyřídí sami, když vědí všechno nejlépe.

„O co jde?“

„Máme málo potravin. Než teleport opravíme, potřebujeme výpomoc.“

„Sami máme nedostatek potravin. Můžeme ale pomoci s opravou teleportu. Na základně máme nástroje, možná i nějaké náhradní součástky...“

„Máme servisní návod a seznam parametrů,“ dodal Herbert.

„Nepřichází v úvahu. Potraviny nebo nic. A když se nedohodneme, ty dva krky navíc tu žítiv nebudeme.“

„Nenecháme se vydírat,“ vyhrkl jsem bojovně, ale asi mne moc neposlouchal, protože hned pokračoval:

„...a uvědomte si, že monitorujeme vaši komunikaci se Zemí. Jestli se s nimi budete chtít radit, naše úmluva přestane platit.“

„Nic jim nedávejte!“ zakřičel jsem do mikrofonu. „Vůbec se s nimi nebatve, prostě se k nim prořežeme. Výkouřime je. Bud' hned nebo potom...“ Ani nevím, co všechno slyšeli a o čem se potom bavili. Hana zradila také a vypnula mi vysílačku.

Herbert

„Já tomu nerozumím,“ prohlásila za nás za všechny Lucka. Seděli jsme naproti sobě v Lidenbrockově základně. Teprve tady jsme se rozhovořili. Po cestě jsme nejprve čekali, až budou naše vysílačky z doslechu jejich rádia, pak už jsme si jen přáli být v bezpečí.

„Čemu nerozumíš?“ vyhrkl podrážděně José. „Mají málo jídla, tak vydírají.“

Ani se na něj nepodívala.

„Proč nechtějí pomoci s opravou teleportu!“

„Rekl bych,“ vložil se Elias, „že teleport v poruše vůbec není. Třeba potraviny ani nepotřebují, ale chtějí, abychom je my neměli.“

„Že jako chtějí, abychom tu umřeli hladý?“

„Dávalo by to smysl. Celou dobu tu jsou tajně, asi pro to mají důvod. Když tu v klidu zemřeme hladý, a oni tu ještě uklídí, nikoho nenapadne hledat jiné vysvětlení toho, co se stalo.“

Padla na mne tíseň. Malou chvíli se zdálo, že jsme zachráněni...

„To tak nebude, Eliasi,“ přišel s úlevným nápadem Mick. „Až pustí Lidenbrocky, tak nám už nic nezabrání podat na Zem zprávu. Takové krátkozrakosti by se nedopustili.“

„Kdo říká, že je opravdu pustí?“

Slova měla účinek bomby. Nyní dávalo vše smysl. Ať už tu ti dva dělali cokoli, neměl to nikdo vědět. Jen strach z vyšetřování jim zatím brání nezbavit se nás nějakým elegantním způsobem.

„Tak jim nic nedáme! Já to říkám pořád,“ vyřešil hlavolam José.

„Chceš riskovat jejich životy?“

„Ne, prostě se tam prořežem. Nástroje na to máme.“

„A budeme doufat, že jim před tím, než se tam provrtáme, nasadí pilby,“ zavrčela Hana.

„Máme jedinou naději, přepadnout je při výměně,“ podíval se Elias na Alana.

„To chce ale důkladně promyslet!“

Všech osm se nás sesedlo blíž a ztišili jsme hlas, jako by hrozilo nebezpečí, že nás přes ty kilometry vzduchoprázdna zaslechnou.

Nákladní plošina sibirjaka se proplétá po hřebenech kráterů. Tolik potravin bychom bez jeho pomoci těžko převáželi. Když únosci nadiktovali, co všechno chtějí, obešla nás hrůza. S tím, co by nám zbylo, bychom vydrželi možná tak týden. Teď se nám hodilo, že můžeme vzít sibirjaka, aniž by to bylo nápadné.

„Micku, raději ten kráter objeď, vezmi to víc vpravo.“ Dialogy máme nacvičené, nevíme, kdy se dostaneme na doslech. Musíme se alespoň na chvíli dostat mimo zorné pole jejich

kamera a musí to vypadat přirozeně.

„Bez starosti...“ odpovídá a přidává pár bezvýznamných frází.

Pomalou se blížíme k nepřátelské základně. Podle plánu se snažíme dostat se k ní odzadu. Nevíme, kde mají nainstalované kamery, ale doufáme, že míří směrem ven z Cassini Regio, odkud by mohlo přijít nebezpečí.

„Za chvíli tam budeme,“ hlásí Mick. Smluvené znamení. Z pozice šoféra předpokládá, že lepší pozici pro opuštění vozidla již mít nebudeme.

Mick přibrzdil, ale nezastavil, Alan s Eliášem, ležící doposud bez hnutí mezi bednami s potravinami, se sesmekli z plošiny sibirjaka a skutáleli se do kráteru. Neohlížíme se, možná nás kamery přeče jen vidí, nesmíme vzbudit podezření. Pokud možno, upoutat pozornost na nás, aby se ti dva mohli nenápadně odplížit.

„Micku, zajed' támhle,“ ukazuje Hana na rovinku asi padesát metrů od základny, naproti vstupu do přechodové komory.

„Jasně,“ trhne Mick trochu necitelně volantem. Sibirjak nadskočí, s obavami se ohlédnou. Prázdné skafandry mezi Hanou a Karlem se povážlivě nakloní, ale zůstanou sedět na svých místech. Z dálky to vypadá, jako bychom byli v plném obsazení.

Přijíždíme na smluvené místo, Mick brzdí a zajišťuje vozidlo proti samovolnému rozjezdu. Dívám se na dveře s obavami i nadějí. Za nimi se nachází teleport. Dostaneme se k němu?

„Základno, jsme tady,“ ujímá se slova Hana. „Jsme připraveni.“

Žrakem fixují vstup do základny. Konečně! Nade dveřmi se objevují dvě postavy ve skafandrech. Alan s Eliášem obsadili své pozice.

Alan

Ohlédl jsem se na Eliáse. Nesměli jsme mluvit, naše šance spočívaly v překvapení. Kdybych teď Eliášovi něco potřeboval, musel bych se spolehnout na posunky, protože na hrani si s hadicí a ventily už nebyl čas.

„Všechno OK,“ přeložil jsem si Eliášův zdvižený palec do mluveného slova. Leželi jsme na střeše obytné buňky, nad východem z přechodové komory. Až vyjdou... Hlavně to musí být rychlé, aby nestačili ublížit profesorovi. Nechtěl bych, aby zažil další dekompresi.

„Vycházíme ven,“ ozval se ve sluchátkách jeden z únosců. „Žádné hlouposti, nebo mu otevřu skafandr.“

Chvilí se nic neděje, pak se ozve hlas znovu: „Odstupte od dveří. Všichni zpět... Dál... ještě kus... dobře, jdeme.“

Do zorného pole se nám dostaly dva tmavé skafandry únosců, jeden bílý, profesorův. Orest zůstal uvnitř, jasný důkaz, že nechtěl jít pod podmínky předání. Profesor kráčel před nimi, ruku jednoho z únosců na hlavní sponě. Jediné trhnutí a... Ze své pozice jsme ale viděli něco, co ostatní neměli šanci spatřit. Spona byla zajištěná. Únosci tedy neměli v úmyslu profesora skutečně zabít! Teď byla naše šance.

Jako bychom byli s Eliášem synchronizováni atomovými hodinami, přikřčili jsme se na hraně střešy, pomalu začali přepadávat hlavou dolů a ve správnou chvíli se naplno odrazili. Spadnout na někoho ze dvou metrů je v místní gravitaci směšné. Když se ale naplno odrazíte, setrvačná hmota udělá své. Dvě lidská torpéda, vystřelená jako na povel, zasáhla svůj cíl a už se válíme po zemi.

Co jsem stačil zahlédnout, Eliášův soupeř se ani nepokoušel o odpor. Ten můj sebou sice chvíli házel, ale když uslyšel cvaknutí pojistky hlavní svorky, zkroutil jako beránek. Věděl, že s tím nejsou žerty. Za pár vteřin jsem uslyšel podobné cvaknutí i já.

„Tak to by snad stačilo, uklidníme se. Ano?“

Odrazem v hledí jsem nad sebou zahlédl profesorův bílý skafandr. To on mi držel ruku na pojistce.

„Myslíte si, že jsme tak blbí?“ pokračoval.

„Profesore!“ vykřikne Elias. Vstává z tmavého skafandru pod sebou. Dochází mi, co se stalo. Únosci donutili profesora, aby si s jedním z nich vyměnil skafandr. Počítali, že se nebudeme chtít nechat vydírat. Ještě ale mám v ruce nějaký trumf. Konkrétně hlavní svorku tmavého skafandru. Kdybych ji teď pustil, byl by to mat. Takhle je to remíza. Je jen na mně, zda ze situace něco vytěžíme.

„Jestli uslyším, jak mi uniká vzduch, strhnu mu sponu,“ pohrozil jsem. Zabít bych nedovedl. Na druhou stranu, cuknout kusem železa...

„Nápodobně,“ ujistil mne bílý skafandr.

Pomalou všichni tři vstáváme ze země. Držím se jako klišé toho pancharta pode mnou, pomalou se překlápíme, sedím na skrčených nohou. Teď je moje šance. Uchopím svorku tak, abych ji omylem neotevřel, druhou rukou chytím bílý skafandr a naplno se odrazím. I se skafandry tu vážíme každý tolik, jako na Zemi dvou, tří kilové závaží, svaly jsou dimenzované na hodnoty o řád vyšší.

Letíme prostorem a modlím se, aby moje svorka vydržela. Naštěstí jdou svorky velice ztuhla. Konstruktor se nechtěl spolehnout pouze na pojistku. Vzpomínám, jak nás to každý den zlobilo, teď jsem za to vděčný.

Původním cílem mého skoku byla skupina mých přátel vzdálených necelých dvacet metrů. S jejich pomocí bych se určitě toho bílého parazita nějak zbavil. Jenomže právě ten, v

poslední chvíli před odrazem, posunul naše společné těžiště na druhou stranu. A tak jsme se od mých zachránců naopak vzdálili a dopadli doprostřed jednoho z četných kráterů.

Ohlížím se po ostatních.

„Nechodte blíž,” zařve hlas ve vysílače. „Nebo ho trochu přidusíme.” Tím myslí mě. Bílý vytahuje z úchyty na nohavici šroubovák, vráží ho do otvoru ventilu na prsou a přitlačí na těsnící membránu. Z prsou vytryskne tenký pramínek bílého kouře. Vlhkost, obsažená ve vzduchu, ve vzduchoprázdnu okamžitě z kondenzovala a zviditelnila se jako zmrzlá pára. Vteřinu dvě nám nechal drásat uši sykotem unikajícího plynu.

Výhrůžka zapůsobila. Nikdo se nehýbe. Teď mě mají v hrsti.

„Tak co koukáte?” pokračuje hlas ve vysílače. „Složte bedny u vchodu a pak vám kamaráda vrátíme.”

Taktická chyba, jakmile se naši dostanou ke vchodu, nic jim nezabrání obsadit teleport. Jen jim musím dát včas najevo, že dokud držím sponu, neodváží se mi ublížit.

„Však se rozumně dohodneme,” soudí můj bílý věznitel. „My nejsme žádný lidozrouti. A co ty, Alane,” dívá se na jmenovku na mém skafandru, „nechtěl bys dělat pro nás? Nevede se nám špatně, prachů bys dostal dost a důležitě místo. Co ti dáváji teď?”

Věřím, že by se jim spolupracovník hodil. Jestli zdokumentovali naše zařízení, neznamená to ještě, že by dovedli uvést těžbu do chodu. Provést výpočty není žádná legrace, a kdyby to nějak oblaflí, riskují havárii.

„U nás by ses měl líp,” přidává se černý. „Dají ti, kolik si řekneš, a u nás budeš někdo. Lidi se budou třást, abys jim nevytknul špatně utažený šroubek.”

To si pište, že nechci, i když ani nevím, kam mě to vlastně lákáte. Jen jestli vám bude stačit, že nechci. Bílý mě pořád pevně drží, i černý se občas pokouší mě chňapnout.

Všichni se navzájem sledujeme, nervy napjaté. Co je s tím vykládáním! Kdy už konečně Eliase napadne, že mohou vzlézt dovnitř? Třeba bych mohl předstírat, že mne nabídka zaujala, že jsem na Jimově straně...

Přátelé pořád čekají a nehýbají se. Herbert si položil ruku na přílbu a skrčuje jeden prst za druhým. Dochází mi, co naznačuje. Teď! Trhl jsem sebou, abych setřásl bílého. Sáhl po šroubováku a zamířil na můj ventil. Kopat, zmitat se! Váleli jsme se v prachu, chvíli nahoře bílý, chvíli černý. Doufal jsem, že je i v zájmu bílého, aby mi nestrhl dehermetizační svorku. Byl by to sice můj konec, ale i konec jeho kamaráda. Sám by se pak už přesile neubráníl. Podarilo se mi kopnout někoho kolennem. Ve skafandru to samozřejmě neboli, ale poněkud jsem se uvolnil. Bojuji o čas. Až se k nám dostanou přátelé...

Ucítil jsem drobné zachvění. Okamžitě jsem pochopil, k čemu došlo, už jsem to jednou zažil. Obešla mne hrůza. Křehké vazby prachového krystalu, na kterém jsme zápasili, se skokem rozpadly. Hlavou mi probleskla vzpomínka na topícího se Herberta. Hlavně se nehýbat, položit se na prachovou hladinu.

„Co se děje! Jíme, pryč!”

Mí únosci tuto zkušenost neměli. Bílý mne ve zmatku pustil a snažil se utéct. Neměl jsem již důvod držet černého, pilně jsem se věnoval vlastní záchraně, tedy důslednému nicnedělání.

„Pomoz mi, nemůžu se ani hnout!”

Byl na ně tristní pohled. Bílý ponořený po pás, černý až po ramena. Oba se snažili vyprostit, ale každý pohyb je strhával hlouběji.

„Nemrskejte sebou! Slyšíte?”

Možná opravdu neslyšeli, ale spíš propadli panice. V každém případě neuposlechli, za chvíli se za nimi zavřela hladina.

„Nevidím, nic nevidím. Je tu strašná tma. A zima. Tady je taková zima!”

Vysílačky poslušně přenášely každé slovo, ještě dlouho budou fungovat. Baterii ohřívající se spotřebovávaným proudem prostupující mraz nevyřadí z provozu tak rychle jako živý organismus.

„Už jsme tu! Alane, vydrž!”

To jsem měl v úmyslu. Myslím, že mi moc nehrozilo. Až na ten chlad. Nohy zabořené po kolena, zbytek těla leží naznak poněkud potopený v prachu. Dost velká plocha na únik tepla. Důležité ale je, že se nepotápím.

„Doběhnu pro lano, mělo by být v autě,” slyším Herbertův hlas.

„Rovnou přivezte sibirjaka sem,” velí profesor, který zatím naladil vysílačku na naši frekvenci, „budeme ho potřebovat.”

Chvilí čekám, pak uslyším ve sluchátkách silící charakteristický praskot špatně odrušeného elektromotoru sibirjaka. Snažím se vykrotit hlavu, koutkem hledí vidím Herberta za volantem, jak smykem brzdi a nacouvává ke břehu. Sundává lano přivázané na konci mechanické ruky a hází mi druhý konec.

„Počkej, hodím ti ho znovu,” křikne Elias, když mi lano vyklouzlo. Jsem již zkfěhlý zimou, nedaří se mi lano pevně uchopit.

„Uděláme to jinak,” ozve se po pár marných pokusech Elias, provléká lano karabinou na pasu a váže uzel.

„Eli, nemám jít já, když jsem lehčí?” pípne Lucčin hlas.

„Ne, bude potřeba taky síla,” odpovídá Elias. „Zůstaň tady.”

Dochází mi, co chce Elias udělat, to nesmím připustit. „Nedělej to!” vykřiknu, ale nedbá na mne, rozbíhá se, skáče mým směrem a mizí mi ze zorného pole. Nikdo ani nedutá.

„Až já budu jednou vyprávět, jak jsem plaval na Japetlapetu v prachovém jezeře...” přeruší konečně Elias mlčení.

Konečně jsem ho uviděl. Ležel na břiše, rukama pádloval.

„Eliasi, neblázni, vycuče tě to!” Víím, jak moc riskuje. Archimedeův zákon je krásná věc, ale vsadit na něj svůj život... Ještě hodně doktorandů postaví svouabilitaci na zkoumání všech jevů, které se zde uplatňují.

„Co by vucučávalo,” bagatelizuje svůj čin. „Chyt’ se mne.”

Beru podávanou ruku. „Snad se udržím. Nohy se mi zabořily pěkně.”

„O to se nestarej,” uklidňuje mne a druhou rukou uchopí pod ramenem. Pak houkne na Herberta: „Zapni to!”

Mechanická ruka zabrala, lano se napnulo. Cítím, jak mne Elias táhne ven, volnou rukou pomáhám. Jde to pomalu, pomalinku, nicméně centimetr po centimetru vybředají nohy z prachu. Necítím ruku, z Eliasova supění mi dochází, že i on je u konce sil.

„Měli jsme nejdřív zmenšit vnitřní tření. Probublal prach vzduchem, stejně, jako když jsme tahali Herberta.”

„Teď už...” vydechl zprudka Elias, „...to zvládnem.”

Napětí polevilo. Nejprve jsem se lekl, že se přetrhlo lano, skutečnost byla horší. Sibirjak, už tak nakloněný na šikmém svahu, nejen působil silou na lano, ale touž silou působilo lano na přes mechanickou ruku na sibirjak. Jeho přední kola se nadlehčila a celá plošina se kolem osy zadních kol začala překlápět.

Než si Herbert uvědomil, co se děje a vypnul tah mechanické ruky, bylo už pozdě, těžiště již bylo za osou otáčení.

„Zatížit!” vykřikla Lucie a skočila na přední nárazník sibirjaka. Svou muší vahou nemohla zkázu odvrátit, ale oddálila ji. Sice na malou chvíli, ale i ta stačila, aby se ostatní vzpamatovali a přiběhli jí na pomoc.

„Tak to budeme muset vzít do rukou osobně,” suše oznámil profesor, když stálo vozidlo opět na všech čtyřech. „Pánové, všichni k lano.”

Parta přátel na břehu táhne, já se pokouším volnou rukou pádlovat, nohy už jsou venku. Teď už to jde samo, táhne už prakticky jen Herbert se symbolickou pomocí Lucie.

„Jíme, slyšíš?” zazní Lidenbrockův hlas.

Projede mnou závan chladu. Všichni ztichli, naslouchají.

„Jíme, slyšíš mě?” opakuje profesor. „Musíš pustit kyslíkový ventil.”

Žádná odpověď. Ticho. Jako omráčení sledujeme nehybnou hladinu prachového jezera a zmrzlou iapetovskou krajinu. Ticho, ticho jako na hřbitově.

Hana

Když jsem viděla ten lidský řetěz, Elias drží Alana, Herbert táhne, Lucie přidržuje lano ukotvené na sibirjaku, ysbavila se mi pohádka o veliké řepě. Velice nevhodné v takové chvíli, ale díky tomu jsem se dokázala odpoutat a nahlédnout situaci z nadhledu. Tady nejsem nic platná, Alan už je prakticky zachráněný. Teď je třeba zjistit, co se stalo s Orestem, proč se nehlásí ve vysílačce. Vyběhla jsem směrem k přechodové komoře.

Orest

Ten panchart Jim se nespokojil jen s tím, že vypnul vysílačku a svázal mi nohy a za zády ruce. Ze strachu, abych jí nějak nezapnul a nekontaktoval zbytek skupiny, nacpal mi do pusy roubík a převázal obinadlem. Mozek mi ale vypnout neuměl. Co teď! Přepadnout je, až se budou vracet? Nebo zničit hromadu pamětí složených bez většího lađu v kartonové krabici? Stačil jediný pohled, abych na nich rozeznal naše firemní logo. Když jsme opustili základnu, nejspíš nám vybrakovali počítače a teď budou luštit naše know how. Duchaplné plány s jednou vadou na kráse. Byl jsem spoutaný. Po pár prostocvicích a skrčování nohou jsem dokázal dostat ruce dopředu.

Rozvázat pouta na nohou pak nebyl problém, horší to bylo s rukama. Pokusil jsem se strhnout obinadlo z hlavy, abych se dostal k uzlům zuby, ale látku jsem měl pevně zařiznutou do pusy. Po chvíli zápolení se šroubovákem držným mezi koleny se mi povedlo ruce částečně uvolnit. Stále byly spoutané, ale s téměř čtvrtmetrovou svobodou. Na dveřích přechodové komory zablikala kontrolka, nebyl již čas hrát si s poutem, ačkoli drželo na vlásku. Strhl jsem ze zdi těžkou láhev hasičiho přístroje a postavil se za dveře.

Karl

Po pravdě, když se ti tři probořili do prachu, rozklepal jsem se. Tuhle situaci jsem již jednou zažil, málem stála Herberta život. Vybavilo se mi, že jsme tenkrát foukali hadicemi do prachu. Moc jsem to nepochopil, ale pomohlo to. Takže po chvíli naprosté strnulosti jsem už lital se svou hadicí po břehu a pokoušel se nějak přispět. Situace se ale tentokrát vyvinula jinak. Alan se moc nepotopil a Elias se pro něj pustil.

Asi už nehrozilo větší nebezpečí, protože Hana zničeho nic odběhla. Sledoval jsem její kroky, zmizela v přechodové komoře. Orest! No ovšem, úplně bychom na něj zapomněli,

kdo ví, v jaké situaci se tam nachází. Bez dechu dobíhám k základně. Přechodová komora je zablokována, musím počkat, až ji Hana uvolní.

Hana

Nevím, co je tohle za přechodovou komoru! Všechno tu trvá věčnost, hermetické uzavření dveří, napouštění komory kyslíkem. Ještě není tlak ani na třech čtvrtinách nominální hodnoty a netrpělivě sundávám přilbu. Konečně! Ještě dobíhá nějaká kontrola, cvakne zámek vnitřních dveří, vstupuji dovnitř.

V místnosti je binec, ale nikde nikdo, jen v rohu se válí prázdný skafandr. Nemám čas si ho prohlížet. Jakýsi zvuk mne přinutil otočit se. Za mnou stojí příšera s hlavou zamotanou do obinadla. Proti obličejí mi letí železný válec.

Orest

Vnitřní dveře přechodové komory se otevírají dovnitř. Je to z bezpečnostních důvodů, přetlak uvnitř nedovolí dveře otevřít, dokud není přechodová komora pod tlakem. To byla má jediná šance být neviditelný, až vejde Jim nebo jeho kumpán dovnitř. Jednoho z nich vyřídím dobře mířenou ranou hasicím přístrojem. Co s tím druhým jsem v tuto chvíli ještě nevěděl.

Už vchází dovnitř a rozhlíží se. Nemám ani sekundu na rozmyšlenou, jinak přijdu o moment překvapení. Rozpřahuji se, Jim se otáčí, útočím přímo na hlavu. Ta hlava! Na poslední chvíli měním směr rány, hasicí přístroj letí vzduchem na druhý konec místnosti a naráží do stěny.

Alan

„A teď honem do tepla!” rozkázal autoritativně profesor Lidenbrock, jen co jsme se vzpamatovali z prvotního šoku.

Nehádal jsem se s ním. Proti tomu, jak se topil Herbert, bylo mé dobrodružství zanedbatelné, nicméně, válet se ve zmrzlém prachu k pořádnému prochlazení stačí.

„Souhlasím,” přitakal Elias, který na tom nebyl o mnoho lépe, a hned zamířil k základně.

Ve dveřích jsme se zastavili.

„Sem se najednou nevejdeme,” nahlíží Herbert do komory. „Nejvýš tři čtyři osoby. Musíme nadvakrát.”

Nastoupil jsem já, Elias, Lucka a José. Něco mi říkalo, že starší by měli jít první, ale prostoupila mne zimnice, tak jsem si to nechal pro sebe.

Orest

„Hano!” chtěl jsem vykřiknout, ale roubík v puse mi dovolil jen to, co ještě po letech Hana při vyprávění komentovala jako: „...a ta mumie napřahovala pařáty a dělala hů, hů...”

„Oreste! Jsi to ty!” Chvilí si mne prohlížela a přísahám, že se jí leskly oči. Ostatně, mně nejspíš také. „Ukaž, rozvážu ti to.”

Rukama v neohrabaných rukavicích skafandru se několikrát pokusila uchopit konec obinadla.

„Pockej, já si to sundám.”

Navyklými pohyby odjistila pár spon a vylezla ze skafandru. Štíhlými prsty, teď již uvolněnými, začala rozplétat obinadlo. Je o hlavu menší než já, když odvíjela obinadlo na mém týlu, musela si stoupnout na špičky. I tak sotva dosáhla, přitiskla se na mne. Můj obličej se dostal do její těsné blízkosti. Posledních několik decimetrů obinadla, odkláním hlavu a plivu roubík.

„Hano, ani nevíš, jak rád tě vidím!”

Obinadlo je již dávno pryč, přesto Hana nechává ruce kolem mého krku. Něco šeptá. Snažím se ji obejmout, ruce mám svázané. Pokládám jí jednu ruku kolem pasu, druhá zůstává zkroutená ve směšné poloze. Pochopila, že se jí snažím pohlídat, přitiskla se. Ani jsem si nevšiml, že opět zablikala kontrolka na dveřích. Teprve zvuk otvíraných dveří mne přinutil otočit se.

„Děti, všechno v pořádku?” uslyšel jsem starostlivý Karlův hlas.

Hana

Někdy se mě lidé ptají, co si oblékáme do skafandrů. Je v nich dost těsně a teplo, řeší se to tenkou přiléhavou kombinézou. Takže nás Karl načapal ve velice nepříjemné situaci. Tím, že jsem se lekla, provinile uskočila a odkryla tak pohled na Orestovy stále ještě svázané ruce, jsem toho moc nezachránila.

„To jsem si oddechl,” přešel trapnou situací bez komentáře. „Měl jsem strach, jestli ti tu neublížili.”

„Já jsem v pořádku a co venku, pustili tátu?”

Karl

Zatím co Hana vypráví Orestovi, co se venku přihodilo, tčkám zrakem po místnosti. Běžný nepořádek, v rohu krabice s několika málo počítačovými součástkami, ale žádné

odšroubované kryty, žádné měřicí přístroje, ani stopa po elektronickém kutilství. Využívám pauzy v Hanině vyprávění.

„Tak to vypadá, že měl Elias pravdu.“

„V čem?“ diví se Hana.

„Rozhlédněte se, vypadá to, jako by se tu někdo snažil opravit teleport? Všichni jsme přece viděli, jak to vypadá. Nejspíš nám lhali, k žádnému poškození nedošlo.“

„Musím vás zklamat, Karle,“ přerušil mne Orest. „K poškození sice nedošlo, ale teleport je nepoužitelný. Táta...“ zamčel se, „víte, byli jsme v nouzové situaci, museli jsme teleport nějak zablokovat. Táta změnil ovládání na afghánštinu. Menu je naprosto nesrozumitelné...“

Hana

Karl mne trochu nazlobil, chtěla jsem to být právě já, kdo bude Orestovi vyprávět, co se stalo venku. Chtěla jsem to udělat hned a do toho mi vpadl Karl s úvahami, v čem měl Elias pravdu. Zlost mne ale rychle přešla. To, o čem mluvili, se týkalo nás všech.

„To je přece směšné...“

„Ne zas tak, jen se k tomu zkus na chvíli posadit. Jim si také myslel, že to zvládne...“

Zatím co Orest vyprávěl něco o veletržním módu, procházela jsem jednotlivými stránkami ovládání. Pomalu mi došlo, s jakým problémem se musíme poprat. Kdybychom objevili mimozemský stroj, nebyli bychom na tom lépe.

„...a nezapomeň, že musíme ještě změnit nastavení cílové stanice, jinak nás to odnese bůh ví kam.“ dokončil Orest svůj monolog.

„Víte, já jsem klasický archeolog,“ svěřil se nám Karl. „To znamená, že se zajímám o antiku, tedy o staré Řecko a Řím“.

Orest protočil panenky, otevřel pusu a... spolkl nějakou jedovatost.

Karl

Myslím, že vím, proč Johan takhle nastavil teleport. Orest říkal, že byl Afghánistán podle abecedy hned na vrchu, ale to byla jistě jen šťastná náhoda, byl by ho dal tak jako tak. Jednak proto, že by se tam nedomluvil a nikdo by z něj opravu nevymlátil, jednak...

„...abyste tomu dobře rozuměli,“ pokračoval jsem ve vysvětlování, „staré Řecko, to jsou jednak rozhádané státečky, ale také kolébka humanismu a hlavně,“ vztyčil jsem významně prst, „hlavně je to hrdinný zápas s Perskou říší.“

Hana s Orestem na mne koukali velice nechápavě. Z kraje jsem myslel, že budu muset připomenout bitvu u Marathona či Salaminu, ale nezdálo se mi, že je k tomu vhodná příležitost.

„Abych to zkrátil, studium starého Řecka, to znamená i studium Perské říše. To Johan velice dobře ví. Mnohokrát mne sledoval při analýze mých vykopávek, jak luštím perské nápisy. Nu a Afghánistán, to je jedno z posledních míst, kde se stále ještě mluví persky.“

„Karle, vy umíte afghánsky?“ vydechla překvapeně Hana.

„Ale vždyť říkám, že žádná afghánština není. Mluví se tam persky. Také persky, abych byl přesný. Uznávám, že perština od dob bitvy u Thermophyl doznala jistých změn, nevím, jak se řekne teleport, nicméně jsem se s moderní perštinou do styku dostal a pasivní znalost jazyka nemohu zapřít.“

Elias

Jsmo v přechodové komoře, mačkáme se na sebe, ale to nevadí. Hlavně že jsme se s Alanem dostali z prachu. Já bych to nepřežil, kdyby tady Alan měl zůstat. Musel bych udělat sebevětší bláznivinu, abych ho zachránil. Takhle jsme si jen zaplavali v prachu, ještě že nic horšího.

Lucinka se tiskne ke mně, což ve skafandru není skoro cítit. Když si představím, co s námi bude dál, něco uvnitř mě myslí řve: teleport musí fungovat! Musí! Teleport buď vůbec není rozbitý, nebo ho opravíme, kdybych měl vyrábět galvanický článek ze zinku a kyseliny.

Spínač u dveří se rozsvítil, vcházíme dovnitř. Malý těsný prostor plný věcí, u displeje teleportu sedí Orest, Hana a Karel. Sotva odtrhli oči, aby se po nás podívali. Zírají na roztodivné ornamenty místo nápisů. Hlavou mi projede, že jsme v koncích.

Karl ukazuje nápisy, něco říká... Orest se ho ptá... po chvíli mi dochází, že Karl ty cizokrajné nápisy čte. Všechny dotazy si nechávám pro sebe, abych je nerušil. Alan si přisedl k nim, aby jim pomohl luštit, já s Luckou ustupujeme stranou, bude lepší, když nebudeme koukat přes rameno. Uklidnit se, neznervózňovat.

„Bože, co je s tím teleportem,“ žasne José.

Konečně Karl řekne, na co všichni čekáme. „Volba jazyka... tady jsou různé jazyky...“

„Wow,“ zajásá Orest. Políbí Hanu, Alan se na nás směje, teleport hovoří čistou angličtinou.

Kouknu po Lucince, víš, co to pro nás znamená? Splní se nám, co jsme si přáli, odestujeme odtud pryč, ale spolu, spolu, já už tě nepustím. Udělali jsme chybu, když jsme se tehdy rozloučili, a já už ji nehodlám opakovat.

Alan

Vchází profesor Lidenbrock s Mickem a Herbertem.

„Tady už je vyluštno,” usmívá se profesor.

Orest vstává. „Tati, tys mě vyděsil. Já myslel, že teleport je v kopru, a tys mi ani neřekl, že Karl umí afghánsky.”

„To jsem ti neřekl naschvál,” míní Lidenbrock. „První zásada konspirace - neříkej nic zbytečně!” Rozpřáhne ruce a obejmou se s Orestem. Když je vidím, zatoužím najednou být doma.

Snad mě tady v nejbližší době nebudou potřebovat. Poslouchám hovor, vyvíjí se debata o nejbližších plánech. Nemá cenu čekat s rekonstrukcí, stanice by se měla začít co nejdřív opravovat. Orest s Herbertem tady zůstanou, protože mají přehled o situaci, já můžu odjet, bohudíky. Však na Zemi budu mít taky práce dost.

Elias se odhodlává ke slovu. „Šéfe, mohl bych si vzít asi na dva týdny dovolenou? Potřeboval bych si něco zařídit na Marsu.”

„To víš, že jo,” souhlasí Orest a mrkne po Lucce. Je překvapená, roztomile se pýří.

„Já pojedu s tebou,” říká jí Elias, „a dohodneme se, co dál.”

Něžné políbení už vidět nemusím, dívám se radši na Oresta, jak prozkoumává nastavení teleportu. Cílová stanice je momentálně nastavena na Zemi, něco kolem 54° jižní šířky a 70° západní délky. Co to asi je?

„Jižní Amerika,” navrhuje Hana.

„Tierra del Fuego,” říká José a ukazuje zmuchlaný vytištěný e-mail, na kterém je adresa s koncovkou tf. „To je ostrov na jihu Jižní Ameriky,” vysvětluje José. „Anglicky je to Ohňová země?”

„Anglicky je to taky Tierra del Fuego,” hučí Lidenbrock. „V těžbě klatrátů nejsou špatní. Ale je tam diktátorský režim. Z patentů registrovaných v jiných zemích si nic nedělají. Copak píšou v tom mailu?”

„Je tady přihlašovací heslo na stránky Oheň v srdci,” studuje papír José.

„To by se nám mohlo hodit,” pousměje se Orest. „Jestli si nedají pokoj a budeme se tady s nima ještě přetlačovat.”

„Aby teď někdo z nich přijel teleportem,” obává se Mick, „je to zablokované?”

Nerad bych se setkal s další návštěvou z Ohňové země. Orest přikyvuje, že druhý směr teleportu je potřeba zablokovat. Zatím nemusíme mít vůbec strach, protože stroj je ve veletržním módu, tedy v režimu pro předvádění na výstavách, a není schopen transportovat ani myš.

Herbert přinesl návod, provádíme potřebná nastavení, všechno naštěstí funguje. Zbývá jen spojit se ze staré základny se Zemí a oznámit náš příjezd.

Lucie

Naposled na staré základně, balíme si těch pár věcí, co tu máme. Orest domlouvá se Zemí čas a další podrobnosti kolem spuštění teleportace. Napadlo mě, že se mi možná bude i stýskat. Hluboko uvnitř, jestlipak i ostatní cítí, že něco ztrácíme, když se rozcházíme?

„Co si zapomenete, dostanete až při příští Astro-Aquě,” halasí Herbert.

Já vím, situace není tak jednoduchá. Ještě budou spory o náhradu škod. A Orest s Hanou, až se potkají u soudu, budou se na sebe pořád hezky dívat?

Zapínám zip na tašce.

„A hotovo,” usměje se na mě Alan. Už jen čeká, má všechno sbaleno.

„Uvidíme se zase za deset let,” povídám žertem.

„To snad ne,” ozve se Elias. Pokouší se smotat spacák, aby se vešel do obalu. „Budeme přece bydlet na Zemi?”

Nevím, krčím rameny.

„Už jsi byla někdy na Zemi?” ptá se Alan.

„Ještě ne,” přiznávám. „I když tatínek pořád říká, že se jednou musíme podívat na Saaremaa. To je ostrov v Estonsku.”

Elias si ke mně přisedne. „Jestli chceš, podíváme se i do Estonska.”

Dívám se mu do očí. „Víš, Eli, já tě chci mít už napořád. Jenom tebe.”

Dana a Rudolf Mentzlovi

Benzínka na lapetu

Žádná část této publikace nesmí být publikována a šířena žádným způsobem a v žádné podobě bez výslovného svolení autorů.

Autoři: Mgr. Dana Mentzlová, Ing. Rudolf Mentzl
dana.mentzlova@gmail.com, rudolfmentzl@gmail.com
Grafika a obálka: RNDr Dana Tenzler, danatenzler@googlemail.com